

Jaarstukken 2022

Gemeente
Sliedrecht

Colofon

Gemeente Sliedrecht
Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht

Samenstelling:
Team Financiën en Control

Informatie:
Tel. : 14 0184
E-mail: gemeente@sliedrecht.nl
www.sliedrecht.nl

Juli 2023

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken van 2022 die we in het eerste kwartaal van 2023 hebben opgesteld. Daarmee sluiten we ook in financieel opzicht het jaar 2022 af. Een jaar waarin we afscheid namen van een college en het eerste jaar van het nieuwe college en de start van de uitvoering van het College werk programma.

Er zijn een aantal grote thema's die van invloed zijn geweest op de resultaten zoals in deze jaarrekening te lezen zijn: de naweeën van de uitbraak van COVID-19 (corona) en de vluchtelingen crisis hebben geleidt tot ongekende situaties en daarnaast zijn als gevolg van de oorlog in Oekraïne ook de energieprijzen enorm gestegen. Daarnaast zijn er ontwikkelingen op internationaal niveau die gevolgen hebben gehad op veel beleidsterreinen van onze organisatie. Dit was van invloed op de financiën.

Het college spreekt dan ook grote dank en waardering uit aan alle medewerkers en evenzeer aan alle raadsleden en overige betrokkenen die hun veerkracht in deze tijd hebben laten zien.

In de jaarstukken treft u ook de jaarrekening aan. Daarin maken we de balans op van dit bijzondere jaar op. Hoeveel geld is er binnengekomen en hoeveel geld hebben we uitgegeven. Ook leggen we in de jaarstukken verantwoording af voor het gevoerde beleid. De gemeente Sliedrecht sluit het jaar 2022 af met een positief resultaat van € 7.138.000,-. Als u de jaarstukken doorneemt, zult u een compleet beeld krijgen van de in- en uitgaven van de gemeente. Wij nodigen u daarom van harte uit om verder te lezen.

Sliedrecht, 4 juli 2023

Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

N.H. Kuiper

J.M. de Vries

Inhoudsopgave

1 ALGEMEEN	5
1.1 Inleiding	6
1.2 Financiële samenvatting	6
1.3 Afwijkingen per programma	6
1.4 Resultaatbestemmingen	6
1.5 Onvoorzien	7
1.6 Leeswijzer	7
2 REKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG	9
3 PROGRAMMA'S	10
3.1 Programma 1 Sociaal	11
3.2 Programma 2 Economie, onderwijs en arbeidsmarkt	26
3.3 Programma 3 Ruimte	33
3.4 Programma 4 Bestuur, organisatie en veiligheid	47
3.5 Programma 5 financiën en belastingen	61
4 PARAGRAFEN	64
4.1 Paragraaf Lokale heffingen en belastingen	65
4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	77
4.4 Paragraaf Financiering	81
4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering	86
4.6 Paragraaf Verbonden partijen	89
4.7 Paragraaf Grondbeleid	100
4.8 Paragraaf Grote projecten	103
4.9 Paragraaf Wet Open Overheid	108
5 JAARREKENING	109
5.1 Grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat	110
5.2 Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	113
5.3 Analyse van de financiële afwijkingen per thema	114
5.4 Overzicht incidentele baten en lasten	120
5.5 Overzicht structurele baten en lasten	121
5.6 WNT-verantwoording	122
5.7 Balans	123
5.8 Reserves en voorzieningen	131
5.9 SiSa overzicht	136
5.10 Specificatie overhead	142
5.11 Gebeurtenissen na balansdatum	143
6 OVERIGE	144
6.1 Investeringsoverzicht	145
6.2 Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld	149
6.3 Basisset beleidsindicatoren	150
6.4 Rechtmatigheid	153
6.5 Interbestuurlijk toezicht	156

1

ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Sliedrecht sluit het jaar 2022 af met een positief resultaat van € 7.138.000,-. In de 2^e Turap 2022 hielden we rekening met een positief resultaat van € 2.922.000,-. Er is een voordeel van € 4.217.000,- tussen de gewijzigde begroting 2022 en de jaarrekening 2022.

1.2 Financiële samenvatting

Samenvattend resultaat 2022 (x € 1.000)

	Totale begroting 2022		Rekening 2022		Afwijking
Lasten	N	86.002	N	83.380	V 2.621
Baten	V	86.521	V	88.986	V 2.466
Saldo van baten en lasten	V	519	V	5.606	V 5.087
Storting in reserve	N	1.784	N	2.101	N 317
Onttrekking aan reserve	V	4.186	V	3.634	N 552
Saldo verrekening met reserves	V	2.402	V	1.532	N 870
Resultaat	V	2.922	V	7.138	V 4.217

Sliedrecht sluit het boekjaar 2022 financieel af met een voordeel van afgerond € 4.217.000,- ten opzichte van de (gewijzigde) begroting. De verschillenanalyse per thema staat in paragraaf 5.3.

1.3 Afwijkingen per programma

In onderstaand overzicht staan de financiële afwijkingen per programma (inclusief verrekeningen met reserves). Voor een verdere toelichting op de afwijkingen verwijzen we naar de toelichting op themaniveau in de jaarrekening (paragraaf 5.3).

Realisatie per programma, incl. verrekening met reserves

Nr.	Programma	Rekening 2021		Totale begroting 2022		Rekening 2022	
Lasten:							
1	Sociaal	N	37.087	N	45.524	N	43.836
2	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	N	6.582	N	7.390	N	7.512
3	Ruimte	N	15.021	N	15.195	N	14.563
4	Bestuur, veiligheid en organisatie	N	17.113	N	17.115	N	17.102
5	Financiën	N	454	N	778	N	367
Totaal lasten		N	76.257	N	86.002	N	83.380
Baten:							
1	Sociaal	V	10.321	V	13.889	V	14.896
2	Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	V	3.679	V	3.377	V	3.308
3	Ruimte	V	10.271	V	10.608	V	10.620
4	Bestuur, veiligheid en organisatie	V	1.190	V	705	V	937
5	Financiën	V	52.253	V	57.941	V	59.225
Totaal baten		V	77.714	V	86.521	V	88.986
Saldo van baten en lasten		V	1.457	V	519	V	5.606
	storting in reserve	N	2.030	N	1.784	N	2.101
	onttrekking aan reserve	V	3.171	V	4.186	V	3.634
Gerealiseerd resultaat		V	2.598	V	2.922	V	7.138

1.4 Resultaatbestemmingen

In deze paragraaf lichten we de voorgestelde resultaatbestemmingen toe. In de 2^e Turap 2022 werden twee resultaatbestemmingen akkoord bevonden. Door een foute verwerking zitten die in het jaarrekeningsaldo. Daardoor is er opnieuw akkoord nodig.

Thema: Wegen, bruggen en riolen € 160.000

In 2022 brachten we leges in rekening voor het verlenen van de door Delta aangevraagde vergunning voor het aanleggen van een glasvezelnetwerk. De werkzaamheden die daaraan gerelateerd zijn, vinden in 2023 plaats.

Thema: Wegen, bruggen en riolen € 75.000

In 2022 stelden we € 199.000,- beschikbaar voor rioolinspecties. Daarvan is nog € 75.000,- beschikbaar. Om uiteenlopende redenen voerden we een aantal geplande onderzoeken en werkzaamheden in 2022 niet of maar gedeeltelijk uit. Die werkzaamheden en onderzoeken doen we met het resterende bedrag alsnog in 2023.

Thema: Ruimtelijke ordening € 89.000 (opgenomen in de 2^e Turap 2022)

Er is een geschat overschot aan ingekomen bouwleges van ca € 285.000,-. Daarvoor maakten we extra inhuurkosten van € 65.000,-. We verleenden twee grote vergunningen. De kosten daarvoor (o.a. advieskosten, toetsing en toezicht) maken we voor een groot deel volgend jaar. We stellen dan ook voor om € 89.000,- over te hevelen naar 2023 voor nog uit te voeren werkzaamheden.

Thema: Ruimtelijke ordening € 65.000 (opgenomen in de 2^e Turap 2022)

Met de Kadernota 2021 zijn middelen aangevraagd voor de opbouw en ontwikkeling van de vastgoedadministratie en het opstellen van Vastgoedbeleid. We dekten de extra capaciteit die daarvoor nodig was grotendeels uit het personeelsbudget en projecten. We stellen voor om voor het inhuren van capaciteit voor het verder op orde brengen van de vastgoedadministratie € 65.000,- over te hevelen naar 2023. Het gaat dan onder andere om het invoeren en digitaliseren van het restant van de dossiers over gemeentelijke gronden en vastgoed.

Thema: Woonruimte zaken € 75.000

We treffen voorzieningen voor de veiligheid voor de drie appartementen die onze gemeente aan het Burgemeester Winklerplein bezit (voorzetbalkonhekjes, vervangen boeiboorden etc.). Verder dragen we in de VVE naar rato bij aan de kosten voor het vervangen van de riolering tussen de appartementen en de winkel-/horecalaa op de begane grond. De werkzaamheden zijn vertraagd en worden doorgeschoven naar 2023.

Thema: Algemene heffingen € 559.000

In de decembercirculaire 2022 staat een taakmutatie compensatie energietoeslag 2023. Het kabinet stelt ook in 2023 € 1.300,- beschikbaar voor mensen die leven van 120% of minder van het sociaal minimum. Met behulp van de Decemercirculaire is € 500,- daarvan in 2022 al uitgekeerd. Dat komt neer op € 559.000,-. We zetten deze middelen na besluitvorming door uw raad in 2023 in. U bent hierover geïnformeerd via de CIB van de decembercirculaire 2022.

1.5 Onvoorzien

In de begroting 2022 staat een bedrag van € 61.100,- als onvoorzien. Gedurende 2022 waren er geen uitgaven op deze post.

1.6 Leeswijzer

Met de jaarstukken legt het college van Burgemeester en Wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid. We laten zien wat we in 2022 hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat dat heeft gekost. De jaarstukken 2022 bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. Bij het maken van de jaarstukken volgen we de instructie van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten en de financiële verordening. Het jaarverslag is opgebouwd uit programma's en paragrafen.

Programma's

In de programma's (hoofdstuk 3) beschrijven we het werkveld van de gemeente. Er zijn vijf programma's en ieder programma bestaat uit één of meer thema's. Elk programma begint met een inleiding en een toelichting op de uitgevoerde activiteiten en de ontwikkelingen in 2022. Daarna volgt een overzicht van de financiële realisatie van de speerpunten.

Per programma geven we antwoord op de vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Deze vragen komen overeen met die in de begroting. Zo kunnen gemeenteraad en inwoners nagaan in hoeverre voorgenomen activiteiten uitgevoerd en doelen bereikt zijn. Ook de lokale beleidsindicatoren zijn opgenomen.

Paragrafen

De paragrafen (hoofdstuk 4) zijn een verplicht onderdeel van het jaarverslag. Ze tonen een 'dwarsdoorsnede' van de begroting vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen zijn daarmee een belangrijke aanvulling op de verantwoordingsinformatie over de programma's.

Jaarrekening

De Jaarrekening (hoofdstuk 5) is de financiële verantwoording of het huishoudboekje van onze gemeente. In de jaarrekening staan de cijfers, met een uitgebreide onderbouwing en toelichting op hoe de gemeente er financieel voor staat.

Indicatoren

Naast een overzicht van investeringen en baten en lasten per taakveld, staan in hoofdstuk 6 ook de wettelijke beleidsindicatoren. We gebruiken de verplichte indicatoren (waarstaatjegemeente.nl) die uit wetgeving voortvloeien om trends te ontdekken en op basis daarvan nader onderzoek te doen of maatregelen te nemen.

Financiële tabellen

In de financiële tabellen ronden we bedragen – tenzij anders aangegeven – af op € 1.000,-. We noteren een bedrag met een V of een N. Daarbij staat V voor 'per saldo voordeel' en N voor 'per saldo nadeel'. Een V kan zowel lagere lasten als hogere baten betekenen, een N zowel hogere lasten als lagere baten. In de financiële tabellen kunnen beperkte afrondingsverschillen voorkomen.

2 REKENING IN ÉÉN

OOGOPSLAG

3

PROGRAMMA'S

3.1 Programma 1 Sociaal

Reguliere Taken

- Bevorderen van een gezonde leefstijl.
- Behouden van toegankelijke en betaalbare voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en sociaal.
- Organiseren van ondersteuning en hulp voor kwetsbare mensen in de samenleving.
- Het voeren van helder en transparant subsidiebeleid met duidelijke resultaatafspraken.

3.1.1 Inleiding

Programma 1 omvat alle beleidsvelden van onze gemeente binnen het sociaal domein. Het gaat daarbij om WMO, jeugd(hulp), participatie, sport, cultuur en inburgering.

We staan voor een veilige en inclusieve samenleving met sterke verbindingen en tolerantie naar elkaar. Een samenleving waarin iedereen naar vermogen meedoet en niemand tussen wal en schip valt. We vinden het belangrijk dat alle inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen leven, naar vermogen meedoen en een bijdrage leveren aan hun sociale omgeving. We gaan ervan uit dat inwoners zelfredzaam zijn en regie over hun eigen leven voeren. Voor inwoners die daar (tijdelijk) niet toe in staat zijn, zoeken we ondersteuning en hulp.

Kinderen en jongeren zijn in hun eerste levensfase afhankelijk van de omgeving waarin zij opgroeien. We investeren in onze jeugd. We bieden ze mogelijkheden zich optimaal te ontwikkelen, de regie over hun leven te nemen en maximaal zelfredzaam te zijn. Daarom ook investeren we in een sterke sociale structuur. We doen dat door voorzieningen op het gebied van sport, cultuur en sociale activiteiten te faciliteren en in te zetten op preventieve activiteiten. Zo leveren we een bijdrage aan de gezondheid en het welbevinden van onze inwoners.

We investeren in het vroegtijdig signaleren van problemen. Door in een vroeg stadium relatief lichte ondersteuning te bieden, voorkomen we de inzet van zwaardere (en dus duurdere) ondersteuning op de langere termijn. We doen dat samen met onze lokale en regionale partners met als uitgangspunt 'samen doen wat nodig is voor de Sliedrechtse inwoners'.

Met de komst van het nieuwe college haalden we in gesprekken met onze partners input op voor de koers van de komende jaren. Dat leidde tot aanvullende sociale ambities. Die ambities maken het mogelijk vorm te blijven geven aan de uitgangspunten van de sociale visie en koers 2030: werk maken van een veerkrachtige samenleving, verstevigen van het 'normale' leven door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs, verstevigen van de bestaanszekerheid en investeren in veilig en veerkrachtige wijken.

3.1.2 Wat hebben we gedaan?

Begin 2022 hadden we nog te maken met een strenge lockdown. Gelukkig volgden er al snel versoepelingen. De laatste maatregelen vervielen in maart 2022 en daarmee werden ontmoetingen en meedoen in de samenleving weer makkelijker. We merkten dat bijvoorbeeld aan een groter aantal subsidieverzoeken van inwoners voor financiële ondersteuning (bijvoorbeeld voor activiteiten als buurtbarbecues die ontmoeting en onderling contact weer mogelijk maakten). We verleenden in 2022 dan ook meer subsidies aan inwonersinitiatieven dan in 2021.

Informele contacten en het verstevigen van het 'normale' leven kan bijdragen aan meer veerkracht bij inwoners. Daarom openden we in 2022 niet alleen het *Café voor Elkaar*, maar ook *de Groene Huiskamer*. Het zijn ontmoetingsplekken waar iedereen terecht kan voor een kop koffie, sociaal contact en informatie of advies. Daarnaast organiseerden we vanaf 2022 in samenwerking met de Herstelacademie lokaal ook herstelgerichte activiteiten voor mensen met een levensontwrichting (bijvoorbeeld verslaving of dakloosheid). De Herstelacademie wordt gerund door ervaringsdeskundigen. Ze biedt trainingen, supportgroepen en andere herstelgerichte activiteiten.

We namen ook extra maatregelen om de effecten van de langdurige coronacrisis te beperken. We investeerden daarom extra in activiteiten voor de jeugd en ondersteuning voor jongeren en ouderen.

Natuurlijk hadden de beperkende maatregelen ook invloed op de manier waarop professionals en vrijwilligers hun werk voor de Sliedrechtse inwoners konden uitvoeren. Desondanks waarden cliënten de geboden ondersteuning in het Bonkelaarhuis nog hoger dan voorheen. Het rapportcijfer steeg van een 8,1 naar een 8,4.

In 2022 vierden we – door corona 2 jaar later dan bedoeld – het 75 jarig jubileum van Bevrijdingsdag. Vanwege dat jubileum voegden we aanvullende activiteiten als het Anjerconcert aan het programma toe. Het vieren van de vrijheid kreeg door de oorlog in Oekraïne ook een extra dimensie. In 2022 besteedden we daarnaast extra aandacht aan de herdenking van de St. Elisabethsvloed. We deden dat onder andere met 'Spotlights on' waarbij verschillende bruggen in de Drechtsteden verlicht werden. Een boottocht maakte het mogelijk het spektakel vanaf het water te aanschouwen.

Natuurlijk bleef de oorlog in Oekraïne ook in de Sliedrechtse samenleving niet onopgemerkt. Samen met de Sliedrechtse samenleving konden we afgelopen jaar door (crisis)noodopvang onderdak bieden aan Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers. Dat we in onze gemeente echt naar elkaar omzien, bleek ook uit het feit dat de Sliedrechtse samenleving en maatschappelijke partners veel initiatieven ontpleidden om de vluchtelingen en asielzoekers welkom te heten. Ze werden ondersteund met spullen en er werden activiteiten georganiseerd. We breidden bovendien de uren voor maatschappelijke begeleiding van statushouders uit om een goede landing en integratie in Sliedrecht te borgen.

Zorgelijke ontwikkelingen waren er ook. Zo stegen de energiekosten en de inflatie enorm door de wereldwijde onrust. Dat raakt ieder huishouden en brengt de bestaanszekerheid van veel inwoners in gevaar. Onze bibliotheek werd daarom vanaf december 2022 een warme huiskamer en bood inwoners die door de hoge energiekosten geen warme woning meer hebben toch een warme plek. Er staat bovendien een weggeefkast met vooral verzorgingsproducten voor mensen met een kleine beurs.

We investeerden afgelopen jaar extra in het vergroten van de financiële zelfredzaamheid en participatie van onze inwoners. We deden dat door het uitvoeren van het Amendement 'Sliedrechtters schuldevrij en actief'. We gaan daarmee door en monitoren ontwikkelingen blijvend. Zo kunnen we Sliedrechtters die dat nodig hebben tijdig een passend vangnet bieden. Natuurlijk sluiten we daarbij aan op de eigen kracht en veerkracht van onze inwoners.

Ten slotte besteedden we in 2022 veel aandacht aan regionale samenwerking. We behielden de krachtige samenwerkingsstructuur om efficiënt en effectief ondersteuning te kunnen blijven bieden aan onze inwoners. Door de nieuwe GR Sociaal en het lokaal (in plaats van regionaal) opdrachtgeverschap aan Stichting Jeugdteams ZHZ zijn we lokaal nog meer in regie. Daardoor kunnen we aansluiten bij onze lokale structuur en beleidskeuzes maken die aansluiten bij de Sliedrechtse context.

3.1.3 Hoe werkten we aan het realiseren van deze ambitie voor Sociaal?

Om onze visie te kunnen realiseren, investeerden we in 2022 samen met inwoners en partners in een sterke sociale infrastructuur. Daarbij is het uitgangspunt 'zorg voor jezelf en voor elkaar'. We organiseerden een passend vangnet voor mensen die (tijdelijk) extra ondersteuning en zorg nodig hebben.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We willen dat inwoners van Sliedrecht een bijdrage leveren aan de samenleving. Dat ze zelfredzaam zijn en de regie over hun leven nemen. Met gelijke kansen voor iedereen. Speciale aandacht is er voor het veilig opgroeien van onze jeugd. Zij moeten de kans hebben zichzelf te ontwikkelen en ontplooien. We faciliteren initiatieven rondom participatie.	• We starten met de uitvoering van de Wet inburgering 2021 en voeren actief de regie op het uitvoeringsproces. We zetten in op de doorontwikkeling van het Bonkelaarhuis, zodat de ondersteuning blijft aansluiten op vraagstukken van onze inwoners en maatschappelijke ontwikkelingen. • Vanuit het Bonkelaarhuis geven we invulling aan de wettelijke taak vroegsignalering schulden en bieden we ondersteuning aan inwoners met betalingsachterstanden en of (financiële)problematiek. • We houden continue oog voor de financiële ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. We zetten in op het verhogen van de budgetbewustheid door actief te sturen op de uitvoering van bijvoorbeeld de 'Nee-tenzij regeling'.	• In 2022 startten we met de uitvoering van de Wet inburgering 2021. De dienstverlening aan inburgeringsplichtigen is integraal. Het wordt door het Bonkelaarhuis en de GR Sociaal vanuit het Bonkelaarhuis aangeboden. Gezamenlijk nemen zij een Brede Intake af. Verder stellen ze samen met de inburgeringsplichtige het Persoonlijk Inburgeringsplan op. • De uitvoering van de wettelijke taak vroegsignalering schulden is geïmplementeerd in het Bonkelaarhuis. Het maakt deel uit van de financiële hulp en ondersteuning aan inwoners. Samen met de inwoner en ketenpartners wordt bekeken welke ondersteuning het best past bij de hulpvraag. • In 2022 zijn de uren voor maatschappelijke begeleiding van statushouders uitgebreid. Daardoor konden we beter inspelen op de toegenomen aantallen, de hogere taakstelling en was het mogelijk de maatschappelijke begeleiding uit te voeren in samenhang met de Wet inburgering 2021. • Door data-analyse op basis van het dashboard jeugdhulp kunnen we de (financiële) ontwikkelingen monitoren en indien nodig bijsturen. • Vanaf 2022 is de 'Nee, tenzij regeling' vervallen en het normenkader ingevoerd. • Er is een nieuw inkoopkader en gewijzigde governance voor jeugd. Daardoor zijn in 2022 meer bevoegdheden lokaal komen te liggen en kunnen we aan meer knoppen draaien. De inzet van

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
		jeugdhulp naar voren is hierbij een mooi instrument. • Vanaf 1 januari 2022 is er een nieuwe GR Sociaal. Daardoor kunnen we lokaal meer regie voeren en beter sturen op de uitvoering van de taken van het sociaal domein.
In Sliedrecht zorgen we voor elkaar. Iedereen kan en mag meedoen en niemand wordt buitengesloten. We blijven inzetten op een inclusieve samenleving. Ook sociale betrokkenheid is van grote waarde. Het is een onmisbare schakel in onze sociale infrastructuur. Als gemeente blijven we dat stimuleren en ondersteunen. Onder andere door verbindingen te leggen tussen mensen, initiatieven en partijen. We doen dat ook door de toegang tot hulp laagdrempelig te organiseren. Onze senioren verdienen extra aandacht: de vergrijzing speelt ook in Sliedrecht een rol. Thema's als mantelzorg, eenzaamheid en levensloopbestendig bouwen zijn daarin relevant en vragen om een integrale aanpak (ze zijn uiteraard ook van toepassing op andere doelgroepen).	• We geven in samenwerking met maatschappelijke partners uitvoering aan de in 2021 opgestelde seniorenvisie. • We blijven de lokale coalitie tegen eenzaamheid - 'Erbij in Sliedrecht' - faciliteren. We faciliteren het Mantelzorgpunt blijvend in de uitvoering van het ondersteuningsprogramma mantelzorg.	• Via het project 'Praten over later' werkten we vanuit het Bonkelaarhuis aan het creëren van bewustzijn onder (aankomend) senioren om tijdig na te denken over later. Het gaat dan bijvoorbeeld over financiën, wonen en zorg & welzijn. De ouderenadviseur van het Bonkelaarhuis en de woningcorporatie sloegen de handen ineen. Ze gingen samen het gesprek met onze oudere inwoners aan over levensloopbestendig wonen en werkten samen aan het doorstroomproject. • De lokale coalitie tegen eenzaamheid 'Erbij in Sliedrecht' organiseerde diverse activiteiten gericht op het vergroten van bewustwording en het voorkomen en verminderen van eenzaamheid. • Het Mantelzorgpunt bood groepsgerichte activiteiten aan om lotgenotencontact te stimuleren. Daarnaast werd individuele begeleiding geboden aan (dreigend) overbelaste mantelzorgers. • De geregistreerde mantelzorgers ontvingen hun jaarlijkse mantelzorgwaardering.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We bieden een sluitend vangnet voor inwoners die tijdelijk ondersteuning of zorg nodig hebben en geen of een ontoereikend netwerk hebben. Het gaat dan bijvoorbeeld om hulp en ondersteuning, schuldenproblematiek of laaggeletterdheid. De ondersteuning is gericht op het versterken of ontwikkelen van eigen kracht en mogelijkheden in de sociale omgeving. We organiseren de ondersteuning voor onze inwoners zoveel mogelijk lokaal en zetten in op vroege signalering en interventie. De hulp die we bieden sluit aan bij de behoefte en/of vraag van onze inwoners. Verder ligt de regie zoveel mogelijk bij de inwoner en/of zijn netwerk. We gaan uit van maatwerk. Daarbij zijn de doorontwikkeling van het Bonkelaarhuis en een sterkere verbinding tussen welzijnsactiviteiten en ondersteuningsaanbod belangrijk.	• We blijven inzetten op het terugdringen van laaggeletterdheid. Zo voorkomen we dat mensen niet mee kunnen doen omdat zij de Nederlandse taal niet (voldoende) beheersen. • We houden voor onze inwoners een crisisplaats in Sliedrecht beschikbaar. • We continueren de inzet van de Wijk-GGD'ers. • We blijven in nauw contact met onze (maatschappelijke) partners om (de effecten van) corona te monitoren en spelen daar indien nodig op in. • We zetten de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in om onderwijsvertragingen opgelopen tijdens de coronapandemie in te halen. We doen dat in samenwerking met het onderwijs en het Sociaal Team Sliedrecht. Vanaf 2022 brengen we de participatieplaatsen over naar lokaal niveau. We gaan door met de huidige inzet van participatieplaatsen en stellen ze ook beschikbaar voor niet uitkeringsgerechtigden. We gebruiken 2022 om de participatieplaatsen als voorzieningen te ontwikkelen naar plekken waar de ontwikkeling van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt centraal komt te staan. Conform het bij de kadernota 2022 aangenomen amendement Sliedrecht schuldenvrij, ondersteunen we financieel kwetsbare inwoners vanaf 2022 aanvullend op het regionale beleid extra op lokaal niveau. Daarbij zetten we in op:	• We realiseerden in 2022 extra plaatsen Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE) voor peuters met een taalachterstand. Zo voorkomen of verminderen we ontwikkelachterstanden. • In 2022 is het taalhuis gecertificeerd. Zij hebben dus een erkend kwalitatief goed aanbod voor laaggeletterden in Sliedrecht. • In 2022 bleef de crisisplek wel beschikbaar voor onze inwoners, maar die plek bleek lastig inzetbaar. We voeren gesprekken over alternatieven die het mogelijk maken een meer toegankelijke crisisplek te realiseren. • We continueerden de inzet van de Wijk-GGD'ers en daardoor zijn er bij complexe casussen doorbraken gerealiseerd. • We hielden tijdens de coronaperiode met onze partners (SOJS, Bonkelaarhuis, Onderwijs) de vinger aan de pols om de effecten van de coronamaatregelen te kunnen bepalen en te zien waar eventuele behoeften lagen. • Met het Maatschappelijk steunpakket corona vanuit het Rijk organiseerde ons jeugd- en jongerenwerk diverse activiteiten om de mentale weerbaarheid van jongeren te versterken. • We verleenden subsidie aan Sprong voor het uitvoeren van een sport programma om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. • We verleenden subsidie voor het verzorgen van creatieve sociale vaardigheidstraining voor kinderen van de basisschool. • Met de middelen van het NPO zetten we extra

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
	het toeleiden van bijstandsgerechtigden naar werk en het voorkomen dat (financieel) kwetsbare inwoners aangewezen zijn op een bijstandsuitkering. het opkopen van beginnende schulden om zo grotere (financieel) problemen te voorkomen. het aanbieden van scholing, trainingen en begeleiding om de financiële zelfredzaamheid van inwoners te vergroten. het tegengaan van eenzaamheid en het vergroten van de participatiemogelijkheden.	schoolmaatschappelijk werk in om kinderen en hun ouders/verzorgers te ondersteunen. • In 2022 voerden we de participatieplaatsen lokaal uit. We zetten de ingevulde participatieplaatsen uit 2021 om naar een beschikking voor 2022. In de uitvoering en de begeleiding zetten we de samenwerking tussen de matchingsunit, het Bonkelaarhuis en de GR Sociaal op. Zo brengen we de hulpvraag, de ondersteuning en het aanbod samen om de best passende oplossing voor de inwoner te realiseren. • Het college stelde een uitvoeringsplan vast voor de invulling van het aangenomen amendement. Het plan 'Amendement: Sliedrechtse schuldenvrij en actief' werd in afstemming met uitvoeringpartners opgesteld. De volgende zaken zijn uitgevoerd: - Het Bonkelaarhuis heeft per 1 juli 2022 een medewerker in dienst die inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleidt en ontwikkelt naar participatie-activiteiten. Dat kan variëren van vrijwilligerswerk en een participatieplaats tot een betaalde baan. Ontwikkeling van de inwoner staat steeds centraal. - Stichting Urgente Noden Drechtsteden geeft uitvoering en invulling aan het opkopen van beginnende schulden. Zo voorkomen we dat een betalingsachterstand of een kleine schuld uitgroeit tot een grotere hulpvraag.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
		- Er is extra formatie toegevoegd aan de Sociaal juridische Diensten om de financiële zelfredzaamheid van inwoners te vergroten. Met deze formatieve capaciteit zetten we extra in op het vergroten van de financiële zelfredzaamheid van inwoners. - We vergroten de participatiemogelijkheden van (kwetsbare) inwoners door het mogelijk te maken dat ze deelnemen aan activiteiten. Binnen het Bonkelaarhuis hebben we daar een flexibel budget voor ingericht. Dat budget wordt ingezet als iemand in 'beweging' wil komen maar het niet kan betalen. Of om iemand vanuit de hulpverlening in beweging te brengen als dat goed is voor het maatschappelijk welzijn.

Ambitie Samenwerken in de regio

Per 1 januari 2022 veranderde de manier waarop we in de regio samenwerken. We vormden de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden om naar een Gemeenschappelijke Regeling Sociaal. Met deze verandering gingen regionale bevoegdheden terug naar de gemeenteraad en het college. Het gaat daarbij over regie op beleid en over de financiële kaderstelling voor de uitvoering van de Wmo, de Participatiewet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Het doel is meer ruimte voor lokaal maatwerk te organiseren. Zo kunnen we lokaal keuzes maken voor de manier waarop de dienstverlening van GR Sociaal wordt uitgevoerd en aangeboden aan inwoners. Gevolg is dat het beleidsproces van GR Sociaal aangepast wordt om aansluiting te maken met de gemeenten. Gemeenten worden zo in het proces gepositioneerd dat ze hun eigenaarsrol kunnen vervullen. De samenwerking wordt intensiever omdat de kaders en het beleid lokaal vastgesteld worden. Zowel in de voorbereiding als in de besluitvorming vraagt dat om lokale en regionale betrokkenheid en samenwerking.

Per 1 januari 2022 is de governance structuur voor jeugdhulp gewijzigd. Daardoor ligt er meer regie en beleidsontwikkeling lokaal. Dat komt niet alleen door de lokale contractering van Stichting Jeugdteams ZHZ, maar ook doordat meer beleidsverantwoordelijkheden lokaal belegd zijn.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
De GR Sociaal is onze uitvoeringsorganisatie. Daaraan blijven we de uitvoering van wettelijke taken delegeren. Voor de bovenwettelijke taken willen we de beleidsbevoegdheid terugbrengen naar de gemeente.	• We nemen onze verantwoordelijkheid als eigenaar en opdrachtgever door te sturen op de uitvoering en de resultaten van de gemandateerde taken. • Bij regionale beleidsontwikkeling brengen we de maatwerkmogelijkheden in beeld voor lokale besluitvorming. We voeren gemandateerde taken in samenhang met het lokale zorg-, hulp- en ondersteuningsaanbod uit.	• Als gemeente nemen we vanuit de inhoudelijke en beleidsmatige ontwikkeling deel aan de regionale opgave-overleggen en het opdrachtgeversoverleg. Hierin bespreken we alle relevante ontwikkelingen over de gemandateerde taken van de GR Sociaal. Maandelijks overleggen we ook bestuurlijk. In het overleg bespreken we regionale en lokale ontwikkelingen en (financiële) resultaten. De GR Sociaal maakt in haar dienstverlening onderdeel uit van het Bonkelaarhuis en volgen daarin onze visie en werkwijze. • Waar beleidsontwikkelingen raken aan de lokale bevoegdheden en de uitvoeringspraktijk, legden we de kaderstelling terug in de gemeenteraad. Voorbeelden daarvan zijn de ontwikkeling van het lokale minimabeleid en de start van het herijkingsproces op het Wmo beleid.
Door zelf beleid te maken, kunnen we de lokale invulling beter vormgeven. De uitvoering is vervolgens een samenspel tussen SDD en de lokale voorzieningen.	• We geven bij regionale beleidsvorming lokale kaders en uitgangspunten mee die aansluiten op onze Sociale Visie. • We maken (maat)werkafspraken die aansluiten bij de (ondersteunings-)vraagstukken in Sliedrecht.	• We stelden het Collegewerkprogramma, Koers 2030 en de Sociale Visie als kader voor de herijking van het minimabeleid. Op basis daarvan bepaalden we de uitgangspunten voor het beleid. • In 2022 stelden we met Drechtwerk een dienstverleningsovereenkomst op over de gemeentelijke bijdrage voor de opening van een nieuwe werklocatie (opening in 2023). In de

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
		overeenkomst namen we expliciet op dat er extra ruimte geboden wordt aan Sliedrechtse inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zo kunnen we inwoners met een hulpvraag en afstand tot de arbeidsmarkt een plek bieden binnen het leer-, werk- en ontwikkelbedrijf Drechtwerk. We werken daarvoor ook samen met de medewerker participatie van het Bonkelaarhuis en de bijstandconsulenten van de GR Sociaal.
We willen 'aan de voorkant' betrokken zijn bij de uitvoering van het takenpakket in het sociaal domein dat is opgedragen aan GR Sociaal/ GR Drechtwerk en DG&J.	• We zijn vroegtijdig en actief betrokken bij actuele ontwikkelingen en te maken keuzes. Daarbij brengen we de raad tijdig in positie. • We volgen de regionale ontwikkelingen en spelen daar tijdig op in als dat relevant is. • We onderhouden contacten en leggen verbindingen met omliggende gemeenten, partners en stakeholders. • We nemen de subsidieverlening aan de Stichting Jeugdteams over van de Service Organisatie Jeugd. Hiervoor beschikken we de Stichting Jeugdteams in 2022 een begrotingssubsidie ter hoogte van maximaal €1.675.000,-. Een begrotingssubsidie wordt beschikt op basis van de Algemene Wet Bestuursrecht en op een begrotingssubsidie is de ASV niet van toepassing.	• Er is een nieuw inkoopkader voor jeugdhulp en een gewijzigde governance. Daardoor liggen meer bevoegdheden in 2022 lokaal. De raad heeft maximaal gebruik gemaakt van de mogelijkheid om via zienswijzen te sturen op de gemeenschappelijke regelingen. • We participeren in diverse regionale ambtelijke overleggen en leveren daar een actieve bijdrage aan. • Vanuit de nieuwe inkoop van jeugdhulp zijn er regionaal brancheteams opgericht. Daarin wordt per ingekocht segment - in samenspraak met de SOJ - gestuurd op het gecontracteerde aanbod. Vanuit de gemeente Sliedrecht participeerden we in twee brancheteams. • We verleenden een integrale subsidie voor Stichting Sociaal Team Sliedrecht, Stichting Jeugdteams ZHZ en voor het

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
		project 'Jeugdhulp naar voren'.

Ambitie Sport, Cultuur en recreatie

Sliedrecht heeft een rijk verenigingsleven. Er zijn veel sport- en culturele verenigingen die onze inwoners mogelijkheden voor een leuke en zinvolle vrijetijdsbesteding bieden. Als gemeente stimuleren en faciliteren we de deelname aan sport en cultuur. Daarnaast willen we inwoners én mensen van buiten Sliedrecht aantrekken door onze recreatiemogelijkheden te bevorderen.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We versterken en promoten het centrum en het Baggermuseum. Daardoor worden 'dagjesmensen' aangetrokken en bevorderen we de levendigheid in Sliedrecht.	• Vanuit onze faciliterende rol ondersteunen we het Nationaal Baggermuseum in haar ontwikkeling tot een Delta Experience Centre. • We werken op basis van de in 2021 vastgestelde Visie op Recreatie Sliedrecht en het uitvoeringsprogramma in 2022 met ondernemers, partners in de recreatieve sector en inwoners aan een duidelijke positioneren van het centrum en onze bezienswaardigheden. Waar nodig versterken we bestaande recreatievoorzieningen en waar mogelijk werken we aan nieuwe.	• We voerden gesprekken met het Baggermuseum om te verkennen hoe het concept van de WOW Experience verder uitgewerkt kan worden naar een concreet ruimtelijk initiatief. Het Baggermuseum is hierbij initiatiefnemer en als gemeente faciliteren en begeleiden we de ontwikkeling. We bekijken daarbij ook hoe het project een recreatieve, onderwijskundige en economische meerwaarde kan bieden. Ook de impact op de lokale infrastructuur wordt daarin meegenomen. Als tussenstap in dit proces realiseerde het Baggermuseum in 2022 een WOW Keet voor samenwerking met het onderwijs. • Vanuit de portefeuilles sport, cultuur en economie schonken we in 2022 aandacht aan het centrum, de bezienswaardigheden en de recreatievoorzieningen. Concreet ondersteunden we winkeliersverenigingen in het centrum en op de woonboulevard en lokale

		organisaties en verenigingen bij het organiseren van activiteiten en evenementen die bijdroegen aan de recreatieve waarde van Sliedrecht. • We bekeken in hoeverre zwemmen in de gemeentelijke haven mogelijk en veilig zou zijn. Uiteindelijk leidde dat tot een zwemverbod in de havens.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gingen we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We zetten in op de doorontwikkeling van sport- en recreatievoorzieningen. In het bijzonder ging het daarbij om breedtesport en het sporten buiten verenigingsverband. We promoten Sliedrecht als 'Volleybal-hoofdstad' van Nederland en zetten onze gemeente mede daardoor verder op de kaart. Ook als inspiratiebron voor sportend Sliedrecht.	• De combinatiefunctionaris sport stimuleert jeugdigen om kennis te maken met en deel te nemen aan het gevarieerde sport- en beweegaanbod in Sliedrecht. • We onderzoeken of we de rol van de combinatiefunctionarissen voor bewegingsonderwijs kunnen uitbreiden in samenwerking met het basisonderwijs en SOJS. • We leveren een toekomstvisie gemeentelijke sportaccommodaties (inclusief zwembad) op. • We blijven onderzoeken hoe we het sporten buiten verenigingsverband kunnen faciliteren en promoten. • We onderhouden de contacten met sportverenigingen en ondersteunen waar mogelijk. • We houden in onze communicatie-uitingen blijvend aandacht voor Sliedrecht als 'Volleybal-hoofdstad'.	• De combinatiefunctionaris sport organiseerde een divers aanbod van activiteiten in de wijk, op de scholen en in het jongerencentrum. • Uit een verkenning bleek dat het nu niet haalbaar is de rol van de combinatiefunctionarissen uit te breiden voor bewegingsonderwijs • We stelden een toekomstvisie gemeentelijke sportaccommodaties vast (Ontwikkelperspectief gemeentelijke sportaccommodaties Sliedrecht). • Vanuit het Lokaal Sportakkoord organiseerden we een theatervoorstelling over het belang van een positief sportklimaat voor alle sport- en beweegaanbieders in Sliedrecht. • In september organiseerden we een sportmaand voor kinderen van de basisschoolleeftijd. In die maand konden de kinderen proeftrainingen volgen bij sportverenigingen die aangesloten zijn bij het Lokaal Sportakkoord.

		In 2022 werd Dames 1 van Sliedrecht Sport kampioen. Als gemeente hebben we daar aandacht aan besteed
We zetten in op extra cultuurinitiatieven en bevorderen samenhang en samenwerking.	- In 2022 geven we uitvoering aan de cultuurvisie. - We brengen de subsidiebeleidsregels cultuur in lijn met het subsidiebeleid sociaal en de cultuurvisie.	- We spraken met betrokken partijen over de invulling van een mogelijk Platform Cultuur. - We herijken de subsidieregels cultuur gelijk met alle andere beleidsregels.

3.1.5 Wat heeft het gekost?

Overzicht financiële afwijking programma sociaal (x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2022	Wijziging begroting 2022	Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Lasten	N 37.161	N 8.364	N 45.524	N 43.836	V 1.688
Baten	V 9.300	V 4.589	V 13.889	V 14.896	V 1.007
Saldo	N 27.860	N 3.774	N 31.635	N 28.940	V 2.695
A. Toelichting op Wijziging begroting 2022:			Lasten	Baten	Saldo
1. Cultuurvoorzieningen			V 105	N 169	N 64
2. Integraal jeugdbeleid			N 0	N 0	N 0
3. Sport- en recreatievoorzieningen			N 228	V 92	N 136
4. Zorg			N 8.241	V 4.666	N 3.575
Totaal			N 8.364	V 4.589	N 3.774
B. Toelichting op Verschil 2022:			Lasten	Baten	Saldo
1. Cultuurvoorzieningen			V 96	V 3	V 99
2. Integraal jeugdbeleid			N 31	N 0	N 31
3. Sport- en recreatievoorzieningen			N 176	N 27	N 203
4. Zorg			V 1.799	V 1.030	V 2.829
Totaal			V 1.688	V 1.007	V 2.695
C. Mutaties in reserves:			Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
1. Stortingen			N 0	N 0	N 0
2. Onttrekkingen			V 420	V 420	V
Totaal			V 420	V 420	V
D. Gerealiseerd resultaat			Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Saldo van baten en lasten			N 31.635	N 28.940	V 2.695
Mutaties reserves			V 420	V 420	V
Totaal			N 31.215	N 28.520	V 2.695

3.1.6 Beleidsindicatoren

In 2020 zijn de maatschappelijke effecten van het sociaal beleid gemeten. OCD en 'waar staat je gemeente' stelden deze meting op. Er is gebruik gemaakt van al beschikbare cijfers. In onderstaande tabel staan de resultaten van de meting. We kunnen voor 1a t/m 1d de indicatoren afleiden uit het onderzoek van het OCD. In 2022 deden we geen nieuwe onderzoeken. Daarom is de waarde van 2021 nog steeds de meest recente.

Omdat het nu niet mogelijk was de waarde van enkele indicatoren te verkrijgen, besloten we bij de begroting 2023 bij dit programma andere indicatoren op te nemen. Het gaat daarbij om: het percentage inwoners dat problemen zelf of met het eigen sociale netwerk kan oplossen (waarde 2021 90%), het gemiddeld cijfer dat klanten aan de dienstverlening van het Bonkelaarhuis geven (waarde 2022, 8,4), het percentage huishoudens met een bijstandsuitkering (waarde dec 2021 4,5%) en het gemiddeld cijfer dat inwoners geven voor het prettig wonen in de buurt (waarde 2019, 7,5).

	Streefwaarde	Naam indicator	Meest Recentste Waarde Sliedrecht (2021)
1a	95% 84% 47%	% van de inwoners doet mee (sociaal)	73% heeft voldoende contacten 85% neemt deel aan sportvereniging of sociale activiteit 30% doet vrijwilligerswerk
1b	19% 16% 5%	% van de inwoners wil meedoen, maar kan dit niet (sociaal)	28% ondervindt hinder in vrijetijdsbesteding 34% ondervindt hinder op school of werk 24% ondervindt hinder bij het onderhouden van sociale contacten
1c	73% 71% 70%	% van de inwoners weet ondersteuning te vinden als ze deze nodig hebben (sociaal)	66% weet waar zij terecht kunnen op het gebied van huisvesting 79% weet waar zij terecht kunnen op het gebied van psychische problemen 74% weet waar zij terecht kunnen op het gebied van lichamelijke beperkingen
1d	135 10,5%	Aantal inwoners dat ondersteuning krijgt (sociaal)	Huishoudens met een voorziening in het sociaal domein, alleen WMO, Wmo ondersteuning: 205 per 1000 huishoudens Jeugdhulp: 13,5%
1e	5%	% van de inwoners dat geen ondersteuning krijgt, maar dit wel zou willen (sociaal)	-geen waarde bekend

1a en 1b

Meedoen betekent voor Sliedrecht participeren en mensen ontmoeten door algemene, sociale en sportvoorzieningen. In de P&C-documenten is het belangrijk om te weten in hoeverre inwoners meedoen én om zicht te hebben op het aantal personen dat wel mee wil doen maar dat niet kan. We bouwden het percentage 'meedoen' op op basis van deelname aan sportverenigingen, sociale activiteiten, vrijwilligerswerk etc. We lieten arbeidsparticipatie daar buiten omdat die al bij de verplichte indicatoren is opgenomen.

1c t/m 1e

We hebben in Sliedrecht een breed ondersteuningsaanbod voor inwoners van -9 maanden tot 100+ jaar. Dat ondersteuningsaanbod bestaat onder andere uit voorliggende voorzieningen, maatwerkvoorzieningen, specialistische ondersteuning en hulp. Er zijn verschillende manieren om toegang tot deze ondersteuning te krijgen. Het is belangrijk dat inwoners de weg naar de juiste passende ondersteuning weten te vinden (bekendheid en toegang) en dat elke inwoner passende ondersteuning krijgt als dat nodig is. We willen voorkomen dat inwoners die ondersteuning nodig hebben niet bereikt worden of tussen 'wal en schip' raken. Daarom is het belangrijk dat we zicht hebben op inwoners die geen ondersteuning krijgen, maar dat wel graag zouden willen.

3.1.7 Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

Dienst Gezondheid & Jeugd

De Dienst Gezondheid en Jeugd (*onderdelen GGD, veilig thuis en BLVS*) voert taken uit op grond van de Wet Publieke Gezondheid, de Leerplichtwet en de aanpak van Voortijdig Schoolverlaten. Er is aansluiting bij de volgende doelstellingen van de Dienst Gezondheid & Jeugd:

1. het realiseren van gezondheidswinst en het verminderen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen,
2. het bevorderen van ontwikkelingskansen voor en participatie van inwoners (jeugd en ouderen in het bijzonder) en
3. het zorgen voor bescherming bij huiselijk geweld, het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting en het verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving.

Serviceorganisatie Jeugd Zuid Holland Zuid (SOJ ZHZ)

De serviceorganisatie Jeugd (SOJ) is onderdeel van de Dienst Gezondheid en Jeugd. SOJ is verantwoordelijk voor de inkoop en het contracteren van jeugdhulp die onder de noemer van de Jeugdwet valt.

Gemeenschappelijke regeling Sociaal

De GR Sociaal voert namens de gemeente Sliedrecht gemandateerde taken uit op het terrein van arbeidsparticipatie, maatschappelijke ondersteuning, inkomensondersteuning, minimabeleid, budgetadvies en schuldbemiddeling. Daarbij sluit de GR zoveel mogelijk aan bij de sociale structuur in Sliedrecht.

Sociale werkvoorziening Drechtwerk

Drechtwerk is de sociale werkvoorziening en het leer-, werk- en ontwikkelbedrijf van de Drechtsteden voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Drechtwerk biedt ruimte aan de persoonlijke ontwikkeling van inwoners binnen een beschermde werkomgeving en plaatst medewerkers waar dat kan uit naar (sociale) werkgevers. In 2022 stemden alle gemeenteraden in de Drechtsteden in met het voorstel om de gemeenschappelijke regeling Drechtwerk op te heffen en Drechtwerk onder te brengen bij GR Sociaal. Daarmee brachten we het beleid en de uitvoering van de wet sociale werkvoorziening en de participatiewet samen.

3.1.8 Kaders voor de reguliere taken

De reguliere taken van het programma Sociaal zijn gebaseerd op de onderstaande beleidskaders, zoals vastgesteld door de Gemeenteraad. Die beleidskaders staan hieronder.

Vigerend beleidskader	Vastgesteld
Jeugdwelzijnsbeleid	Raad 2020
Sociale Visie (herijking)	Raad 2020
Preventie en Handhavingsplan alcohol 2020-2023	Raad 2020
Lokaal gezondheidsbeleid	Raad, 2019
Sliedrecht Regenboog dorp	Raad, 2019
Sportnota 2019 e.v.	Raad, 2019
Integratienota 2019-2021	Raad, 2019

Ondersteuningsprogramma Mantelzorg 2019-2021	Raad, 2019
Uitvoeringsprogramma vrijwilligersbeleid 2018-2020	Raad, 2018
Strategische Agenda Sociaal Domein	Raad, 2018
Groeiagenda 2018	Raad, 2018
Transformatieagenda beschermd wonen en opvang 2017-2020	Raad, 2018
Subsidiebeleid Sociaal	Raad, 2017
Subsidiebeleid Sociaal Gemeente Sliedrecht 2017	Raad 2017
WMO- beleidsplan lokaal	Raad, 2016
Bibliotheekvisie	Raad, 2016
Jeugdwelzijnsbeleid	Raad, 2015
Beleidsrijk regionaal transitie arrangement	Raad, 2014
Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk	Raad, 2014
WMO-beleidsplan regionaal	Raad, 2014

3.2 Programma 2 Economie, onderwijs en arbeidsmarkt

Reguliere taken

Economie

- Bedrijfsbezoeken en accountmanagement
- Faciliteren bedrijfsleven

Bereikbaarheid

- Blijven(d) investeren in goede bereikbaarheid

Onderwijs en arbeidsmarkt

- Zoveel mogelijk mensen aan het werk helpen
- Faciliteren van goed onderwijs voor alle kinderen
- Bestrijden van onderwijsachterstanden
- Organiseren leerlingenvervoer

3.2.1 Inleiding

Programma 2 omvat alle beleidsvelden van onze gemeente op het gebied van werken, bedrijvigheid en vestigingsklimaat. Dat valt uiteen in twee hoofdonderdelen: economie en onderwijs & arbeidsmarkt. Vanuit programma 2 werken we primair aan de kernopgave 'ondernemend en betrokken Sliedrecht'. Daarnaast zijn er belangrijke raakvlakken met de kernopgave 'ruimtelijke vernieuwing'.

Verbinden, organiseren en promoten

Onze visie

Sliedrecht is een ondernemersdorp pur sang met een karakteristiek ondernemersklimaat. De bedrijven(terreinen) zijn vitaal en we hebben een levendig centrum.

Onze ambitie tot 2030 om die visie waar te maken

Ondernemend en betrokken zijn zit diep geworteld in Sliedrecht. De samenleving doet veel zelf en daar zijn we trots op. We hebben de ambitie dat verder te versterken. Bijvoorbeeld door het borgen van een vitale economie en een levendig centrum. De rode draad daarin is verbinden, organiseren en promoten.

3.2.2 Wat hebben we gedaan?

Economie

Op basis van de in 2021 vastgestelde Economische Visie zetten we in 2022 de intensieve samenwerking met ondernemend Sliedrecht voort. De oprichting van een Sliedrechts ondernemersfonds per 2023 was daar de uitkomst van. We werkten dat plan in 2022 stap voor stap uit, samen met een stuurgroep met vertegenwoordigers uit alle gebieden en sectoren van ondernemend Sliedrecht én met verbindingen naar non-profit. We betrokken alle belanghebbenden via bijeenkomsten, communicatie en individuele gesprekken.

De gemeenteraad stemde in november 2022 unaniem met het ondernemersfonds in. Daarop richtten we eind december een nieuwe stichting op en daarmee kan het ondernemersfonds begin 2023 van start. Met dit cruciaal uitvoeringsinstrument kunnen ondernemers als slagvaardige partner met ons gaan werken aan de uitvoering van de Economische Visie.

We voerden in 2022 de al bestaande ondernemersfondsen op basis van reclamebelasting voor de drie winkelgebieden uit in nauwe samenwerking met de winkeliersverenigingen. Verder zetten we met Ondernemersvereniging Kerkbuurt opnieuw een centrummanager in en maakten we afspraken voor een structureel vervolg vanaf 2023. Tot en met juli 2022 liep ook de stimuleringsregeling voor vastgoed op de Kerkbuurt nog en tal van ondernemers maakten daar gebruik van. Dat leverde zichtbare resultaten op in de beeldkwaliteit van de winkelstraat.

Voor de Woonboulevard zetten we in 2022 de inzet van ROM-D voor mogelijke herstructurering voort. Verder koppelden we de opwaardering van de Leeghwaterstraat aan het civiele project Parallelweg. Op het Winklerplein ligt de focus op de vastgoedtransformatie.

Ten slotte nam Sliedrecht in 2022 vanuit het programma economie actief deel aan de regionale agenda. We leverden in 2022 de secretaris van het MKB-katalysatorfonds Drechtsteden en sloten van daaruit goed aan bij de regionale economische agenda.

Onderwijs & arbeidsmarkt

Het vergroten van arbeidspotentieel is een belangrijke aandachtspunt om de economische kracht van Sliedrecht te behouden en versterken. Dat begint al bij de opleidings- en beroepskeuze van kinderen en jongeren. Daarom zetten we in op een vroege kennismaking van scholieren met het Sliedrechts bedrijfsleven. Daarbij gaat het vooral om de twee grote sectoren maritiem/industrieel (Techniekroute) en zorg (Zorgroute). Bovenlokaal vult Drechtsteden deze inzet aan door bijvoorbeeld de nieuwe *Associate Degree* opleidingen van de Dordrecht Academy. De regio investeerde in 2022 daarnaast in het project 'Baas over je eigen toekomst'. Het project stimuleert om- en bijscholing van werkenden en werkzoekenden en maakt slimme verbindingen tussen bedrijven en werkzoekenden op de regionale arbeidsmarkt.

3.2.3 Hoe realiseren we deze ambitie voor economie, onderwijs en arbeidsmarkt?

Economie

Vitale bedrijven(terreinen) en een levendig centrum.

Samen met onze ondernemers maken we werk van een toekomstbestendige en vitale economie. We voegen waar mogelijk kwaliteit toe. De kerkbuurt is daar een goed voorbeeld van. Belangrijke andere punten zijn ons bedrijvenbeleid, de aantrekkingskracht van Sliedrecht en de ruimtelijke uitstraling.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We stippelen samen met de ondernemers een heldere koers uit richting de toekomst. Er is een bedrijvenbeleid waarin we kijken hoe men in Sliedrecht optimaal kan ondernemen. Er is focus op thema's als collectiviteit, innovatie, duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen en de wijze waarop de gemeente kan faciliteren.	- Op basis van de in 2021 vastgestelde Economische Visie, werken we in 2022 samen met de ondernemers aan de uitvoering. Met aandacht voor de vier prioritaire thema's en vier prioritaire sectoren. - Als basis voor de ambitieuze uitvoering van de Economische Visie zetten we in 2022 in op het opzetten van een of meer nieuwe ondernemersfondsen voor bedrijventerreinen. Daarmee bouwen we voort op de in 2021 gestarte verkenning, op basis van draagvlak bij het bedrijfsleven. - We betrekken de regionale innovatieagenda en innovatie-instrumenten als het MKB-katalysatorfonds actief op Sliedrechtse bedrijven.	- In 2022 werkten we – na een intensief traject van overleg en participatie met ondernemers – een gemeentebreed ondernemersfonds uit. De raad stemde in november 2022 unaniem in met de komst van dit ondernemersfonds per 2023. - In 2022 landde er net als in 2021 een MKB-katalysatorfondssubsidie in Sliedrecht. Mede dankzij de subsidie van het MKB-katalysatorfonds rondde we een al lopend innovatieproject in Sliedrecht succesvol af en presenteerden het aan de buitenwereld.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We zetten de economische kracht van Sliedrecht beter in de kijker om de aantrekkingskracht van onze gemeente op bedrijven én op arbeidspotentieel te vergroten.	• We voeren de promotie en marketing van Sliedrecht verder uit. Voor de recreatieve economie doen we dat in combinatie met de uitvoering van de in 2021 vastgestelde Visie op Recreatie. • Sliedrecht is nauw aangesloten bij DEAL Drecht Cities voor bovenregionale promotie en acquisitie van bedrijvigheid. • We werken met de ondernemers(vereniging) aan vitale werklocaties en faciliteren bij belangrijke randvoorwaarden als duurzaamheid, innovatie, digitalisering en mobiliteit. Zo versterken we de aantrekkelijkheid van Sliedrecht als vestigingsplaats verder.	• Aanvullend op de basisdienstverlening van DEAL startten we in 2022 met een promotiecampagne van Sliedrechtse maritieme en industriële bedrijven via een online videocampagne. In 2022 zijn daar al drie afleveringen van verschenen en dat loopt nog door in 2023. • Samen met de ondernemers(vereniging) werkten we aan de komst van het ondernemersfonds, een cruciaal instrument om in te kunnen zetten op vitale werklocaties, verduurzaming, mobiliteit etc. Ook de recreatieve sector valt onder het ondernemersfonds en kan ervan meeprofiteren. • We gaven de digitalisering van werklocaties een steun in de rug met de start van een glasvezelproject (uitvoering in 2023). • We bereidden in 2022 samen met marktpartijen een Green Deal voor verduurzaming van verschillende Sliedrechtse bedrijventerreinen voor. Hiermee kunnen we in 2023 aan de slag.
Op een aantal plekken zijn we op de goede weg. Zo is de recente ontwikkeling van de Kerkbuurt een mooi voorbeeld van waar we samen met ondernemers kwaliteit toevoegden. Dit traject vormt een inspiratiebron voor andere locaties.	• In samenwerking met de winkeliersverenigingen versterken we het centrummanagement voor winkelgebieden verder in het verlengde van het huidige bedrijvenaccountmanagement. • We zetten de samenwerking met de winkeliersverenigingen via de ondernemersfondsen voor de winkelgebieden voort. • Aanvullend op het winkeltijdenonderzoek Sliedrecht (opgeleverd in juli	• In opdracht van de gemeente en in samenwerking met de winkeliersvereniging voerden we het centrummanagement in 2022 opnieuw uit. Verder maakten we nieuwe afspraken voor het centrummanagement vanaf 2023 – dan in opdracht van de winkeliersvereniging, maar met blijvende betrokkenheid van de gemeente. • In 2022 voerden we de drie ondernemersfondsen op

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
	2021) leveren we in februari 2022 het nieuwe Koopstromenonderzoek op. Dat biedt inzicht in de koopwensen en -behoeften in Sliedrecht.	basis van reclamebelasting voor de winkelgebieden uit. - In februari 2022 publiceerden we het Koopstromenonderzoek en deelden we de resultaten voor Sliedrecht met de raad en de winkelgebieden. - In november 2022 pasten we de Winkeltijdenverordening aan. Winkels ten noorden van de A15 zijn daarmee vrij om hun winkel elke zondag te openen.
We knappen de uitstraling van Sliedrecht op. Bijvoorbeeld door de bedrijventerreinen (en de woonboulevard op bedrijventerrein Nijverwaard) te verbeteren. Bij het verbeteren van de Parallelweg langs de Nijverwaard leggen we nadrukkelijk de koppeling met (de ontsluiting van) het bedrijventerrein en de Woonboulevard.	- Samen met de ROM-D werken we in 2022 aan bedrijfsverplaatsingen op de Nijverwaard voor een verbetering van de ruimtelijke structuur en beter onderscheid tussen de Woonboulevard enerzijds en de (industriële) bedrijvigheid anderzijds (op basis van en op voorbehoud van een positieve uitkomst van de verkenning in 2021). - In het verlengde van de herstructurering van de Parallelweg starten we in 2022 met de aanpak van de Leeghwaterstraat. Ter versterking van het profiel van de Woonboulevard.	- In 2022 zetten we de inzet van ROM-D voor herstructurering op de Nijverwaard voort. Ondanks de constructieve houding van betrokken bedrijven, stonden veranderende marktomstandigheden en andere externe factoren diverse kansrijke opties in de weg. Desondanks voeren we in 2023 nog gesprekken over een laatste optie tot herstructurering. - De aanpak van de Leeghwaterstraat had in 2022 de volle aandacht. Het civiele project bleek in 2022 nog niet uitvoerbaar en wordt dus doorgeschoven.

Onderwijs en arbeidsmarkt

Onderwijs en arbeidsmarkt sluiten op elkaar aan en bieden het bedrijfsleven de benodigde vaardigheden.

De lokale en regionale arbeidsmarkt heeft behoefte aan voldoende gekwalificeerd personeel en dat maakt samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheden essentieel. We investeren in onze jeugd en bieden kinderen en jongeren maximale kansen. Daarmee kunnen ze regie over hun eigen leven nemen en maximaal zelfredzaam zijn. We bieden ze mogelijkheden zichzelf optimaal te ontwikkelen en faciliteren ze in het kennismaken met kansrijke beroepen.

We faciliteren goed onderwijs door middel van huisvesting

Om maximale onderwijskansen te kunnen bieden is goede huisvesting belangrijk. Sliedrecht neemt daarin haar wettelijke verantwoordelijkheid. In 2022 leidde dat tot twee nieuwe huisvestingsplannen. In de eerste plaats stelde de raad krediet beschikbaar voor de uitbreiding van de Prins Willem Alexanderschool aan de Waalslaan. In de tweede plaats voerden we gesprekken met

onderwijspartners om te komen tot een plan voor een nieuw te bouwen Integraal Kindcentrum aan de Valkweg. Het leidde tot een breed gedragen plan dat in 2022 ter besluitvorming aan de raad is aangeboden.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
In een snel veranderende arbeidsmarkt waarin vooral het middensegment onder druk staat, zijn doorlopend leren, flexibele inzetbaarheid en vaardigheden sleutelbegrippen. De gemeente Sliedrecht en de regio Drechtsteden kennen daarbij een dubbele uitdaging. We hebben namelijk een groot middensegment én een schaarste aan gekwalificeerd (technisch) personeel.	• Via de regionale samenwerking in de Drechtsteden is Sliedrecht betrokken bij de regionale agenda voor Human Capital. • We moedigen Sliedrechtse bedrijven aan zich aan te sluiten bij de nieuwe HBO <i>associate degree</i> opleidingen door de Dordrecht Academy. • We faciliteren de banenmarkt 'Kom Binnen Bij Bedrijven'.	• We zijn in 2022 regulier aangehaakt op regionale arbeidsmarktinitiatieven. Daarnaast waren we betrokken bij het initiatief WOW-gate vanuit het Baggermuseum in samenwerking met Career Boost. Hierbij worden studenten betrokken bij de ontwikkeling van de WOW Experience en maken zij kennis met de maritieme sector. • Omdat er in de eerste maanden van 2022 nog coronabeperkingen speelden, hebben we in samenspraak met buurgemeenten besloten dit jaar geen 'Kom Binnen Bij Bedrijven' te organiseren.
De aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt is cruciaal. Daarom is er samenwerking tussen het regionaal bedrijfsleven en de gemeenten. Ook de groei en het behoud van werkgelegenheid voor HBO- en academisch geschoolden is aandachtspunt. Zowel voor bedrijvigheid als voor woningbouw en voorzieningen.	• We stimuleren scholieren bij hun opleidings- en beroepskeuze.	• In samenwerking met de deelnemende Sliedrechtse bedrijven organiseerden we in 2022 weer de Techniek- en de Zorgroute voor basisschoolleerlingen. Daardoor maakten leerlingen weer kennis met beroepen in deze twee sectoren.

3.2.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht financiële afwijking programma economie, arbeidsmarkt en onderwijs (x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2022	Wijziging begroting 2022	Totale begroting 2022	Rekening 2022	Verschil
Lasten	N 8.816	V 1.426	N 7.390	N 7.512	N 122
Baten	V 5.162	N 1.785	V 3.377	V 3.308	N 69
Saldo	N 3.655	N 358	N 4.013	N 4.204	N 191
A. Toelichting op Wijziging begroting 2022:			Lasten	Baten	Saldo
1. Opgroeien en onderwijs			N 342	V 374	V 32
2. Verkeer-en vervoersbeleid			N 583	V 112	N 471
3. Inkomen			N 0	N 0	N 0
4. Werk en ondernemerschap			V 16	N 0	V 16
5. Expl. bouwgronden woonwijken			V 2.336	N 2.271	V 65
Totaal			V 1.426	N 1.785	N 358
B. Toelichting op Verschil 2022:			Lasten	Baten	Saldo
1. Opgroeien en onderwijs			V 29	N 234	N 205
2. Verkeer-en vervoersbeleid			V 546	V 9	V 555
3. Inkomen			V 21	N 26	N 5
4. Werk en ondernemerschap			V 325	V 39	V 364
5. Expl. bouwgronden woonwijken			N 1.043	V 144	N 899
Totaal			N 122	N 68	N 190
C. Mutaties in reserves:			Totale begroting 2022	Rekening 2022	Verschil
1. Stortingen			N 387	N 448	N 61
2. Onttrekkingen			V 592	V 505	N 87
Totaal			V 205	V 57	N 148
D. Gerealiseerd resultaat			Totale begroting 2022	Rekening 2022	Verschil
Saldo van baten en lasten			N 4.013	N 4.204	N 191
Mutaties reserves			V 205	V 57	N 148
Totaal			N 3.808	N 4.147	N 339

3.2.5 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Meest Recente Waarde Sliedrecht	Streefwaarde
2a	Leegstand in % van winkelvloeroppervlakte (economie)	7 (2018)	< 7 in 2022
2b	Leegstand in % van het aantal verkooppunten (economie)	11 (2018)	< 10 in 2022
2c	% van de inwoners dat een startkwalificatie heeft (onderwijs en arbeidsmarkt)	-	60%
2d	% van de inwoners dat zich inzet om zichzelf te ontwikkelen (onderwijs en arbeidsmarkt)	-	40%

2a en 2b

We meten sterke winkelgebieden aan de hand van de leegstand als percentage van het winkelvloeroppervlakte en als percentage van het aantal verkooppunten. Die cijfers houden verband met elkaar en daarom presenteren we hier twee indicatoren. We willen de leegstand maximeren op 7% in 2022 en dan ook minder dan 10% leegstand hebben in het aantal verkooppunten. De meest recente waarden zijn van 2018. Begin 2022 worden nieuwe waarden bekend.

2c en 2d

De beleidsvelden jeugd & onderwijs richten zich (groten)deels op de ontwikkeling van jeugdigen. Daarnaast zijn er verschillende (Rijks)regelingen voor de taalontwikkeling van bijvoorbeeld statushouders, werkzoekenden en laaggeletterden. Door bovenstaande indicatoren op te nemen, krijgen we inzicht in hoeverre inwoners zich ontwikkelen. Het percentage startkwalificatie geeft bovendien inzicht in het perspectief van onze inwoners op (arbeids)participatie. De waarde van deze indicatoren is nog niet bekend.

3.2.6 Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

Drechtsteden (GR)

Drechtsteden behartigt de gemeenschappelijke regionale belangen voor dit programma op de terreinen

- fysieke thema's die gekoppeld zijn aan economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme en
- sociale thema's die gekoppeld zijn aan onderwijs, kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt (participatie).

Dienst Gezondheid & Jeugd (GR)

De Dienst Gezondheid & Jeugd voert taken uit op grond van de Wet Publieke Gezondheid, de Leerplichtwet en de aanpak van Voortijdig Schoolverlaten. Er is aansluiting bij de volgende doelstelling van de Dienst Gezondheid & Jeugd:

- het bevorderen van ontwikkelingskansen voor en participatie van inwoners (jeugd en ouderen in het bijzonder). Denk aan de leerplicht en voortijdig schoolverlaten.

3.2.7 Kaders voor de reguliere taken

De reguliere taken van het programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt zijn gebaseerd op beleidskaders zoals vastgesteld door de Gemeenteraad. Die beleidskaders staan hieronder.

Kaders waarbinnen het college werkt

Vigerend beleidskader	Vastgesteld
Integraal huisvestingsplan (onderwijs)	Raad, 2019
Economische Visie Sliedrecht	Raad, 2021
Verkeers- en mobiliteitsplan 2017-2040	Raad, 2017
1 ^e Wijziging Verordening voorzieningen Huisvesting onderwijs	Raad, 2017
Groeiaagenda Drechtsteden 2030	Drechtraad, 2017
Parkeernormennota 2016	Raad, 2016
Regionale bedrijventerreinenstrategie	Drechtraad, 2016
Verordening leerlingenvervoer	Raad, 2014
Regionaal detailhandelsbeleid	Drechtraad, 2014
Integraal huisvestingsplan	Raad, 2013
Visie Brede Scholen Sliedrecht	Raad, 2013
Regionale kantorenstrategie	Drechtraad, 2013
Visie onderwijs en educatie Sliedrecht 2012-2020	Raad, 2012
Visie Kerkbuurt	Raad, 2011

3.3 Programma 3 Ruimte

Reguliere taken

Wonen

- Zorgen voor een passende woningvoorraad

Verkeer en Mobiliteit

- Uitvoeren van de korte termijn maatregelen uit de verkeers- en mobiliteitsvisie

Herstructurering en revitalisering woon- en werkgebieden

- Actualiseren van bestemmingsplannen/doorlopen van ruimtelijke procedures
- Beoordelen en afhandelen vergunningsaanvragen (deels programma 4)

Duurzaamheid

- Samenwerken aan behalen klimaatdoelstellingen

Buitenruimte

- Efficiënt beheren van de openbare ruimte

Omgevingswet

- Voorbereidingen treffen voor de invoering van de Omgevingswet.

Milieu

- Borgen wettelijke eisen voor luchtkwaliteit, geluid etc.

3.3.1 Inleiding

Programma 3 omvat alle producten van de gemeente Sliedrecht op het gebied van bouwen, wonen en de daarbij behorende leefomgeving. Bijvoorbeeld het maken van bestemmingsplannen en meldingen in de buitenruimte. We hebben als gemeente in dit programma zelf de regie, maar maken veel gebruik van de markt en/of de samenwerking in de Drechtsteden.

3.3.2 Ambitie en ontwikkelingen

Sliedrecht wil een aantrekkelijke ruimtelijke inrichting hebben, meer en geschikter woningen bouwen en meer energie neutraal zijn. We voegden daarom een aantal groene longen toe en verbeterden daarmee de ruimtelijke kwaliteit. Verder hebben we in Sliedrecht minder verkeersoverlast en werd het veiliger in het verkeer. Verder hebben we de barrière die de A15 en het spoor in de ontwikkeling van Sliedrecht vormden opgeheven.

We werkten de ruimtelijke opgave uit in de ambities woningbouw, ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid, bereikbaar & verbonden en vastgoed. We moeten die ambities wel in samenhang bezien en uitwerken. De woningbouwopgave is niet los te zien van de opgave om de gemeente ruimtelijk te vernieuwen. De energietransitie komt met een fors ruimtegebruik en is direct gekoppeld aan ruimtelijke inpasbaarheid en kwaliteit. Datzelfde geldt voor de ambitie bereikbaar en verbonden. De Omgevingsvisie is een belangrijke inhoudelijke kapstok waarin we de ambities integraal en in samenhang verwerkten. Het geeft richting om nieuwe ontwikkelingen in gang te zetten en om initiatieven van buiten goed te kunnen beoordelen. Tegelijkertijd gebruiken we de visie om de markt gericht te consulteren en betrekken. We bouwen immers zelf geen woningen. We bezien de opgaven voor heel Sliedrecht in samenhang. In eerste instantie met het accent op de bestaande gebouwde omgeving ten zuiden van de A15. De herstructureringsopgaven zijn daar majeur. Ze gaan voor lucht zorgen en voegen daarmee meer ruimtelijke kwaliteit (in meer groen, betere verbindingen en slimmere opzet van woningen) toe.

We zetten de eerste stappen voor het Programma Ruimtelijke Vernieuwing en maken de ambities om ten noorden van het spoor te gaan ontwikkelen steeds concreter. Ook de kosten en baten van het verbinden van gemeente en polder zijn in beeld.

3.3.3 Wat hebben we gedaan?

Woningbouw

In 2022 zetten we stappen volgens Koers 2030 en het Programma ruimtelijke vernieuwing. Zo stelde de raad op 5 juli 2022 het Programmaplan ruimtelijke vernieuwing 2022-2023 vast. In dat plan staan het proces, de planning en de strategie. Daarnaast werkten we hard aan de drie onderdelen binnen het Programma. We stelden de startnotitie voor de Binnenstedelijke herstructurering (uitwerking van Sliedrecht Oost) op 15 november 2022 vast en het ambitiedocument voor Sliedrecht-Noord op 13 december 2022. Daarnaast hoorden we in november 2022 dat we 21 miljoen aan rijkssubsidie ontvangen voor de noord-zuidverbinding. Dat biedt mogelijkheden voor versnelling in de planvorming. We zetten de verdere uitwerking van het Programma ruimtelijke vernieuwing voort in 2023.

Eind 2022 maakten we met woningcorporatie Tablis Wonen en huurdersorganisatie SliM Wonen nieuwe prestatieafspraken voor de jaren 2023 en 2024. We deden dat opnieuw in de vorm van ontwikkelafspraken. In samenloop met de ambities van het Programma ruimtelijke vernieuwing en ander vigerend beleid geven we verder invulling aan de uitwerking.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
In samenhang ontwikkelden we harde plancapaciteit voor minimaal 2.000 woningen tot 2030 in Sliedrecht beneden de A15 en in Sliedrecht Noord. Een aanzienlijk deel hiervan is in 2030 gerealiseerd. Voor het nog resterende deel zijn harde realisatie-afspraken gemaakt. Er is vooral extra woningbouw gerealiseerd in het midden- en hoger segment. Het lager segment van de woningmarkt is vernieuwd door nieuwbouw, sloop en/of renovatie.	• We werken het stedenbouwkundig masterplan Sliedrecht verder uit. • We voeren de afspraken met woningstichting Tablis en marktpartijen over de in het masterplan opgenomen schuifoperatie van (sociale) woningbouw binnen Sliedrecht Oost en naar een aantal locaties daarbuiten (w.o. Maaslaan, Rijnstraat en Middeldiepstraat) uit. • We verdiepen de mogelijkheden in Sliedrecht Noord voor landschappelijke, recreatieve, duurzaamheids-, mobiliteits-, economische en woningbouwontwikkeling en het financieel perspectief dat daarmee verbonden is. • In een samenwerkingsverband met de gemeenten Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem en Dordrecht werken we de ontwikkelingsmogelijkheden langs de MerwedelingLijn (MLL) uit en brengen die in overeenstemming met ambities en beleid van provincie en rijk. We voeren hiervoor een gezamenlijke lobby en zetten daarbij gericht kennis en kunde in.	• De netto toename van de woningvoorraad bedroeg in 2022 18 woningen (er werden 24 woningen toegevoegd en 6 woningen onttrokken). Het totaal aantal woningen komt daarmee per 01.01.2023 op 11.213 • De raad stelde de Startnotitie Binnenstedelijke herstructurering vastgesteld op 15 november 2022. • De raad stelde het Ambitiedocument Sliedrecht-Noord vast op 13 december 2022. • We ondertekenden de Intentieovereenkomst voor de MLL-Alliantie. • We ondertekenden de Intentieovereenkomst met marktpartijen voor de verdere uitwerking van de haalbaarheid voor Sliedrecht-Noord. • Om meerjarige participatie te borgen, stelden we de

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
	• We werken de in het masterplan opgenomen verbindingen tussen Sliedrecht en Sliedrecht Noord ruimtelijk, civieltechnisch en financieel verder uit. Daarbij formuleren we ook een financiële grondslag voor kostendekking door ruimtelijke ontwikkelingen die door deze verbindingen (direct en indirect) mogelijk worden gemaakt. • Samen met woningcorporatie(s) en marktpartijen verkennen en verdiepen we de ontwikkelstrategie en brengen die mogelijk naar (de eerste stappen van) realisatie. • We doen voorstellen voor grondexploitatie en grondpolitiek om het masterplan (gefaseerd) te realiseren. • We vullen het financieel perspectief voor uitvoering van het Programma ruimtelijke vernieuwing en het Fonds ruimtelijke vernieuwing verder in. • We bieden de raad een Programmaplan ruimtelijke vernieuwing 2023-2030 aan. Daarin geven we aan hoe we de te bereiken doelen en de hiervoor noodzakelijke inspanningen binnen een inhoudelijk en financieel kader realiseren. We stellen daarbij een aantal criteria voor waarmee de raad sturing kan geven aan de koers en bandbreedte van het programma. • We informeren de raad halfjaarlijks over de voortgang van het programma en van de	Maatschappelijk Advies Groep (MAG) in voor gevraagd en ongevraagd advies over het programma ruimtelijke vernieuwing. • De raad stelde het programmaplan ruimtelijke vernieuwing 2022-2023 vast op 15 juni. • Bij grote voortgangsmomenten informeerden we de raad middels een CIB of via inhoudelijke stukken als het ambitiedocument en de startnotitie.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
	hoofdpijnen van de onderliggende projecten.	

Ruimtelijke kwaliteit

Algemeen

In Sliedrecht is de ruimtelijke druk hoog. We hebben ruimte nodig voor woningen en bedrijven én we moeten aan de slag met de energietransitie. Er is vernieuwing nodig om ruimte te creëren en ruimtelijke kwaliteit aan Sliedrecht toe te voegen en dat vraagt om keuzes. De kaders daarvoor werkten we uit in de Omgevingsvisie (2021) en het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing (2021/2022). In hoofdpijnen streven we daarbij naar groene verbindingen van noord naar zuid (van polder naar rivier), naar binnenstedelijke herstructurering en naar een nieuwe wijk in Noord.

Ruimtelijke druk is niet alleen het gevolg van lokale initiatieven. Door de forse toename van elektriciteitsgebruik en de productie van wind- en zonne-energie is er een knelpunt in het bestaande hoogspanningsnet. Daarom moet het hoogspanningsnet tussen Geertruidenberg en Krimpen aan den IJssel of Crayestein verdubbeld worden. Er worden verschillende tracés verkend in een projectprocedure die het ministerie van Economische Zaken leidt. In die tracé-verkenning wordt ook grondgebied van Sliedrecht betrokken.

Buitenruimte

In 2022 werkten we conform de afgesproken beeldkwaliteit aan het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Bij projecten leverden we input op kwaliteit, duurzaamheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Zo schrijven we bijvoorbeeld standaard kleurvast betonstraatstenen voor, vergroenen we waar mogelijk en streven we naar een waterrobuuste inrichting.

In 2022 zijn 348 bomen geplant en daarmee voldeden we ruimschoots aan de opgave van 10% meer bomen. We ronden de groenaanplant van de projecten Craijensteijn en Kerkbuurt-Oost af. In Baanhoek West gaven we vervolg aan het vergroenen van de wijk en de groenaanplant bij het Zwanenmeer. Daarnaast gaven we via participatiebanen invulling aan de uitbreiding van de formatie voor het onderhoud van de buitenruimte. Tot slot continueerden we het omgekeerd inzamelen van afval in 2022.

We stelden in de pas aangelegde waterberging aan de Kweldamweg waterteunisbloem vast. Dat is een exoot waarvan we de verspreiding naar het watersysteem moeten voorkomen. We troffen daar de nodige maatregelen voor en gaan daar in 2023 mee door. Door langdurige natte en droge perioden nam het noodzakelijk onderhoud aan bomen en het watersysteem sterk toe. We verwachten dat de onderhoudsopgave de komende jaren intensiever gaat worden.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet werd uitgesteld naar 1 juli 2023. Begin 2023 is er opnieuw uitstel gevraagd. Dit keer tot 1 januari 2024. Ondertussen maakt de gemeentelijke organisatie zich daar klaar voor. In de raad van december 2022 stelden we documenten vast die belangrijk zijn om met de Omgevingswet te kunnen werken. Daarmee zijn we klaar voor de toekomst.

In regionaal verband werken we toe naar een goede implementatie van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Het verlenen van een omgevingsvergunning vraagt een andere manier van werken. Daarvoor stelden we een participatieleidraad op en wijzigden ook de afspraken tussen ketenpartners als OZHZ, VRZHZ en de GGD.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We implementeren de Omgevingswet naar planvorming (omgevingsplan) en naar uitvoering. In dat kader werken we toe naar groene verbindingen met de polder, toegankelijke rivieroever, leefbare veilige groene wijken en duurzame bedrijventerreinen. Daarbij is er aan het water zoveel mogelijk ruimte voor watergebonden bedrijvigheid. We brengen de ontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein verder.	• Op basis van ervaringen uit de pilot en de ambities van de gemeenteraad bouwen we verder aan een compleet omgevingsplan. • We werken toe naar de vaststelling van een bestemmingsplan voor het Burgemeester Winklerplein. • We faciliteren de private ontwikkeling van het Watertorenterrein. • We ronden Baanhoek-West volgens planning af. • We bereiden de aanleg van sportterreinen op 'Sliedrecht-Buiten' voor.	• Op basis van ervaringen uit de pilot en de ambities van de gemeenteraad, zijn de voorbereidingen voor het opstellen van een omgevingsplan 1.0 voor het centrumgebied van Sliedrecht gestart. In 2023 werken we toe naar een concept omgevingsplan 1.0 voor het centrumgebied. • De stikstofcrisis heeft de voorbereiding van het Burgemeester Winklerplein vertraagd. • Er is in 2022 geen initiatief genomen voor het Watertorenterrein. • De afronding van Baanhoek-West verloopt volgens planning. • We maakten een schetsontwerp en voerden onderzoeken uit ter voorbereiding op de bestemmingsplanprocedure voor Sliedrecht Buiten & Stationspark III. Er was een inloopavond op 15 september 2022. Verder is er periodieke afstemming geweest met belanghebbenden als sportverenigingen, provincie, Gasunie en Waterschap. • De raad stelde de grondexploitatie (grex) voor Stationspark III vast op 13 december 2022. • We bereikten akkoord over een overeenkomst met een marktpartij voor de verwerving van gronden die nodig zijn voor Sliedrecht Buiten.

Duurzaamheid

We bouwden in 2022 voort op de doelen van het klimaatakkoord en op de in 2021 vastgestelde Regionale Energiestrategie 1.0 en Transitievisie Warmte 2021.

Binnen het thema energiebesparing besteedden we veel aandacht aan het voorkomen en verminderen van energiearmoede. We deden dat via directe financiële ondersteuning vanuit team samenleving en via het aanbrengen van besparende maatregelen bij 700 huishoudens. Gemiddeld installeerden we bij huishoudens voor €50,- aan maatregelen. Dat levert per huishouden €135,- per jaar op en in totaal zorgt het voor ruim 95.000 kg CO₂ besparing.

Om inwoners inzicht te geven in het warmteverlies, maakten we bij een kleine 1.500 huishoudens warmtescans van de voorzijde van de woning. In daaropvolgende informatieavonden adviseerden we inwoners over de mogelijkheden de woning te isoleren. Met het verhogen van het beschikbare budget voor duurzaamheidsleningen stelden we inwoners in staat de gewenste maatregelen te financieren.

Binnen het thema 'opwekken van energie' gaven we opdracht een gebiedsvisie te ontwikkelen voor de Driehoek. In die visie is plaats voor waterstof electrolyse, geothermie, een hoogspanningsstation en zon-op-land. We rondde de in 2021 gestarte planvorming voor bedrijventerreinen Nijverwaard, Stationspark en Noord-Oost kwadrant succesvol af. Het krijgt in 2023 een vervolg in de opzet van een greendeal. Daarbij combineren we grootschalige ontwikkeling van zon-op-dak met energiemanagementsystemen, batterijopslag, laadpleinen en een last-mile vervoersoplossing.

Binnen het thema 'warmte' zetten we stappen in de verdere uitrol van het warmtenet. Met name de aanleg van de 'backbone', het hoofdleidingennetwerk, was een ingrijpende operatie. Met de aanleg in de Crayensteijn en Deltalaan is de oost-west infrastructuur nu nagenoeg klaar.

We besloten dat een duurzame warmtebron mogelijk kan worden.

In Sliedrecht Oost namen we belangrijke besluiten over het aansluiten van particuliere woningen op het warmtenet. VVE de Sperwer stemde in met aansluiting op het warmtenet, met Waardenburgh maakten we afspraken over aansluiting van het hoofdgebouw en ruim 30 aanleunwoningen en in de Horst en Vogelenzang sluiten enkele tientallen grondgebonden particuliere woningen op het warmtenet aan. Door de hoge inflatie in 2022 moeten we nog wat (financiële) keuzes maken. Daardoor kunnen we nog geen exacte aantallen geven.

Op het gebied van communicatie en participatie continueerden we de duurzaamheidspagina in het Kompas. In een gezamenlijk onderzoek met HVC en de regio gaven bijna 1000 inwoners aan hoe zij aankijken tegen de energietransitie en het warmtenet. Via een pilot van ondernemers deden we ervaring op met een energie-diensten-winkel op de Kerkbuurt.

In 2021 stelde de gemeenteraad de regionale adaptatiestrategie (RAS) vast die daarop in 2022 in Alblasserwaard-Vijfheerenlanden regionaal bekrachtigd werd. Met de afspraken in de RAS als basis stelden we een regionale uitvoeringsagenda op. Daardoor kunnen lokale maatregelen medegefinancierd worden. Lokaal vergroenden we met Steenbreek en Tablis Wonen enkele voortuinen. Vanuit stedelijk water en riolering is adaptatie in projecten standaard onderdeel van de advisering.

Milieu

PFAS & Chemours/Dupont

In 2022 zetten we de samenwerking met de gemeenten Dordrecht, Papendrecht en Molenlanden voort op het complexe dossier PFAS en Chemours/DuPont. Inzet van de gemeenten blijft dat de emissie van gevaarlijke stoffen naar nul moet.

Er waren nieuwe ontwikkelingen in de aansprakelijkstelling van de bedrijven in verband met geleden en nog te lijden schade door vervuiling van de bodem als gevolg van de uitstoot van PFOA en GenX. Op 20 juli was er in de Rechtbank Rotterdam een zitting. Daarin is het proces van de dagvaarding besproken. De rechtbank oordeelde in een tussenuitspraak dat de vorderingen van de gemeenten op de bedrijven niet zijn verjaard en dat ook de juiste rechtspersonen zijn gedagvaard. We kunnen dus doorgaan met de procedure. Een inhoudelijk behandeling volgt in 2023.

Na een procedure van meer dan vier jaar is de revisievergunning van Chemours in 2022 verleend. Chemours en andere belanghebbenden hebben beroep aangetekend tegen deze vergunning. De beroepen tegen de revisievergunningen van Dow en DuPont lopen nog. De gemeente heeft zich als belanghebbende aangemeld in deze procedures. Daardoor houdt de rechtbank ons op de hoogte van ontwikkelingen en worden we uitgenodigd voor de zitting(en). Alle vergunningen zijn van kracht, maar nog niet onherroepelijk. Dat is pas zo als de beroepsprocedures volledig doorlopen zijn.

Op 6 december 2022 was er een zitting over een vergunning waarin Chemours verplicht wordt 99% reductie te realiseren voor de uitstoot van GenX. We verwachten daar een uitspraak over in 2023.

In september werd het moestuingewasonderzoek afgerond. In heel het onderzochte gebied werd PFAS in de gewassen aangetroffen. Voor Sliedrecht betekenen de resultaten dat we inwoners en moestuinders binnen een straal van 1 kilometer van de fabriek afraden nog uit de tuin te eten. Voor de rest van Sliedrecht geldt het advies om eten uit de tuin af te wisselen met groenten en fruit uit de winkel. Door het jaar heen informeerden we de moestuineigenaren persoonlijk over de ontwikkelingen.

Bodembeleid

We werkten in 2022 aan een nieuwe regionale bodembeheernota. Het regionale bodembeleid is verouderd en moet worden herzien. In het nieuwe bodembeleid krijgt ook de omgang met PFAS een plek. PFAS is nu nog opgenomen in een aparte handreiking naast de bodembeheernota. We verwachten dat de nieuwe bodembeheernota in 2023 vastgesteld wordt.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

In 2022 voerde Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid taken uit voor en namens de gemeente. Net als ieder jaar lagen deze taken en de financiering ervan vast in het jaarprogramma. In 2021 was er sprake van een forse overbesteding op het budget voor bodem en klachten & meldingen. Die overbesteding bleef in 2022 uit. Het resulteerde in een besteding van 90 procent van het jaarprogramma. Dat betekent dat er een bedrag van 52.538,54 euro over is.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
Duurzaamheid kent verschillende facetten (van het verduurzamen van het wagenpark tot het toewerken naar een circulaire economie in aanbesteden). We leveren een bijdrage aan de energietransitie. We informeren, stimuleren en faciliteren en dagen partijen in de samenleving uit om zelf met de energietransitie aan de slag te gaan. We zetten in op een goed en structureel beheer van onze waterhuishouding. We versnellen het klimaatgeschikt en leefbaar maken van Sliedrecht door groene verbindingen te realiseren en groenere	• We voeren de Regionale Energie Strategie en de Transitievisie Warmte uit. • We herijken de Duurzaamheidsagenda. • We faciliteren de aanleg van het warmtenet en maken keuzes in een duurzame bronnenstrategie. • We betrekken bewoners, bedrijven en organisaties actief bij de transitie en versnellen daar waar dat haalbaar is. • We blijven de riolering op structurele wijze inspecteren en monitoren. Daarnaast starten we onderzoeken naar het areaal en functioneren van het stedelijk water- en rioleringsysteem.	• We verwerkten de doelen van de RES1.0 en TVW 2021 in het college werkprogramma. • De duurzaamheidsagenda wordt in 2023 een programma duurzaamheid. • We kozen voor restwarmte uit de Slibverbrandingsinstallatie en de ontwikkeling van een aardwarmtebron. De backbone van Sliedrecht Oost naar Sliedrecht West is vrijwel gereed. • In 2022 betrokken we vooral bedrijven bij de energietransitie door het ontwikkelen van een gebiedsvisie voor de Driehoek en de start van een greendeal in 2023.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
wijken in te richten. We brengen afval waar mogelijk terug naar grondstof. We zetten er op in onze inwoners zo min mogelijk bloot te stellen aan (potentieel) schadelijke stoffen en andere elementen als geluidsoverlast.	• We voeren het Groenbeleidsplan uit, met aandacht voor biodiversiteit, beperking van hittestress en klimaatadaptatie. • In Baanhoek-West vervolgen we het plan om de wijk samen met bewoners te vergroenen. • Bij renovatieprojecten in de openbare ruimte verbeteren we de kwaliteit van de openbare ruimte integraal en duurzaam. • We stimuleren en faciliteren inwoners met Operatie Steenbreek om hun percelen klimaatadaptief in te richten. • We borgen klimaatadaptatie in lokale en regionale uitvoeringsplannen, in lijn met het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. • We voeren het regulier onderhoud aan wegen conform het beleid uit. • We treffen voorbereidingen om de hoeveelheid restafval in lijn met het beleidskader 'Van Afval Naar Grondstof' te verminderen naar maximaal 75 kg in 2025 (per bewoner/jaar) • We volgen de ontwikkelingen bij de bedrijven Chemours en Dupont nauwlettend en kritisch. Het doel blijft de emissies naar nul te krijgen.	• We inspecteren en monitoren de riolering en er zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd. • We voerden de werkzaamheden voor groenonderhoud overeenkomstig de uitgangspunten van het Groenbeleidsplan uit. • We hebben het Mozartplantsoen vergroend en startten met de groenvulling bij het Zwanenmeer. • Bij projecten leverden we input op kwaliteit en duurzame verbeteringen. Zo schrijven we bijvoorbeeld standaard kleurvast betonstraatstenen voor en vergroenen we daar waar mogelijk. • De gemeente voerde op verschillende communicatiekanalen een campagne uit om bewoners te stimuleren hun tuinen te vergroenen. Op 18 juni vond de Straatactie plaats in de Professorenbuurt. Daarbij werden buurtbewoners in samenwerking met Tablis Wonen, lokale ondernemers en bewonersinitiatieven geholpen bij het vergroenen van hun tuin. • We werkten in 2022 op basis van de uitgangspunten van de regionale Adaptatie Strategie (RAS) een regionaal uitvoeringsagenda uit. Hierin staat welke acties en projecten (in eerste instantie) tot 2027 worden uitgevoerd.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
		• In 2022 inspecteerden we de wegen op technische- en beeldkwaliteit. De resultaten daarvan zijn conform het vastgestelde afwegingskader vertaald naar incidentele, reguliere en projectmatige werkzaamheden. • We besteedden aandacht aan een optimale manier van het scheiden van grondstoffen. • Na een procedure van meer dan vier jaar is in 2022 de revisievergunning van Chemours verleend. In de zienswijzeprocedure zette het college zich wederom in voor 'nul uit de pijp'. Daarnaast meldde het college de gemeente als belanghebbende aan in de beroepszaken over de revisievergunningen van DuPont en Dow. Zo blijft de gemeente nauw betrokken bij de procedures.

Bereikbaar en verbonden

De A15 en het spoor vormen een ruimtelijke, economische en sociale barrière voor de verdere ontwikkeling van Sliedrecht. Het opheffen van deze barrière zorgt voor ontlasting van de bestaande wegenstructuur (waaronder de Stationsweg), versterkt de verbindingen voor langzaam verkeer, levert een bijdrage in de ontwikkeling en versnelling van de woningbouwopgave en bevordert de bereikbaarheid van de voorzieningen ten noorden van de A15. Verder maakt het sociaal veilige verbindingen mogelijk tussen de sport- en recreatiegebieden in het noorden en de woongebieden in het zuiden. Tot slot wordt met het opheffen van de barrière een groene en recreatieve verbinding haalbaar tussen het poldergebied en de Merwede. Kort gezegd ontwikkelen we met het doorbreken van de barrière van de A15 de gemeente, de bedrijventerreinen boven de A15 en het gebied boven het spoor tot één Sliedrecht.

We realiseerden het vrijliggende tweerichtingen fietspad langs de Craijensteijn en vlakten de scherpe bochten in de weg af, waardoor het openbaar vervoer beter kan doorstromen. In het kader van de Gebiedsagenda Bereikbaarheid Drechtsteden stelden we vanuit de werkgroep Openbaar Vervoer het discussiedocument 'Analyse optimalisatie OV door middel van hubs en voor- en natransport' op. Het gaat voor Sliedrecht om de twee stations waar we het Fietsparkeren flink gaan uitbreiden. Op de Kerkstraat en de Merwestraat plaatsten we LED attentiepalen waardoor voetgangers (en vooral schoolkinderen) veiliger kunnen oversteken.

We begonnen met het opstellen van een integrale visie op laadinfrastructuur. Die visie wordt in 2023 vastgesteld. Daarop vooruitlopend sloten we met 3 marktpartijen (CPO's) een overeenkomst voor het plaatsen van laadpalen (PARKnCHARGE, CityCharging en Opcharge).

Vanaf 1 januari 2022 is Blue Amigo de exploitant van het openbaar personenvervoer over water tussen Rotterdam en de Drechtsteden. In 2022 pasten we een aantal R-nethaltes aan, vervingen we de DRIS (Dynamisch Reizigers Informatie Systeem) en voegden we Fietsparkeren toe.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We slechten de barrière van de A15 voor de ontwikkeling van onze gemeente en de verbetering van verkeersverbindingen. In samenhang daarmee treffen we waar mogelijk korte-termijnmaatregelen. We richten de verkeersstructuur van Sliedrecht in als 30 km-zone met voorrang voor langzaam verkeer.	• We doen onderzoek naar de mogelijkheden voor extra noord-zuid verbindingen. • We voeren verkennende gesprekken met de regio, provincie en het rijk over samenwerking bij de haalbaarheid van deze verbindingen. • We werken toe naar een meer gelijkmatige verdeling van (vracht)verkeerstromen in Sliedrecht. • Waar mogelijk treffen we al maatregelen aan de Stationsweg. Daarin nemen we de haalbaarheid van een eventuele nieuwe fietsverbinding evenwijdig aan de Stationsweg mee. • We treffen maatregelen die passen bij een geloofwaardige lagere maximumsnelheid. • We treffen voorbereidingen om – in het verlengde van de herstructurering van de Parallelweg – de Leeghwaterstraat aan te pakken ter versterking van het profiel van de Woonboulevard.	• Er is een subsidie van 21 miljoen euro beschikbaar gesteld. • De gesprekken leidden onder andere tot een subsidie van 21 miljoen euro voor een N-Z verbinding. Eind 2022 hielden we een informatieavond. • Na het realiseren van vrijliggend tweerichtingen fietspad en het afvlakken van bochten, is de Craijensteijn dit jaar opengesteld voor vrachtverkeer. Daardoor is er een betere verdeling van het vrachtverkeer. • In 2022 realiseerden we 2 van de 3 deelprojecten die moeten leiden tot een veilige en comfortabele fietsroute Station-Centrum. 'Fietsstraat Achterom' leggen we in 2023 aan. • Niet van toepassing • We hebben dit project door financiële (on)haalbaarheid tijdelijk stilgelegd. Inmiddels hebben we in de begroting rekening gehouden met deze investering. Daarmee kan het project verder voorbereid worden.

Ambitie gemeentelijk vastgoed

We streven naar een uitgebalanceerde en duurzame vastgoedportefeuille die bijdraagt aan de ambities en (maatschappelijke) doelen van onze gemeente. Het Onderhoudsbeleid 2021-2030, het Beheerplan onderhoud vastgoed 2021-2024 en de nota Vastgoedbeleid 2021-2028 zijn inmiddels

vastgesteld. Nu willen we de nota 'strategische inzet maatschappelijk vastgoed' door de raad laten vaststellen. Deze nota geeft invulling aan onze ambitie door het te vertalen in een procesaanpak met heldere kaders en uitgangspunten. Als we een afwegingskader langs betreffende huisvestingsvragen leggen, wordt het eenvoudiger transparante en beargumenteerde besluiten te nemen.

We legden de nota Vastgoedbeleid 2021-2028 in 2021 voor aan de raad. In die nota zijn de kaders en spelregels voor de inzet van vastgoed vastgelegd. In het nieuwe beleidskader vastgoed staat een afwegingskader om tot advisering en besluitvorming over vastgoed te komen. We hebben het vastgoed verdeeld in een Kern- en een Niet-Kernportefeuille. De Kernportefeuille houden we langjarig in stand. We zetten hem in voor beleidsdoeleinden. De Niet-Kernportefeuille stoten we af. We werkten verder aan de planvorming van het raadhuis (voorlopig ontwerp vastgesteld) en het gemeentekantoor (voorlopig ontwerp – definitief ontwerp).

Voor wat betreft de Kernportefeuille startten we in 2022 met de renovatie van Stationsweg 4 (Elektra). Verder waren er werkzaamheden gepland voor complex de Lockhorst aan Sportlaan 1. We pasten de werkzaamheden aan aan de scopewijziging van 25 jaar naar 5 instanthouding en startten er in 2022 mee. Indien mogelijk nemen we bij de uitvoering van groot planmatig onderhoud verduurzamingslagen mee. Voor de rest van de Kernportefeuille voerden we het onderhoud in hoofdlijnen conform het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) uit. Daarnaast voerden we duurzaamheidsmaatregelen door. Zo pastten we in sporthal De Stoep de instellingen in het gebouwbeheersysteem (GBS) aan. Bovendien is de ventilatie nu CO₂ gestuurd. In 2022 verbruikte de sporthal daardoor 39% minder gas en 19% minder elektriciteit.

Voor wat betreft de Niet-Kernportefeuille bereidden we de sloop van de woningen onder de hoogspanningsmasten voor en verkochten we Februariplantsoen 3. Verder voegden we het 'voormalig' politiekantoor toe aan de Niet-Kernportefeuille. We willen deze locatie te zijner tijd gebruiken voor nieuwbouw van de brandweerkazerne.

Volgens het besluit van de gemeenteraad (Vastgoedbeleid 2021-2028) staat De Groen van Prinstererschool op de nominatie voor afstoten of herbestemmen. Op 13 december 2022 nam de gemeenteraad raadsbreed het amendement aan tot het ontwikkelscenario 'wonen met ruimte voor voetgangers en fietsers'. Daarmee kreeg het college de opdracht om een gebiedsontwerp voor starters- en/of senioren te maken, rekening houdend met de uitgangspunten uit het amendement. We dekken het voorbereidingskrediet om tot een definitief planontwerp te komen vanuit het budget dat beschikbaar is voor de Jacob Catstraat. Een kredietaanvraag voor de definitieve invulling wordt onderdeel van het voorstel dat we aan de gemeenteraad voorleggen.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We leggen de Kernportefeuille vast en brengen deze onder in een gemeentelijk vastgoedfonds. We investeren in het duurzaam, digitaal toegankelijk, bij de tijd, beheersbaar en	• We werken een gemeentelijk vastgoedfonds uit waarin de kosten en baten van de Kernportefeuille inclusief meerjarig onderhoud worden samengebracht. • We beginnen met de planvorming en de uitvoering van het groot onderhoud en de investeringen in vier grote objecten (Stationsweg 4, De Lockhorst, Raadhuis en Gemeentekantoor). • Conform Beheerplan 2021-2024 voeren we onderhoud uit aan alle overige objecten van de Kernportefeuille.	• We hebben de kosten en baten van de kernportefeuille inclusief meerjarig onderhoud samengebracht. • We startten met de uitvoering van de renovatie van Stationsweg 4 en werkten aan de verdere planvorming van het raadhuis en gemeentekantoor. • We voerden het onderhoud aan de overige objecten van de Kernportefeuille op hoofdlijnen conform het Beheerplan 2021-2024 uit. • We bereikten overeenstemming over de verkoop van

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
exploitabel maken van de Kernportefeuille.	We maken een begin met het afstoten van vastgoed uit de Niet-Kernportefeuille.	Februariplantsoen 3. Levering vindt plaats in Q1 2023. De schoolgebouwen aan de Deltalaan en Menuet zijn juridisch overgedragen aan SCOPS.

3.3.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht financiële afwijking programma ruimte (x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2022	Wijziging begroting 2022	Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Lasten	N 13.467	N 1.728	N 15.195	N 14.563	V 631
Baten	V 8.822	V 1.786	V 10.608	V 10.620	V 12
Saldo	N 4.645	V 58	N 4.587	N 3.943	V 644
A. Toelichting op Wijziging begroting 2022:			Lasten	Baten	Saldo
1. Woonruimte zaken			N 746	V 474	N 272
2. Afvalinzameling en verwerking			V 75	N 84	N 9
3. Beheer openbare ruimte			N 14	N 0	N 14
4. Milieu			N 968	V 1.045	V 77
5. Ruimtelijke ordening			N 149	V 325	V 176
6. Wegen, bruggen en riolen			V 75	V 25	V 100
Totaal			N 1.728	V 1.786	V 58
B. Toelichting op Verschil 2022:			Lasten	Baten	Saldo
1. Woonruimte zaken			N 390	V 112	N 278
2. Afvalinzameling en verwerking			V 99	V 84	V 182
3. Beheer openbare ruimte			V 55	N 54	V 2
4. Milieu			V 576	N 466	V 111
5. Ruimtelijke ordening			V 275	V 17	V 292
6. Wegen, bruggen en riolen			V 16	V 319	V 335
Totaal			V 631	V 12	V 644
C. Mutaties in reserves:			Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
1. Stortingen			N 1.148	N 1.119	V 29
2. Onttrekkingen			V 666	V 467	N 199
Totaal			N 482	N 652	N 170
D. Gerealiseerd resultaat			Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Saldo van baten en lasten			N 4.587	N 3.943	V 644
Mutaties reserves			N 482	N 652	N 170
Totaal			N 5.069	N 4.595	V 474

3.3.5 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Waarde Sliedrecht uit begroting 2022	Meest Recente Waarde Sliedrecht	Streefwaarde
3a	Aantal woningen (wonen)	11.086(2021)	11.190 (01/01/2022)	12.000 in 2025
3b	Hernieuwbare energie	4,8% (2019)	5,1% (2020)*	14% in 2030
3c	Aantal woningen aangesloten op het warmtenet (duurzaamheid)	995 in 2021	1.500 in 2022	2500 in 2025
3d	Aantal kg restafval per inwoner per jaar (duurzaamheid)	210(2019)	n.v.t.**	75 in 2025
3e	Percentage van het totale huishoudelijke afval wat per jaar wordt gescheiden (duurzaamheid)	59% (2019)	57% (2021)	Meer dan 75% in 2025
3f	Aantal bomen op gemeenteground (buitenruimte en groen)	9.966 (1/7/2020)	10.370 (31/12/2022)	10.230 in 2022
3g	Aantal klachten buitenruimte en groen (buitenruimte en groen)	-	0***	Halvering van nulmeting

* Deze cijfers komen uit de regionale klimaatmonitor. De waarde van Hernieuwbare energie is een totaalwaarde van cijfers op het gebied van windenergie, zonne-energie, biomassa, waterkracht en geothermische energie. Op onderdelen zijn al cijfers van 2021 beschikbaar, maar de totaalwaarde nog niet.

** Deze indicator is niet meer van toepassing. We sturen nu op kwaliteit van de afvalstromen in plaats van kwantiteit.

*** Het gaat hier over het aantal formele klachten.

3.3.6 Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

Smart Delta Drechtsteden

Smart Delta Drechtsteden is een meervoudig lokale samenwerking, maar soms worden belangen ook in kleinere verbanden behartigd. Een voorbeeld daarvan is de MerwedelingeAlliantie met Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Gorinchem.

Smart Delta Drechtsteden behartigt de gemeenschappelijke regionale belangen voor dit programma op het gebied van

- volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer, milieu, water, groen, publieke infrastructuur, economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (GR)

Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid voert in mandaat adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden uit op het gebied van zorg voor het milieu en de leefomgeving. Daarnaast is de omgevingsdienst verantwoordelijk voor VTH-taken op het gebied van milieu en adviseert zij bij projecten en in individuele gevallen over onderwerpen als geluid, lucht, externe veiligheid en bodem.

ROM-D N.V.

ROM-D N.V. versterkt de economische ontwikkeling van de Drechtsteden.

MerwedelingeLijn BV

MerwedelingeLijn BV (her)ontwikkelt (de omgevingen van) treinstations.

GEVUDO/NV Huisvuilcentrale NH (GR)

GEVUDO/NV Huisvuilcentrale NH (GR) verwerkt het huishoudelijk afval van Sliedrecht. Vanuit het oogpunt van milieuverantwoord afvalbeheer levert het daarmee een bijdrage aan een duurzame leefomgeving. De gemeente zamelt afval zelf in en transporteert dat naar de HVC opvanglocatie in Dordrecht.

3.3.7 Kaders voor de reguliere taken

De reguliere taken van het programma Ruimte zijn gebaseerd op de onderstaande beleidskaders zoals vastgesteld door de Gemeenteraad.

Kaders waarbinnen het college werkt	
Vigerend beleidskader	Vastgesteld
Verkeers- & Mobiliteitsplan 2017-2040	Raad, 2017
Dijkvisie Sliedrecht 2017-2027	Raad, 2017
Woonvisie Drechtsteden 2017-2031	Drechtraad, 2017
Parkeernormennota Sliedrecht 2016	Raad, 2016
Uitvoeringsbeleid speel- en sportruimte	Raad, 2016
PALT Drechtsteden 2016-2025	Drechtraad, 2016
Nota Grondbeleid Sliedrecht 2020	Raad, 2020
Nota Prijsbeleid Vastgoed en Gronden Sliedrecht 2020	Raad, 2020
Groenbeleidsplan Sliedrecht 2021-2025	Raad, 2021
Verordening Startersleningen 2015	Raad, 2015
Beleidsvisie externe veiligheid Gemeente Sliedrecht	Raad, 2015
Besluit Routing Gevaarlijke Stoffen Sliedrecht	Raad, 2015
Afvalstoffenverordening Sliedrecht 2015	Raad, 2014
Afvalbeleidsplan	Raad, 2014
Beleidsplan Onderhoud Wegen 2021-2025	Raad, 2016
Beheerplan Onderhoud Bruggen en Binnenhaven 2022-2026	Raad, 2021
Beleidsplan Openbare Verlichting 2015-2025	Raad, 2014
Structuurvisie Sliedrecht 2020	Raad, 2013
Gemeentelijk rioleringsplan 2019-2023	Raad, 2018
Verordening Duurzaamheidslening Sliedrecht 2016	Raad, 2016
Uitvoeringsparagraaf Wonen Sliedrecht	Raad, 2019
Verordening op de Monumentencommissie Sliedrecht 2007	Raad, 2007
Huisvestingsverordening gewijzigd	Raad, 2022
Bestemmingsplannen	Diversen
Beleid hogere grenswaarden Wet Geluidhinder	College 2010
Actieplan geluid 2018-2023	College 2019
Bodembeheernota Zuid-Holland Zuid	Raad 2010
Herziene handreiking toepassing van PFOA houdende grond Zuid-Holland Zuid	College 2018
Omgevingsvisie	Raad 2021
RES 1.0	Raad 2021
Transitievisie warmte	Raad 2021
RAS	Raad 2021

3.4 Programma 4 Bestuur, organisatie en veiligheid

Reguliere taken

- Dienstverlening aan inwoners.
- Risicobeperking en rampenbestrijding.
- Bevorderen van een veilige woon- en leefomgeving.
- Beoordelen en afhandelen vergunningsaanvragen (deels programma Ruimte).
- Handhaven WABO en APV (deels programma Ruimte).
- Efficiënte bedrijfsvoering.
- Volledig, tijdig en zorgvuldig informeren én betrekken van inwoners, verenigingen, bedrijven en instellingen.

3.4.1 Inleiding

Programma 4 - Bestuur, Organisatie en Veiligheid - gaat over alle producten van onze gemeente op het gebied van fysieke veiligheid, organisatie en bestuur.

Eén van de uitgangspunten van waaruit we in onze gemeente werken, is 'Samen krijgen wij meer voor elkaar'. We zijn deelnemer van regio Drechtsteden en zoeken proactief samenwerking met onze inwoners en lokale partners omdat we de 'couleur lokale' koesteren.

3.4.2 Ambitie en ontwikkelingen

Veiligheid

Eind 2019 is het Integraal Veiligheidsplan vastgesteld. Daarin zijn sociale stabiliteit, woonoverlast en kwetsbare locaties, fysieke veiligheid en ondermijning speerpunten. Als voorbereiding op het op te stellen IPV 2023 en verder, voerden we in 2022 veel verkennende gesprekken met onze veiligheidspartners. We onderzochten of er verschuivingen moeten plaatsvinden in de vastgestelde speerpunten. Verder voerden we een veiligheidsbelevingsonderzoek uit onder onze inwoners. We leggen het herijkte IVP in de eerste helft van 2023 voor aan de gemeenteraad.

Ondanks de coronabeperkingen in een deel van 2022 voerden we verschillende integrale controles uit. Daarnaast gingen we actief aan de slag met de DOR/DOL controles.

In samenwerking met verschillende ketenpartners brachten we met de risicomatrix van het RIEC de bedrijventerreinen in kaart. Daaruit kwamen aandachtslocaties en -punten naar voren. We gebruiken deze punten als uitgangspunt voor toekomstige controles en de integrale aanpak. Eind 2022 startten we met een vergelijkbaar traject voor de watergebonden locaties. Dat traject vervolgen we in 2023.

We werkten aan het vergroten van interne bewustwording. Zo organiseerden we een voorlichtingsdag over ondermijning op watergebonden locaties. Op een escapeboot voerden we gesprekken over risico's en signalen van ondermijning. Daarnaast was er een thema-avond ondermijning voor de gemeenteraad.

Met onze partners overleggen we structureel over ondermijning. We doen dat om die ondermijning tijdig te signaleren en integraal aan te pakken. De signalen leidden in 2022 tot verschillende controles. Eén van de signalen schaalden we op naar het RIEC Rotterdam.

Polarisatie is ook in Sliedrecht een thema. We zien de tegenstellingen tussen groepen in de samenleving sterker worden en daardoor komen zij verder tegenover elkaar te staan. Dat uitte zich in 2022 onder andere in acties rondom de stikstofcrisis. Om escalatie te voorkomen, probeerden we zoveel mogelijk in gesprek te komen en blijven met groepen mensen.

In 2022 besteedden we daarnaast veel aandacht aan individuele casuïstiek. Bijvoorbeeld op het gebied van woonoverlast. Om maatwerk te kunnen leveren in (extreme) woonoverlast overleggen we

als gemeente maandelijks met politie, woningbouwcorporatie, sociaal team en andere betrokken partijen. We werkten aan een uitvoeringsplan woonoverlast. Daarin namen we ook een escalatieladder op om tijdige en juiste opschaling te kunnen borgen.

We werkten integraal samen met ketenpartners om jeugdoverlast te voorkomen. Daarnaast zetten we vanuit het preventie- en handavingsplan in op het verminderen van middelengebruik onder jongeren en op voorlichting over de risico's van deze middelen.

Het Zorg- en Veiligheidshuis werkt dagelijks samen met gemeenten, politie, justitie, GGD en zorgorganisaties aan het in kaart brengen en begeleiden van ernstig overlastgevend, criminele en kwetsbare personen en groepen in onze regio. Dat vraagt om een professionele organisatie, goede afspraken, nauwe samenwerking en wederzijdse verbinding. In 2022 stelde het Zorg- en Veiligheidshuis vast dat zij stappen moeten zetten in hun doorontwikkeling en positionering. We werken aan het toekomstbestendig inrichten van de organisatie en formaliseren alle juridische afspraken. Sliedrecht verzocht het Zorg- en Veiligheidshuis daarnaast in te zetten op een inhoudelijke kwaliteitsslag met aandacht voor lokaal maatwerk.

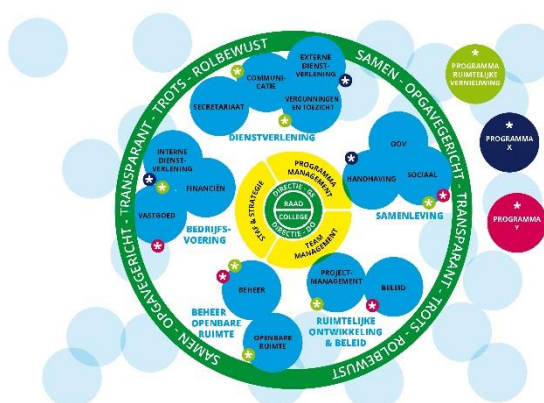
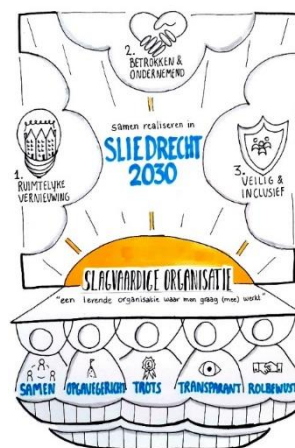
We nemen vanaf 2022 deel aan het nieuw ingevoerde zorg- en veiligheidsoverleg om regionaal beter te kunnen inspelen op ontwikkelingen. Verder zetten we lokaal de periodieke bestuurlijke overleggen met ASVZ en Yulius voort. Daarmee creëren we korte lijnen die we kunnen benutten als dat nodig is.

Organisatieontwikkeling

Onze organisatie is gericht op 'samen realiseren in Sliedrecht' om aan de kernopgaven te kunnen werken.

We werken opgavegericht en wendbaar voor én samen met de inwoners aan resultaten die merkbaar zijn.

In 2022 is een nieuw organisatie- en sturingsmodel ontwikkeld en vastgesteld. Kwartiermakers zijn nu aan de slag met het ontwikkelen van leiderschap en teamvorming. We maakten een start met portfoliomanagement, het verbeteren van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel en het professionaliseren van opdrachtgever- en opdrachtnemerschap. We verbeterden een aantal ondersteunende processen en systemen waaronder het bestuursproces, informatiemanagement en visie op control. Daarmee zorgen we voor meer grip en sturing op onze opgaven.

3.4.3 Hoe realiseren we deze ambitie voor bestuur, organisatie en veiligheid?

Ambitie basis op orde

We voerden op onderdelen in de organisatie herstelwerkzaamheden door om de basis verder op orde te krijgen. Dat stelt ons in staat onze (wettelijke) taken naar behoren uit te voeren. Daarnaast zorgen we ervoor dat processen ondersteunend zijn aan het realiseren van de opgaven en het leveren van diensten met kwaliteit.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We krijgen inzicht in de capaciteit versus de uitvoering van bestaand beleid, wettelijke taken en ambities en daarmee in de hoeveelheid en de aard van herstelwerkzaamheden. We brengen focus aan om ervoor te zorgen dat er genoeg expertise en mankracht beschikbaar is om onze taken op een goede manier uit te kunnen voeren. Het gaat daarbij om de financiële functie, het bestuursproces en onze informatie-voorziening. Verder gaan we een ontwikkeltraject in. Zo krijgen we (nog) meer zicht op wat er nodig is en kunnen we maatregelen uitwerken en implementeren.	• In 2021 voerden we een benchmarkonderzoek uit naar de capaciteit van de organisatie in relatie tot de ambities die er liggen. Daar komt uit of we anders scoren op capaciteit en/of we ons anders moeten organiseren. De resultaten van het onderzoek delen we in 2022 met de raad. • In 2022 bouwen we voort op de in 2021 ingezette verbeteringen van processen en (het gebruik van) systemen. We houden vast aan het uitgangspunt dat systemen en processen niet leidend, maar juist ondersteunend moeten zijn aan onze bedrijfsvoering en dienstverlening. Komend jaar ligt de focus vooral op de doorontwikkeling van het bestuursproces. Verder houden we de overige processen en (informatie-) systemen tegen het licht. Waar mogelijk verbeteren we ze en zo nodig schenken we ook aandacht aan goed gebruik van de processen en systemen. • Informatievoorziening speelt een cruciale rol in onze bedrijfsvoering en in het realiseren van onze diensten. Technische en maatschappelijke ontwikkelingen dwingen organisaties de inzet van	• De uitkomsten van de benchmark leidden niet tot bijzondere/nieuwe inzichten. Wel namen we een aantal inzichten mee in onze afwegingen om te bouwen aan de teams. We startten daarbij met portfoliomanagement. In deze eerste fase zorgden we voor meer inzicht in de aanwezige en benodigde capaciteit in relatie tot de workload (o.a. het reguliere werk, de projecten en de programma's). • We brachten onze financiële functie verder op orde door de begrotingsstructuur te herzien en door een nieuwe inrichting en (vaste) bezetting van het team Financiën en Control. Daarnaast organiseerden we een uitwisseling met collega's van Hendrik Ido Ambacht. Daarbij deelden zij hun financiële kennis met ons. • Met het verbeteren van het bestuurlijk proces, het inrichten van informatiemanagement en het ontwikkelen van een visie op control dragen we bij aan systemen en processen die ons ondersteunen in het realiseren van onze opgaven en het leveren van diensten met kwaliteit. • We trainden medewerkers in zaakgericht werken en zetten een gebruikersondersteuner in als eerste aanspreekpunt voor alle vragen m.b.t. het zaakstelsel. We verzochten medewerkers daarnaast hun interne profiel volledig in te vullen en te updaten. Met deze interventies zijn collega's beter vindbaar en is afhandeling

	informatiemiddelen (systemen) goed te sturen, de informatievoorziening goed te organiseren en informatie goed te beheren. Met de inzet van informatiemiddelen zijn echter ook hoge kosten gemoeid. Daarnaast brengt het ook (beveiligings)risico's met zich mee. We hebben als Drechtstedengemeenten gezamenlijk hoge ambities verbonden aan de opbrengsten van de inzet van IT-middelen en het gebruik van data. Het is voor de organisaties én het geheel van de samenwerking binnen en buiten de Drechtsteden belangrijk dat we als organisatie een volwassen invulling geven aan informatiemanagement. • In 2022 besteden we actief aandacht aan onze dienstverlening. We bouwen daarbij voort op de in 2021 gestarte interne campagne om onze medewerkers bewust te maken van het belang van het goed en tijdig informeren van inwoners en ondernemers. • We starten we een continu verbetertraject aan de hand van de ontwikkeltafel 'basis op orde'. Daaruit komen mogelijk aanvullende maatregelen naar voren. • Medio 2021 zetten we in samenhang met de organisatieontwikkeling een verbetertraject in gang voor het versterken van de financiële planning & control functie. Dat leidt in 2022 opnieuw tot het helder definiëren van functies, taken en	van vragen in de 2^e lijn van onze dienstverlening verbeterd. Het gaat daarbij om vragen die collega's in de eerste lijn (telefoon, balie, web) niet kunnen beantwoorden.

	verantwoordelijkheden en het invullen van die functies door vaste mensen met de benodigde kennis en vaardigheden. Hoewel dat meer tijd vergt, werken we daarnaast hard aan het op orde krijgen van de basis.	

Ambitie ontwikkel- en uitvoeringskracht

We zetten bestuurlijke visies om naar merkbare resultaten voor Sliedrecht. Met name voor de ruimtelijke vernieuwing (programma 3) hebben we ontwikkel- en uitvoeringskracht nodig. Zowel om de ontwikkeling van de grond te krijgen en als volwaardig sparringpartner te kunnen fungeren als om complexe, grootschalige opgaven te kunnen faciliteren en realiseren.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We investeren in professionele kwaliteit en slagkracht (kwaliteit en kwantiteit). Daarbij ontwikkelen we ons tot een flexibele, toekomstbestendige, lerende en opgavegerichte organisatie.	Dit is onderdeel van paragraaf 3.3.2 en 3.3.3 in programma Ruimte.	- In 2021 organiseerden we andere manieren van samenwerking binnen en tussen onze 'ruimtelijke teams' en evalueerden we dat. In 2022 resulteerde dat in de vorming van de twee aparte teams die in onze nieuwe organisatiestructuur gericht zijn op het ruimtelijk domein. - Daarnaast startten we met sturing via portfoliomanagement en het ontwikkelen van goed opdrachtgever- en opdrachtnemerschap. Deze interventies hebben bijgedragen aan de vergroting van onze professionaliteit en slagkracht in het ruimtelijk domein.

Ambitie aantrekkelijke werkgever

Vergeleken met de periode voor corona ligt het aantal vacatures bij gemeenten landelijk nog altijd fors hoger. Er zijn verschillende ontwikkelingen die de situatie op de arbeidsmarkt beïnvloeden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de meer complexe opgaven waar gemeenten voor staan en crises die inzet vanuit gemeenten vragen. De krapte houdt voorlopig nog aan en dus moeten we als gemeente met de arbeidsmarktsituatie omgaan. Het is een uitdaging waarmee we in 2022 ook regionaal (met de Drechtsteden) aan de slag gegaan zijn.

De gemeente Sliedrecht wil een aantrekkelijk werkgever zijn. We willen ervoor zorgen dat de (huidige) werknemers graag in Sliedrecht werken én willen talentvolle mensen aantrekken. In allebei de gevallen is het belangrijk medewerkers de kans te geven zich te ontwikkelen. Bijvoorbeeld via opleiding en training.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
Om geschikte werknemers te vinden vergroten we de zichtbaarheid van Sliedrecht als aantrekkelijke werkgever. Daarom positioneren we ons onderscheidend in de markt. Verder zetten we in op de ontwikkeling van onze huidige werknemers via opleiding en training.	• Voor de organisatieontwikkeling begonnen we in 2021 al met een visie op de organisatie. In 2022 vormen deze visie en het in 2021 uitgevoerde klanttevredenheidsonderzoek de basis voor de concrete uitwerking naar een organisatie die de gestelde doelen in samenwerking met inwoners en ondernemers kan realiseren én zich als goed en aantrekkelijk werkgever op de arbeidsmarkt positioneert. • We zorgen voor een opleidingsprogramma dat aansluit bij de opgaven zoals die geformuleerd zijn in de Kadernota 2021. • Ook in 2022 zetten we in op competentieontwikkeling die nodig is om de opgave te realiseren. • We zijn zichtbaar op de arbeidsmarkt door de juiste communicatiemiddelen te gebruiken en actief potentieel talent voor onze organisatie te benaderen. • De ontwikkeltafel die in 2021 startte, analyseert ook in 2022 de opgaven, monitort de voortgang en brengt advies uit over welke maatregelen nodig zijn om een aantrekkelijke werkgever te zijn en blijven.	• In 2022 werkten we onze organisatievisie uit in een sturings- en organisatie-model en een passende organisatiestructuur. • Kwartiermakers begonnen met het ontwikkelen van leiderschap en teamvorming in het nieuwe model. We zorgden voor meer organisatiebrede ontmoetingen, ook met een informeel karakter. We investeerden in individuele en vakinhoudelijke opleidingen en in gemeentebrede ontwikkelthema's als portfoliomanagement en opdrachtgever-/opdrachtnemerschap en dat draagt bij aan grip en sturing op de ontwikkeling en realisatie van onze ambities. • Een duidelijke visie op de organisatie, onze manier van werken en de aanwezige ontwikkelmogelijkheden draagt bij aan aantrekkelijk werkgeverschap. • We brachten het werving- en selectieproces op orde. Daardoor kunnen we sneller en pro-actief inspelen op (veranderingen op) de arbeidsmarkt. • De Drechtsteden bekeken hoe zij zich als gezamenlijk merk richting de arbeidsmarkt

		kunnen ontwikkelen. Daarbij is aandacht voor de diversiteit/eigenheid van de verschillende organisaties in Drechtsteden het uitgangspunt. Eind 2022 werven we een recruiter die vanaf januari 2023 aan de slag gaat met de 'branding' van de gemeente Sliedrecht als werkgever.

Ambitie samenwerken met de regio

Op veel taken vinden we onze belangrijkste samenwerkingspartners in de 'regio' (met name in de Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid). Ongeveer de helft van de gemeentelijke begroting bestaat uit bijdragen aan de verschillende GR'en. Onze positie in dit geheel kan en moet sterker. Zeker omdat er continu ontwikkelingen zijn die ons raken en waarbij we aan de voorkant betrokken willen zijn.

Er liggen daarnaast op tal van andere thema's kansen op meervoudig lokale samenwerking. Op basis van gedeelde belangen kunnen we flexibele samenwerkingsverbanden opzetten die ons helpen onze ambities te realiseren. We bundelen dus de krachten voor een beter Sliedrecht én een betere regio.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We geven onze rol als eigenaar en opdrachtgever scherper invulling. Daarvoor moeten we weten waar we op willen sturen en is het nodig daar ook de juiste afspraken over te maken. Het betekent ook dat we slim moeten optrekken met gemeenten die hetzelfde belang hebben. Zo kunnen we op strategisch én tactisch niveau beter samenwerken en halen we effectiever en doelmatiger het optimale uit de regionale samenwerking.	Aan de hand van de ontwikkeltafel 'regionale samenwerking' werken we met deskundigen uit de organisatie aan een analyse en strategie. Daarmee willen we onze rolneming in de regio versterken, prioriteren waar we (meer) directe invloed willen hebben en duidelijk krijgen welke kansen er liggen t.a.v. meervoudig lokale samenwerking.	- We vulden onze (regie-) rollen verder in om onze samenwerking met en positie in de Service Gemeente Dordrecht te versterken en verbeteren. We pasten regievoering op operationeel, tactisch en strategisch niveau in in verschillende functies in ons nieuwe organisatie- en sturingsmodel, maar de daadwerkelijke uitvoering hiervan vraagt nog aandacht en tijd. Op dit moment ontwikkelen medewerkers zich in hun nieuwe rol en is het regionale samenspel als geheel in ontwikkeling. - Sliedrecht adresseerde verschillende ruimtelijke en economische opgaves regionaal kunnen adresseren. Het gaat dan om de Regionale Realisatieagenda, het voorbereiden van een nieuwe Regiodeal en de samenwerking binnen de MLL-alliantie.

		In het sociaal domein werken we op regionaal niveau samen binnen de DG&J en de GR Sociaal. Het jaar 2022 stond in het teken van de herinrichting van de Drechtstedelijke samenwerkingsstructuur als gevolg van de transformatie van de GR Drechtsteden naar de GR Sociaal. We gaven deze regionale samenwerking op drie niveaus vorm. Ambtelijk, opdrachtgevend en bestuurlijk. Aansluitend zetten we een interne overlegstructuur op om regie te voeren op de voor Sliedrecht geprioriteerde en strategische vraagstukken die raken aan de GR Sociaal.

Veiligheid

Veiligheid is één van de kerntaken van de gemeente. We hechten veel belang aan de veiligheid van onze inwoners. Zowel aan de objectieve veiligheid die meetbaar is in cijfers, als aan de subjectieve veiligheid die naar voren komt uit het veiligheidsgevoel van inwoners.

Ambitie Veilige buurten

Omdat veiligheid een belangrijk aandachtspunt is in Sliedrecht, stelde de gemeenteraad in 2019 het Integraal Veiligheidsplan 2019-2023 vast. Daarin benoemden we samen met onze inwoners en partners de belangrijkste thema's op het gebied van veiligheid. De komende jaren zetten we in op het uitvoeren van het herijkte IVP 2023-2026 en intensivering van toezicht en handhaving. Daarbij geven we prioriteit aan:

- het voorkomen van ondermijning,
- het vergroten van de veiligheid van onze jeugd (preventief én repressief),
- de aanpak van woonoverlast en kwetsbare locaties,
- het verhogen van sociale stabiliteit en
- het stroomlijnen en intensiveren van handhaving in wijken, op bedrijventerreinen en in de openbare ruimte.

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
We zetten in op het voorkomen van ondermijning door ervoor te zorgen dat Sliedrecht onaantrekkelijk is voor het uitvoeren van ondermijnende activiteiten.	- We versterken onze handhaving door duidelijke handhavingsprioriteiten vast te stellen die aansluiten op het vastgestelde Integraal Veiligheidsplan. We zetten in op het verhogen van de kwaliteit van de handhaving door opleidingen te faciliteren die aansluiten op deze prioriteiten. - We blijven regelmatig integrale- en BRP-controles uitvoeren.	- We handhaafden op de Opiumwet en gaven daarmee het signaal dat het niet loont om in Sliedrecht hennep te kweken of in drugs te handelen. - We pakten de BRP controles weer op na de laatste lockdown door corona. We voerden integrale controles uit gericht op ondermijning bij

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
	• We zetten in op een transparante en heldere aanpak tegen bedreigingen van ondermijning bij gemeenteraad, bestuurders en het ambtelijk apparaat, maar ook op het vergroten van weerbaarheid, deskundigheid en bewustwording van de problematiek die speelt. • We werken samen met het meldpunt Meld Misdaad Anoniem om de meldingsbereidheid van inwoners te vergroten en meer informatie te krijgen. • We brengen de risico's van kwetsbare gebieden als bedrijventerreinen in kaart en zetten met ketenpartners interventies in om deze risico's te verkleinen. • We versterken de samenwerking met de regiogemeenten voor grensoverstijgende problematiek. • We sluiten aan bij het Regionaal Controle Team Mensenhandel.	diverse ondernemingen en branches. • In samenwerking met de politie startten we controles op het bijhouden van het Digitaal opkoopregister (DOR). Stelen en heling wordt voorkomen door bedrijven hun goederen te laten registreren. Zo startten we met het informeren van alle handelaren in Sliedrecht en door regelmatig te controleren werd het belang voor de ondernemers zelf ook bekender. • We ontwikkelden het structurele signaaloverleg door en breidden het aantal vaste ketenpartners dat aansluit uit om onze scope te verbreden. • We startten de aanpak van LAA op. We stelden een projectleider aan en die zette aangeleverde adressen uit voor verder onderzoek. • We vergrootten de interne bewustwording door de inzet van o.a. de ondermijningsboot. Daarnaast was er een voorlichting voor de gemeenteraad. • We zetten de samenwerking met MMA voort. • We vulden de risicomatrix bedrijventerreinen voor alle Sliedrechtse bedrijventerreinen. • We maakten een start met de risicomatrix Watergebondenlocaties. Deze wordt in 2023 verder ingevuld en geanalyseerd.
We pakken woonoverlast en kwetsbare locaties	• We continueren de aanpak buurtbemiddeling via MEE. Daarnaast bespreken we ernstige woonoverlast	• We hebben buurtbemiddeling voortgezet

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
aan zodat mensen prettig en met een veilig gevoel in Sliedrecht kunnen wonen. Daarbij ligt de focus op sociale problematiek, (geluids)overlast van burens, vervuilde tuinen en woningen, overlast van dieren, verloederde en vervallen panden, drugshandel en spookbewoning.	integraal in het gemeentelijke regieoverleg woonoverlast. • Particuliere woningeigenaren kunnen woonoverlast melden bij het meldpunt woonoverlast van de gemeente. • In voorkomende overlastsituaties onderzoeken we de toegevoegde waarde van cameratoezicht. • We gaan spookbewoning tegen met controles vanuit de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA).	• Maandelijks vond het Regieoverleg woonoverlast plaats. Daarin bespraken we meldingen van woonoverlast en maakten we voor diverse cases een plan van aanpak. Een aantal cases is inmiddels afgesloten • We wogen de inzet van cameratoezicht bij overlastsituaties, maar dat leidde niet tot de daadwerkelijke inzet van cameratoezicht. • Er zijn controles vanuit de LAA geweest.
We willen maatschappelijke onrust, sociale spanningen, polarisatie, radicalisering en extremisme voorkomen en de signaleringspositie van de gemeente en haar partners vergroten. We zetten in op het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid van de samenleving.	• We versterken de aanpak tussen zorg en veiligheid bij complexe problematiek van personen. Daarvoor continueren we de inzet van de wijk-GGD'er en voeren we structureel overleg met zorginstellingen in Sliedrecht • We zetten in op het vergroten van de deskundigheid van professionals. • Bij complexe problematiek werken we nauw samen met het Zorg- en Veiligheidshuis.	• We continueerden de inzet van de Wijk-GGD'er. • Met Yulius en ASVZ voerden we structureel overleg op bestuurlijk én tactisch-operationeel niveau. • We zetten de samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis voort en we werken aan het toekomstbestendig inrichten van de organisatie. Daarnaast formaliseren we alle juridische afspraken. Onze gemeente verzocht het Zorg- en Veiligheidshuis ook om naast de positionering en toekomstbestendige inrichting in te zetten op een inhoudelijke kwaliteitsslag met aandacht voor lokaal maatwerk.
We zetten in op het vergroten van de fysieke veiligheid. De belangrijkste elementen daarbij	• We intensiveren de samenwerking met (veiligheids)partners blijvend om risicobeheersing te optimaliseren en het optreden bij incidenten verder te professionaliseren.	• We hebben samen met de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid gecontroleerd op Wabo-vergunningen • We werken aan het veilig en bereikbaar houden van

Hoe willen we dit bereiken (speerpunt)?	Wat gaan we ervoor doen in 2022?	Wat hebben we bereikt?
zijn verkeersveiligheid, verwerking en vervoer van gevaarlijke stoffen en waterveiligheid.	• We zetten in samenwerking met de stichting 'Maak een punt van 0 verkeersslachtoffers' en het regionale ondersteuningsbureau verkeersveiligheid extra in op campagnes t.a.v. veilig gedrag in het verkeer.	schoolomgevingen. Daarbij hanteren we het STOMP principe: Stappen – Trappen – OV – Mobility as a service (deelmobiliteit) – Personenauto's • We plaatsten LED attentiepalen bij de voetgangersoversteekplaatsen bij de Henri Dunant School en Oranje Nassauschool. • We stelden vanuit de regionale samenwerking RVP een veiligheidsagenda op en zetten in op structurele verkeerseducatie op basisscholen (SCHOOL op SEEF) en middelbare scholen (Totally Traffic). • Er vonden gastlessen, verkeersexamens, dode hoek lessen en campagnes (MONO en AAN in het donker) plaats.
Wij willen de veiligheid in Sliedrecht verder verbeteren. Daarbij heeft het faciliteren van het buurttoezicht speciale aandacht.	• In Sliedrecht zijn vrijwillige toezichtteams als buurttoezicht en het preventieteam zakkenrollen actief. Deze vrijwilligers zijn de ogen en oren van Sliedrecht. Ze hebben een belangrijke taak als het gaat om het voorkomen van overlast en criminaliteit. We hechten belang aan de inzet van buurttoezicht en faciliteren de vrijwilligers van buurttoezicht in het uitvoeren van hun taak.	• Buurttoezicht en het zakkenrolpreventieteam hielden actief toezicht in Sliedrecht. We faciliteerden buurttoezicht bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van accommodatie en mobiele telefoons.

3.4.4 Wat heeft het gekost?

Overzicht financiële afwijking programma bestuur, veiligheid en organisatie (x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2022	Wijziging begroting 2022	Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Lasten	N 16.472	N 642	N 17.115	N 17.102	V 12
Baten	V 711	N 6	V 705	V 937	V 232
Saldo	N 15.761	N 649	N 16.409	N 16.165	V 244
A. Toelichting op Wijziging begroting 2022:			Lasten	Baten	Saldo
1. Bedrijfsvoering		N 0	N 0	N 0	N 0
2. Begroten en verantwoorden		N 95	N 0	N 0	N 95
3. Bestuur		V 127	N 0	V 127	V 127
4. Communicatie en voorlichting		N 0	N 0	N 0	N 0
5. Dienstverlening		N 1	N 0	N 1	N 1
6. Fysieke veiligheid		V 35	N 26	V 9	V 9
7. Sociale cohesie		N 33	N 0	N 33	N 33
8. Overhead		N 675	V 20	N 655	N 655
Totaal		N 643	N 6	N 649	
B. Toelichting op Verschil 2022:			Lasten	Baten	Saldo
1. Bedrijfsvoering		V 132	N 0	V 132	V 132
2. Begroten en verantwoorden		N 29	N 0	N 29	N 29
3. Bestuur		V 137	V 13	V 150	V 150
4. Communicatie en voorlichting		V 28	N 0	V 28	V 28
5. Dienstverlening		N 87	V 95	V 8	V 8
6. Fysieke veiligheid		N 34	N 2	N 36	N 36
7. Sociale cohesie		V 15	V 1	V 16	V 16
8. Overhead		N 150	V 125	N 25	N 25
Totaal		V 12	V 232	V 244	
C. Mutaties in reserves:			Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
1. Stortingen		N 247	N 111	V 136	V 136
2. Onttrekkingen		V 1.200	V 934	N 266	N 266
Totaal		V 954	V 823	N 131	
D. Gerealiseerd resultaat			Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Saldo van baten en lasten		N 16.409	N 16.165	V 244	V 244
Mutaties reserves		V 954	V 823	N 131	N 131
Totaal		N 15.456	N 15.342	V 113	

3.4.5 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Slidrecht	Streefwaarde
4a	Cijfer tevredenheid: KTO (1 ^e lijn dienstverlening)	7,9 (2022)	8
4b	% realisatie servicenormen (1 ^e lijn dienstverlening)	81% (2022)	80%
4c	Cijfer tevredenheid medewerkers (organisatie)	7,1* (2020)	8
4d	% ziekteverzuim personeel (organisatie)	6,8% in 2022	<6%
4e	% inwoners dat zich veilig voelt in eigen straat of buurt en in geheel Slidrecht (veiligheid)	85% in 2022	90% in 2022

- 4A* Dit cijfer is opgebouwd uit 3 verschillende onderdelen: balie 8.4, telefonie 7.7 en web 7.6 (cijfers KTO 2022).
- 4B* De servicenormen zijn opgebouwd uit 3 onderdelen: balie 91%, telefonie 73% en web 78% (cijfers KTO 2022).
- 4C* De cijfers per team lopen uiteen en geven een gemiddelde van 7,1 (MTO 2020).

4a en 4b

Dienstverlening loopt als een rode draad door heel onze organisatie - het is iets van alle medewerkers. Elke medewerker levert diensten. Dat kan voor een interne- of externe klant zijn, maar uiteindelijk werken we allemaal voor de inwoners en ondernemers van onze gemeente. Het CWP geeft richting aan de manier waarop we onze diensten willen leveren en hoe we als betrouwbare partner willen (samen)werken. Om de klanttevredenheid te toetsen, voert Dienstverlening Drechtsteden (DD) doorlopend klanttevredenheidsonderzoeken uit. Op basis daarvan monitoren en verbeteren we de dienstverlening continu.

4c

Tevreden medewerkers presteren beter en dragen bij aan het succes van de organisatie. Een 'medewerkers tevredenheidsonderzoek' (MTO) is een indicator voor de betrokkenheid, motivatie of tevredenheid van de medewerkers en laat zien wat de gevolgen daarvan kunnen zijn voor bijvoorbeeld verzuim, verloop en effectiviteit. Het onderzoek geeft handvatten voor het verbeteren van de organisatie. En dat heeft direct positieve gevolgen voor onze dienstverlening. We voeren MTO's 2-jaarlijks uit, te beginnen in 2023.

4d

Met de komst van de nieuwe arbodienst in april 2022 bestaat er meer aandacht voor preventie van verzuim en voor betere ondersteuning van verzuimende medewerkers en hun leidinggevend. We blijven actief inzetten op het verminderen en voorkomen van verzuim. Het ziekteverzuimpercentage van 6,8% in 2022 weerspiegelt de inspanningen nog niet direct. Maar als we inzoomen, zien we dat langdurige verzuimgevallen op dit cijfer drukken en dat er een afname is in kort- en middellang verzuim.

4e

Het veiligheidsbelevingsonderzoek van 2019 laat zien dat 2 op de 10 inwoners zich regelmatig of vaak zorgen maken over de veiligheid in de eigen straat, buurt en Slidrecht in het geheel. Met de acties uit het nieuwe Integraal Veiligheidsplan willen we dit veiligheidsgevoel verhogen.

3.4.6 Bijdrage van verbonden partijen aan dit programma

Veiligheidsregio ZHZ (GR)

Een deel van de veiligheidstaken is ondergebracht bij de GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. De Veiligheidsregio zorgt voor het beheersen van risico's, het bestrijden van incidenten en het herstel uit ontwrichte situaties.

Drechtsteden (GR)

Onderzoekscentrum Drechtsteden voert onderzoek uit voor de gemeente Sliedrecht. Servicecentrum Drechtsteden voert veel ondersteunende taken uit op het gebied van onder andere communicatie, financiën, personeel & organisatie en juridische zaken.

Dienst Gezondheid & Jeugd (GR)

De Dienst Gezondheid & Jeugd voert taken uit op grond van de Wet Publieke Gezondheid, de Leerplichtwet en de aanpak van Voortijdig Schoolverlaten. Er is aansluiting bij de volgende doelstelling van de Dienst:

- het op een vertrouwenwekkende en adequate manier optreden tijdens rampen en crises waarin de publieke gezondheid wordt bedreigd en het voorkomen van maatschappelijke onrust bij kleinschalige incidenten.

3.4.7 Kaders voor de reguliere taken

De reguliere taken van het programma Bestuur, Organisatie en Veiligheid zijn gebaseerd op de onderstaande beleidskaders zoals vastgesteld door de Gemeenteraad.

Kaders waarbinnen het college werkt	
Vigerend beleidskader	Vastgesteld
Integraal Veiligheidsplan	Raad, 2019
APV	Raad, 2021
Ruimte voor inwoners! 'Her(r)ijkt Beleid	Raad, 2015
Burger- en Overheidsparticipatie	
Alcoholverordening Sliedrecht	Raad, 2022
Evenementenbeleid	Raad, 2015
Welstandsnota	Raad, 2014
Reclamebeleid	Raad, 2014
Nota verbonden partijen,	Raad, 2022
Gemeentelijke bouwverordening	Raad, 2012
Bouwbesluit	Rijk, 2012

3.5 Programma 5 financiën en belastingen

Reguliere taken

- Beheren van de gemeentefinanciën conform (wettelijke) kaders
- Belastingheffing en –invordering
- Tijdig bijwerken van beheer verordeningen

3.5.1 Inleiding

In het programma Financiën & Belastingen komen de algemene inkomsten van de gemeente terug. Onze hoofddoelstelling is een sluitende begroting te presenteren. Daarnaast bewaken we de (financiële) soliditeit op langere termijn. Daarbij is het belangrijk dat we tijdig inspelen op financiële ontwikkelingen in relatie tot de noodzaak voor het creëren van financiële ruimte voor inhoudelijke ontwikkelingen.

3.5.2 Wat hebben we gedaan?

Ontwikkelingen gemeentefonds

We hebben in 2022 als gevolg van de Decemercirculaire een fors positief resultaat op het gemeentefonds. Dat komt doordat het Rijk in die circulaire forse toevoegingen aan het gemeentefonds blijft doen. Op zichzelf is dat een positieve ontwikkeling, maar door de timing is het onmogelijk de middelen in te zetten voor het jaar waarin ze beschikbaar worden gesteld. We stellen bij de resultaatbestemming dan ook voor de toegekende middelen voor de compensatie energietoeslag ad. €559.000,- over te hevelen naar 2023.

In 2022 deelden we consequent de meest recente ontwikkelingen omtrent de herijking van het gemeentefonds. Op landelijk niveau vielen er belangrijke besluiten. We voeren de herijking in met ingroei van 2023. Daarbij maximeren we de korting op € 37,50,- per inwoner. Tot en met 2025 is er daardoor voor de herijking gemeentefonds geen sprake meer van onzekerheid over het financiële effect. We verwerkten het optredende effect in de Begroting 2023 en hebben daarmee onze lobby-resultaten bereikt. Er is een structurele suppletie-uitkering die het herverdelingseffect maximeert op € 37,50,- per inwoner. Eerder was er sprake van € 60,- per inwoner.

Het effect is vanaf 2026 nog niet bekend. Er is dan geen sprake meer van de eerder bepaalde korting van € 175,- per inwoner voor Sliedrecht. Men komt vanuit de Contourennota¹ op landelijk niveau tot nadere stappen ten aanzien van die jaren.

Belastingheffing

In 2022 zetten we – conform de in de Begroting 2020 vastgestelde verhogingen – verdere stappen in het kostendekkend maken van de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de begrafenisrechten². Daarmee realiseerden we de begrote opbrengsten. Ook de ander belastingopbrengsten lopen in de pas met de begroting.

Belastingheffing is mogelijk door juridisch en fiscaal getoetste belastingverordeningen die de gemeenteraad jaarlijks vaststelt. Eén van die verordeningen is de legesverordening en daarbij is de nieuwe omgevingswet een belangrijke ontwikkeling. Deze wet krijgt naar de laatste inzichten op z'n vroegst met ingang van het jaar 2024 z'n beslag. De nieuwe omgevingswet is niet alleen van invloed op de legesheffing, maar heeft ook grote impact op verschillende begrotingsposten.

Treasury

De situatie in de wereld leidde ertoe dat de markttrentes in 2022 enkele procenten stegen. Waar de gemeente in 2021 nog geld toe kreeg bij het aantrekken van leningen (negatieve rente), betaalden we eind 2022 rond de 3% rente voor nieuwe leningen. De ambities uit Koers 2030 vragen aanzienlijke investeringen. Daarom is er in 2022 € 10 miljoen aangetrokken. Daarnaast is contractueel vastgelegd

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z14923&did=2022D30812

² De opbrengsten van deze heffingen worden overigens niet geboekt op dit programma.

dat we in 2023 € 5 miljoen aantrekken. Daarmee is er afdoende liquiditeit om de goedgekeurde kredieten te realiseren.

3.5.3 Wat heeft het gekost?

Overzicht financiële afwijking programma Financiën (x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2022	Wijziging begroting 2022	Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Lasten	N 1.315	V 537	N 778	N 367	V 412
Baten	V 49.180	V 8.761	V 57.941	V 59.225	V 1.283
Saldo	V 47.865	V 9.298	V 57.163	V 58.858	V 1.695
A. Toelichting op Wijziging begroting 2022:			Lasten	Baten	Saldo
1. Algemene heffingen			V 537	V 8.761	V 9.298
Totaal			V 537	V 8.761	V 9.298
B. Toelichting op Verschil 2022:			Lasten	Baten	Saldo
1. Algemene heffingen			V 412	V 1.283	V 1.695
Totaal			V 412	V 1.283	V 1.695
C. Mutaties in reserves:			Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
1. Stortingen			N 3	N 424	N 421
2. Onttrekkingen			V 1.309	V 1.309	N 0
Totaal			V 1.306	V 885	N 421
D. Gerealiseerd resultaat			Totale begroting 2022	Rekening 2022	Vershil
Saldo van baten en lasten			V 57.163	V 58.858	V 1.695
Mutaties reserves			V 1.306	V 885	N 421
Totaal			V 58.469	V 59.743	V 1.274

3.5.4 Beleidsindicatoren

	Naam indicator	Meest Recente Waarde Sliedrecht	Streefwaarde
5a	Netto schuldquote	22% in 2022	90% - 130%
5b	Solvabiliteitsratio	50% in 2022	20% - 50%
5c	Structurele exploitatieruimte	4,58 % in 2022	0%

5a

De netto schuldquote is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft en zegt daarnaast iets over de flexibiliteit van de begroting (veel schulden en kapitaallasten leiden tot een inflexibele begroting). Landelijk wordt een netto schuldquote van 90 - 130% als norm 'Voldoende' aangemerkt. Die waarde hanteren we voor Sliedrecht als streefwaarde. Sliedrecht scoort op dit moment beter dan die streefwaarde.

5b

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op langere termijn te voldoen. Het geeft de verhouding weer tussen het eigen en het totale vermogen. Er is geen harde norm voor dit kengetal, maar een percentage van 20 - 50% wordt doorgaans als voldoende gezien. Dat percentage is voor Sliedrecht van toepassing.

5c

De structurele exploitatieruimte laat zien hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening of begroting is. Een kengetal groter dan 0 duidt op structurele ruimte. Het rekeningresultaat 2022 leidt tot een structurele ruimte van 4,58%. Vanuit de Jaarrekening kunnen we niet één op één uitspraken doen over de structurele exploitatieruimte in 2023. In die zin is het kengetal 'structurele exploitatieruimte' van beperkte waarde.

3.5.5 Bijdrage door verbonden partijen

Servicegemeente Dordrecht (SGD) - Gemeentelijke Belastingdienst (GBD)

De SGD behartigt de gemeenschappelijke regionale belangen op het gebied van staf- en ondersteunende diensten en bedrijfsvoering. Daar valt de uitvoering van de belastinginning onder. Meer concreet gaat het over

1. de efficiënte en effectieve heffing en invordering van belastingen. Het gaat om heffing en invordering waarvan de gemeenteraden van de gemeenten belastingverordeningen en kwijtscheldingsregels hebben vastgelegd. Elk voor zover het hun gebied betreft.
2. het uitvoeren van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ). Daaronder begrijpen we ook de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan deelnemers en derden. Elk voor zover het hun gebied betreft.

3.5.6 Reguliere taken

Reguliere taken

Beheer van de gemeentefinanciën conform (wettelijke) kaders

Belastingheffingen en -invorderingen

Tijdig bijwerken van beheer verordeningen

4

PARAGRAFEN

4.1 Paragraaf Lokale heffingen en belastingen

4.1.1 Inleiding

In deze paragraaf geven we inzicht in de tarieven en de tariefontwikkeling voor lokale heffingen en belastingen.

Lokale heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Die inkomsten brengen burgers voor het merendeel op - bedrijven voor een kleiner deel. We heffen op basis van verordeningen die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Deze paragraaf geeft een overzicht van de lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen.

Bij lokale heffingen gaat het om gebonden en ongebonden heffingen.

Gebonden betekent er een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente tegenover staat. Het zijn retributies als leges en marktgeld of bestemmingsheffingen als de afvalstoffen- en rioolheffing. We verantwoorden deze heffingen op de desbetreffende gemeentelijke programma's en rekenen ze niet tot de algemene dekkingsmiddelen.

Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen. De gemeenteraad kan de opbrengsten daarvan vrijelijk binnen het werkkerrein van de gemeente inzetten. Het gaat om de onroerendezaakbelastingen (OZB) en de hondenbelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen.

Deze paragraaf gaat over gebonden en ongebonden heffingen. We gaan achtereenvolgens in op:

- ontwikkelingen en rijksbeleid,
- overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen,
- heffingen woonlasten (lokale lastendruk),
- overige lokale heffingen,
- kwijtscheldingen en
- kostendekkendheid.

4.1.2 Ontwikkelingen en rijksbeleid

In de 2^e tussenrapportage 2022 vielen de coronamiddelen volledig vrij omdat we verwachtten geen middelen voor dit doel meer in te hoeven zetten. Het vrijgevallen bedrag hevelde we over naar de algemene reserve.

4.1.3 Overzicht opbrengst gemeentelijke heffingen

In de onderstaande tabel staat een overzicht van de gerealiseerde opbrengsten (leges) over 2022 en 2021. De verschillen tussen de verantwoording over 2021 en 2022 geven een indicatie van de totale opbrengst en niet van de stijging of daling van de tarieven. Factoren als ontwikkelingen in de WOZ-waarde en areaaluitbreiding spelen een belangrijke rol bij de onroerendezaakbelastingen. Meer of minder afgegeven omgevingsvergunningen kunnen de opbrengst leges sterk beïnvloeden.

Overzicht inkomsten uit algemene middelen (x € 1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	Werkelijk 2021	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Onroerende zaakbelastingen	€ 3.914	€ 3.970	€3.970
Hondenbelasting	€ 102	€ 91	€104
Precariobelasting	€ 750	€ 3	€ 5

Overzicht inkomsten uit specifieke middelen (x € 1.000)

Gebonden heffingen	Werkelijk 2021	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Lijkbezorgingsrechten	€ 736	€ 677	€ 591
Afvalstoffenheffingen huisvuil	€ 2.793	€ 3.025	€ 3.040
Containerrechten bedrijfsvuil	€ 329	€ 379	€ 375
Marktgelden	€ 53	€ 47	€ 53
Rioolheffingen	€ 3.066	€ 3.372	€ 3.441
Havengelden, incl. huur watersportvereniging	€ 47	€ 69	€ 69
Leges bouwvergunningen	€ 709	€ 795	€ 814

4.1.4 Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)

De lokale woonlasten bestaan uit OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze heffingen bepalen voor een groot deel de gemeentelijke opbrengsten en de lokale lastendruk.

In onderstaande tabel geven we de ontwikkeling van de gemiddelde WOZ-waarde (= basis voor het berekenen van de OZB-aanslag) en de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in euro's weer over 2022 en de twee voorgaande jaren. Daarin zijn ook de geldende tarieven voor de afvalstoffen- en rioolheffing opgenomen. We berekenden de gemiddelde woonlast OZB, door de gemiddelde WOZ-waarde te vermenigvuldigen met het geldende tariefpercentage.

Woonlasten meerpersoonshuishouden	2020	2021	2022
Gemiddelde WOZ-waarde	€ 220.000	€ 240.000	€ 256.000
OZB eigenaren woningen	€ 193	€ 198	€ 193
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishoudens	€ 246	€ 293	€ 316
Rioolheffing, eigenarendeel	€ 156	€ 168	€ 184
Rioolheffing, gebruikersdeel	€ 80	€ 86	€ 94
Totaal	€ 675	€ 744	€ 787
<i>% stijging t.o.v. vorig jaar</i>		<i>10,2%</i>	<i>5,8%</i>

Bij de berekening van de woonlasten gingen we uit van een eigen woning die door een gezin bewoond wordt. De gemiddelde woningwaarde, berekend naar peildatum 1 januari van het voorgaande jaar, vormt de basis voor de berekening van de aanslag OZB. De WOZ-waarden 2022 zijn dus berekend naar de waardepeildatum 1 januari 2021. De gemiddelde WOZ-waarden ontleenden we aan de geactualiseerde gegevens uit de WOZ-administratie.

Bij de berekening van de woonlasten voor 2022 hanteerden we de volgende uitgangspunten:

Afvalstoffenheffing	Kostendeckendheid max. 100%
Reinigingsrecht	Kostendeckendheid max. 100%
Rioolheffing	Kostendeckendheid max. 100%
Marktgelden, havengelden, leges bouwvergunningen en begrafenisrechten	Kostendeckendheid max. 100%
Hondenbelasting	Inflatieniveau gebaseerd op meicirculaire 2021
Rechten en tarieven (legesverordening)	Kostendeckendheid max. 100%

Bron: Kadernota 2022

Hieronder vindt u per heffing een toelichting.

Onroerendezaakbelasting

De onroerende-zaakbelastingen (OZB) is de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente na de

Algemene Uitkering uit het gemeentefonds. De heffing bestaat uit een eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen (bedrijven, enz.). De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De gemeenteraad bepaalt de tarieven en daarmee de door belastingplichtigen te betalen belasting. De heffingsgrondslag is de waarde van de onroerende zaak die we vaststellen op basis van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Voor de WOZ-waarden 2022 gelden de WOZ-waarden met als waardepeildatum 1 januari 2021. Sinds 2009 is de verschuldigde OZB een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

Onderstaande tabel laat zien hoe de OZB-tarieven zich in de afgelopen jaren ontwikkelden.

Tarieven OZB Gemiddelde WOZ-waarde	2018	2019	2020	2021	2022
Eigenaar woning	0,0979	0,0933	0,0879	0,0823	0,0751
Eigenaar niet-woning	0,1647	0,1681	0,1676	0,1605	0,1665
Gebruiker niet-woning	0,1186	0,1220	0,1316	0,1265	0,1310

Afvalstoffenheffing

De Afvalstoffenheffing dekt de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval.

Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten.

We vatten de berekening van de kostendeckendheid aan het eind van de paragraaf samen in een overzicht.

De tarieven ontwikkelden zich de afgelopen jaren als volgt (x € 1):

Tarieven afvalstoffenheffing	2018	2019	2020	2021	2022
Meerpersoonshuishoudens	195,48 *	209,64 *	246,36	292,80	316,20
Eenpersoonshuishoudens	139,56 *	149,64 *	175,80	208,80	225,48
Wijziging	0,0%	7,2%	17,5 %	18,8%	8,0%

* Inclusief onttrekking van € 100.000,- aan de reserve egalisatie afvalstoffenheffing.

Rioolheffing

Op basis van artikel 228a van de Gemeentewet kunnen gemeenten de kosten van de zorgplicht voor het afvalwater en de zorg voor het hemel- en grondwater verhalen via de rioolheffing. In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) moet vastliggen welke kosten we via de rioolheffing verhalen. We vatten de berekening van de kostendeckendheid aan het eind van de paragraaf samen in een overzicht.

De tarieven ontwikkelden zich de afgelopen jaren als volgt (x € 1):

Tarieven rioolheffing	2018	2019	2020	2021	2022
Eigenaar woning	151,08	154,68	156,48	168,00	183,70
Gebruiker niet-woning	77,04	78,84	79,80	85,68	93,60
Wijziging	0,0%	2,4%	1,2%	7,4%	9,3%

We heffen een vast bedrag per jaar bij eigenaren van panden. Daarbij is de situatie per 1 januari bepalend. Daarnaast is er een rioolheffing voor gebruikers van panden. Tot 2015 was die heffing afhankelijk van het waterverbruik, maar met ingang van 2015 gaat het om een vast bedrag per jaar.

We maakten een vergelijking van woonlasten met de Drechtstedengemeenten en baseerden die vergelijking op de gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2021 op www.coelo.nl. Het laat de woonlasten zien van een meerpersoonshuishouden voor eigenaren-bewoners en huurders. In

onderstaand schema staan de woonlasten in 2021 in Alblasterdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht (x € 1).

NB: Huurders betalen geen OZB en rioolheffing eigenaar.

Tarieven	Gemidd WOZ	Tarief OZB	OZB eigenaar	Riool heffing e/g	Afval stoffen heffing	Totaal	Rangnr meerp. Huis
Sliedrecht	311.000	0,0751	234	277	316	827	69
Dordrecht	308.000	0,0974	300	205	313	818	60
Papendrecht	324.000	0,1257	407	161	420	988	264
Alblasterdam	326.000	0,1084	353	159	358	870	123
Hardinxveld-G'dam	332.000	0,1101	365	217	319	901	158
H.I. Ambacht	375.000	0,0974	365	191	374	930	200
Zwijndrecht *	315.000	0,0957	301	306	373	980	256
Landelijk gemiddelde	409.000	0,0978	380	207	317	904	

* Voor Zwijndrecht is het totaalbedrag verlaagd met € 22,- door een tegemoetkoming in de woonlasten. Voor de indicatie in de laatste kolom geldt: hoe lager het rangnummer hoe lager de woonlasten.

4.1.5 Overige lokale heffingen

Hondenbelasting

In de Gemeentewet staat dat gemeenten een belasting mogen heffen op het houden van honden. Hondenbelasting is een zuivere belasting die, net als de onroerendezaakbelastingen, naar de algemene middelen van de gemeente vloeit.

Reinigingsrechten

Gemeenten kunnen reinigingsrecht heffen voor het ophalen van afval bij niet-woningen (winkels, bedrijven, buurtcentra, etc.). Uitgangspunt daarbij is dat dat kostendekkend gebeurt. In tegenstelling tot de inzamelplicht voor huishoudelijk afval, zijn gemeenten niet verplicht afval bij bedrijven in te zamelen. Zij moeten zelf zorgen voor het afvoeren van hun afval en kunnen daarvoor een contract afsluiten met een erkende afvalinzamelaar of met de gemeente.

Reclamebelasting

Op grond van artikel 227 van de Gemeentewet kunnen gemeenten reclamebelasting heffen voor openbare aankondigingen die vanaf de openbare weg te zien zijn. Reclamebelasting is een algemene belasting. Als de heffing geheven wordt naar de mate waarin particulieren en bedrijven profiteren van overheidsvoorzieningen die het doen van openbare aankondigingen mogelijk maken, kunnen we de reclamebelasting ook als profijtbelasting zien. Vanuit die profijtgedachte is bijvoorbeeld een hoger tarief denkbaar in het (winkel)centrum van een gemeente omdat daar het meeste effect openbare aankondigingen (reclame-uitingen) verwacht wordt.

We kunnen met deze heffing ook reguleren. Bijvoorbeeld door uitingen te beperken tot bepaalde wijken of door daar een hoger tarief te hanteren. Zo gaan we wildgroei van openbare aankondigingen tegen. Als daar een objectieve en redelijke rechtvaardiging voor bestaat, kunnen we de reclamebelasting ook beperken tot een deel van de gemeente.

De raad voerde op 30 januari 2018 in overleg met de desbetreffende ondernemersverenigingen drie reclamebelastingen in. Die voor Winkelgebied Kerkbuurt, Winkelgebied Burgemeester Winklerplein en Woonboulevard Sliedrecht. De reclamebelastingen gingen op 1 februari 2018 in en zijn sindsdien elk jaar verlengd. De opbrengst van de belasting storten we in ondernemersfondsen voor de gebieden. De betreffende ondernemersverenigingen beheren die fondsen. Afspraken daarover zijn vastgelegd in overeenkomsten tussen de verenigingen en de gemeente. Doel van het ondernemersfonds per gebied is het ondernemers- en verblijfsklimaat (en daarmee de duurzame economische vitaliteit van de gebieden) te versterken.

We heffen reclamebelastingen bij gebruikers van onroerende zaken (zijnde niet-woningen) in het betreffende gebied. Als de onroerende zaak leeg staat, maar er wel een reclame-uiting gevoerd wordt, leggen we de aanslag op aan de eigenaar.

De jaartarieven zijn als volgt:

- voor winkelgebied Kerkbuurt: € 450,- per onroerende zaak zijnde niet-woning,
- voor winkelgebied Burgemeester Winkelplein: € 350,- per onroerende zaak zijnde niet-woning en
- voor Woonboulevard Sliedrecht is het aanslagbedrag afhankelijk van de WOZ-waarde van de onroerende zaak, namelijk:

WOZ-waarde in €	Tarief
t/m 200.000	€ 1.000
200.001 t/m 500.000	€ 1.500
500.001 t/m 1.500.000	€ 2.000
meer dan 1.500.000	€ 3.000

NB. Per 2023 is een nieuw, gemeentebreed ondernemersfonds ingesteld, maar dat staat los van de reclamebelasting.

Lijkbezorgingsrechten

We heffen rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor gemeentelijke diensten in verband met de begraafplaats. Ook daarbij is 'ten hoogste kostendekkendheid' het uitgangspunt. We vatten de berekening van de kostendekkendheid aan het eind van de paragraaf samen in een overzicht. We verhogen de overige tarieven zoals vastgesteld in de kadernota met 2,4%.

Havengelden

Als gemeente heffen we havengeld voor het gebruik van de gemeentelijke haven of andere openbare werken en voor het gebruik van alle binnen de gemeente gelegen openbare wateren. Ook hier is het uitgangspunt dat dat ten hoogste kostendekkend gebeurt.

4.1.6 Kwijtscheldingen

Als een belastingplichtige een belastingaanslag door financiële omstandigheden niet geheel of gedeeltelijk kan betalen, kunnen we gehele of gedeeltelijke kwijtschelding verlenen. De rijksoverheid bepaalt de regels voor het toekennen daarvan. Het komt erop neer dat we kwijtschelding mogen verlenen aan belastingplichtigen met een inkomen niet hoger dan 90% van de bijstandsnorm. Gemeenten mogen deze inkomensgrens verruimen naar 100% van de bijstandsnorm en onze gemeente doet dat. Het betekent dat inwoners met een inkomen op bijstandsniveau in beginsel in aanmerking komen voor kwijtschelding, maar er vindt dan wel een vermogenstoets plaats. We toetsen een groot deel van de kwijtscheldingen geautomatiseerd en zo verminderen we de administratieve lasten voor de burger.

Gemeenten mogen zelf bepalen voor welke belastingen ze kwijtschelding verlenen. In Sliedrecht kunnen burgers kwijtschelding aanvragen voor:

- onroerendezaakbelastingen,
- afvalstoffenheffing,
- rioolheffing en
- hondenbelasting (tot maximaal de helft van de verschuldigde belasting voor de eerste hond).

De volgende tabel laat zien hoeveel kwijtschelding we voor 2022 raamden en verleenden.

Kwijtschelding	Raming	Werkelijk	Verschil
Afvalstoffenheffing	156	150	6
Rioolheffing	53	53	0
Hondenbelasting	3	5	-2
Totaal	212	208	4

4.1.7 Kostendekkendheid

Voor gemeentelijke heffingen geldt de wettelijke eis van maximaal kostendekkende tarieven. In onderstaande tabel maken we de kostendekking van de belangrijkste gemeentelijke heffingen voor 2021 inzichtelijk. We bepalen de kostendekkendheid overeenkomstig de regelgeving per verordening.

Bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid %	Afvalstoffen- Heffing	Riool heffing	Haven- gelden	Lijkbe- zorging	Bouw leges	Reinigings rechten	Leges burger- zaken
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	2.850	2.517	68	405	423	290	753
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen -/-	612	7	23	14	-	34	-
Netto kosten taakvelden	2.238	2.510	45	391	423	257	753
Overhead incl. (omslag)rente	978	413	32	529	306	197	-
BTW	218	507	-	-	-	-	-
Totale kosten (a)	3.434	3.430	77	920	729	454	753
Opbrengst heffingen (b)	3.025 (1)	3.372 (1)	69 (2)	591	807	380	208
Dekking (b/a*100)	88%	98%	90%	74%	111%(3)	84%	28%

- (1) Inclusief de kwijschelding
- (2) Exclusief opbrengst pleziervaart van €19.000,-. De kosten hebben alleen betrekking op de beroepshavens. Voor pleziervaartuigen maken we nagenoeg geen directe kosten.
- (3) De overdekking van bouwleges is het gevolg van de realisatie van incidentele bouwleges en de incidentele extra inzet hiervoor in 2021.

We kozen er bij de kostendekkendheid voor

- 1. overhead toe te rekenen op basis van personeelslasten,
- 2. één systematiek van toerekening van overhead te hanteren,
- 3. toegroeien naar 100% kostendekkendheid en
- 4. dat we de kwijschelding ten laste brengen van de heffing.

4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen is bedoeld om onverwachte financiële tegenvallers te kunnen opvangen. De hoogte ervan wordt bepaald door de omvang van de geïdentificeerde risico's. Het weerstandsvermogen is daarnaast van belang bij het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente.

De raad stelde in september 2020 de 'Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing' vast. In die nota staan beleidskaders die richting geven aan de uitvoering van het gemeentelijk risicomanagement.

Deze paragraaf bestaat uit vier onderdelen: het risicoprofiel, de weerstandscapaciteit, de daaruit volgende weerstandsratio en de financiële kengetallen.

4.2.2 Risicoprofiel gemeente Sliedrecht

We bouwen het risicoprofiel bottom-up op en nemen daarbij alle risico's met een inschatte impact van meer dan € 10.000,- mee. Per risico bepalen we daarna of het om een incidenteel of een structureel risico gaat. Een structureel risico nemen we voor 2,5 jaar op in het risicoprofiel. Daarmee hebben we 2,5 jaar tijd beschikbaar om een structurele oplossing voor het risico te vinden. Dat is nodig omdat we de weerstandscapaciteit niet structureel kunnen aanspreken. Per risico bepalen we vervolgens hoe groot de kans van optreden is. Daarbij onderscheiden we vier klassen:

I	'Onwaarschijnlijk'	12,5%
II	'Mogelijk'	37,5%
III	'Aanzienlijk'	62,5%
IV	'Waarschijnlijk'	87,5%

Per risico levert dat een bedrag op. Die bedragen staan, verdeeld over zeven risicogebieden, in de onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000				
Nr.	Risicogebied	JR2021	B2023	JR2022
1	Organisatierisico's	211	1.049	933
2	Algemene uitkering	3.281	0	0
3	Verbonden partijen	2.393	2.073	2.043
4	Garantstellingen	209	206	69
5	Dividend en renterisico	47	70	391
6	Projectrisico's	2.611	2.246	1.577
7	Overige risico's	294	3.632	3.724
TOTAAL ONGEWOGEN RISICO		9.046	9.276	8.737

* De berekening van het weerstandsvermogen is een statische berekening. Dit heeft tot gevolg dat je de ontwikkeling moet volgen aan de hand van de behandeling van de P&C documenten in de tijd. De meest recente berekening was die bij de B2023.

	B2023	JR2022
BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT (80% van het ongewogen risico)	7.421	6.989

Het laatste risicoprofiel van de gemeente Sliedrecht staat in de Begroting 2023. Het totale risico bedroeg op dat moment € 9,3 miljoen. Er is nu is voor € 8,7 miljoen aan risico's geïdentificeerd. Het totaal van de risico's daalde daarmee met € 0,6 miljoen. De belangrijkste verklaring daarvoor ligt in de projectrisico's. Hoewel de daling van het risicobedrag positief is, is de reden daarvoor niet onverdeeld positief. Een belangrijke verklaring voor de daling vormt de verliesvoorziening bij de grondexploitatie

Burgemeester Winklerplein. Verder zijn enkele risico's budgettair vertaald in de hernieuwde grondexploitatie Stationspark III.

We lichten hier de vijf grootste risico's – dezelfde als bij de Begroting 2023 – nader toe. Daarmee is 90% van het totale risico gemoeid.

1. Inflatie, € 3.526.000 (Overige risico's)

De inflatiecijfers waren in 2022 historisch hoog. Voor 2022 was het CPI-percentage uiteindelijk 10,0% en dat is niet voorzien in de gemeentelijke budgetten. Het CPI-percentage is een gemiddelde. De verwachte inflatie in 2023 en verder is wel beschikbaar in de Begroting 2023.

De impact op individuele budgetten kan heel verschillend uitpakken. Dat komt doordat de inflatie per product verschilt en doordat de duur van lopende contracten bepaalt wanneer het effect daadwerkelijk optreedt. In het risicoprofiel hebben we rekening gehouden met 2,0% extra inflatie over alle begrote lasten met een waarschijnlijke impact. In de CIB over de Decembecirculaire staat een eerste schets van het verwachte effect op de gemeentelijke begroting. We scherpen dat bij de 1^e Tussenrapportage 2023/ Kadernota 2024 aan. De eerste schets gaf geen aanleiding het risico te muteren.

2. Projecten, € 1.577.000 (Project risico's)

Het succesvol uitvoeren van projecten gaat naast het realiseren van doelstellingen over het beheersen van risico's. Maar bij het uitvoeren van projecten bestaan er altijd risico's. Bijvoorbeeld

- risico's die verband houden met de aard van het plan (bijvoorbeeld omdat er technisch complexe onderdelen inzitten waarbij zich onvoorziene kosten kunnen voordoen),
- risico's die verband houden met het tijdstip waarop het plan gerealiseerd wordt (er kunnen zich nieuwe omstandigheden voordoen waarop geanticipeerd moet worden) en
- risico's die verband houden met gehanteerde parameters (bijvoorbeeld indexering van prijzen en rentestanden).

3. Verbonden partijen, € 909.000 (Verbonden partijen)

Er bestaat een algemeen risico door deelname aan een gemeenschappelijke regeling. Negatieve exploitatieresultaten worden immers doorgelegd naar de eigenaren, de gemeenten. De totale bijdrage aan verbonden partijen bedraagt in 2023 naar verwachting € 38,8 miljoen. In het risico houden we rekening met een overschrijding van 2,5% van deze bijdrage. In het risico van inflatie, zijn ook de budgetten van de verbonden partijen meegenomen. Daardoor hebben we in totaal gerekend met een risico van 4,5% ten aanzien van alle verbonden partijen. Voor GR Sociaal en DG&J/SOJ namen we ook nog (kleinere) specifieke risico's op.

4. Energieprijzen, € 781.000 (Organisatie risico's)

De energieprijzen dalen, maar ze staan door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne nog steeds onder druk. In de begroting namen we voor 2023 € 1,0 miljoen extra budget op dat afloopt tot een bedrag van structureel € 0,25 miljoen in 2026. Een structureel effect is nog steeds niet in te schatten. De procedure voor het afsluiten van nieuwe contracten loopt. Het is reëel dat de energieprijzen bij de beëindiging van de crisis verder zullen dalen. Daarnaast heeft het terugdringen van verbruik onze volle aandacht. In het profiel is het risico daarom ongewijzigd € 0,5 miljoen structureel.

Op korte termijn is er ook een positief risico dat niet in het profiel verwerkt is. De minister heeft compensatie toegezegd voor het opzeggen van het contract met Gazprom. We krijgen compensatie voor de extra kosten die we moeten maken binnen de looptijd van het opgezegde contract.

5. Begroting DG&J/SOJ, € 587.000 (Verbonden partijen)

In de Kaderbrief 2023 gingen we uitvoerig in op de budgetten voor Jeugdzorg. Aan de dienst (en daarmee ook aan het sociaal team) is opgedragen de kosten te beperken tot € 7,9 miljoen in 2023. Dat is aanzienlijk minder dan de gevraagde € 8,8 mln., maar tegelijk maar € 0,1 mln. minder dan de totale kosten in 2021. Er is structureel € 8,3 miljoen beschikbaar voor Jeugdzorg. Bovenop dit begrote budget is het genoemde risico opgenomen in het risicoprofiel.

4.2.3 Bepaling van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het saldo van de algemene reserve, de niet bekleemde bestemmingsreserves en de opgenomen post voor onvoorzien. Daarnaast tellen we voor de weerstandscapaciteit 20% van de niet benutte belastingcapaciteit en 20% van de stille reserves mee. Dat resulteert in de volgende beschikbare weerstandscapaciteit:

Bedragen x € 1.000			
	Onderdeel	B2022	JR2022
1	Algemene reserve (incl. rekening resultaat)	0	9.764
2	Reserve Weerstandsvermogen	0	4.751
3	Overige niet bekleemde reserves	4.448	1.015
4	Onvoorzien	61	0
5	20% van de stille reserves	1.665	2.057
6	20% van de onbenutte belastingcapaciteit	604	612
	Totaal	6.778	18.199

* De kolom B2022 is één-op-één overgenomen uit het boekwerk Begroting 2022. De feitelijke stand van de reserves op 1 januari 2022 wijkt af van de bij de Begroting 2022 verwachte stand per 1 januari 2022 en is terug te vinden onder de toelichting op de balans in deze jaarrekening.

1. Algemene reserve

De stand algemene reserve bevat de stand van de algemene reserve op 31 december 2022 (€ 2,6 miljoen) en het rekeningresultaat zoals dat over 2022 gerealiseerd is (€ 7,1 miljoen).

2. Reserve Weerstandsvermogen

De gewenste omvang van de reserve weerstandsvermogen bedraagt 75% van de gewogen risico's minus hoogte van de som van de niet-bekleemde reserves en de post onvoorzien. Dat resulteert in een minimaal gewenste stand van € 4,2 miljoen. De stand in de jaarrekening is € 4,7 miljoen.

3. Overige niet bekleemde reserves

De reserves Frictiebudget reorganisatie, Klimaatmiddelen, Kleinschalige herontwikkeling, Sociaal domein en Herplantfonds vormen samen de overige niet bekleemde reserves. Voor een totaaloverzicht van de reserves verwijzen we naar onderdeel 5.8 Reserves en voorzieningen in deze jaarrekening.

4. Onvoorzien

De post onvoorzien is in de jaarrekening niet meer aanwezig. Het gemoeide bedrag is onderdeel geworden van het resultaat 2022.

5. 20% van de stille reserves

Er ontstaan zogenaamde 'stille reserves' doordat bezittingen tegen historische kostprijs moeten worden opgenomen op de balans (voorschrift BBV). We onderkennen twee stille reserves, namelijk het vastgoed- en het aandelenbezit.

Stille reserve vastgoed

We kunnen de panden van de gemeente opdelen in twee categorieën.

De eerste categorie gaat over panden (denk kantoren) in een zogenaamde redelijke markt. Dat is een markt waarin sprake is van 'normaal' vraag en aanbod. De tweede categorie gaat over panden in een beperkte markt (denk zwembaden, sportcomplexen). Deze panden zijn niet eenvoudig te verhandelen.

We bepalen de stille reserve vastgoed door de WOZ-waarde (voor panden in een beperkte markt 70% van de WOZ-waarde) te verminderen met de boekwaarde. De totale stille reserve vastgoed bedraagt € 7,9 miljoen. Daarvan is € 1,6 miljoen meegenomen in de weerstandscapaciteit (20%).

Stille reserve aandelen

De gemeente bezit aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten, ROM-D, Oasen en Stedin.

De aandelen BNG hebben volgens het jaarverslag 2021 een waarde van € 78,- per aandeel. Uitgaande van deze waarde, bestaat er een stille reserve van € 2,4 miljoen. Daarvan is € 0,5 miljoen opgenomen in de weerstandscapaciteit. De overige aandelen hebben naar verwachting geen hogere waarde dan de verkrijgingsprijs.

6. 20% van de onbenutte belastingcapaciteit

In de regelgeving over de eventuele artikel 12 status van een gemeente staat hoe we het gemoeide bedrag van de onbenutte belastingcapaciteit moeten bepalen. Om daarvoor in aanmerking te komen, moet de OZB opbrengst eerst worden verhoogd tot 120% van het landelijk gemiddelde.

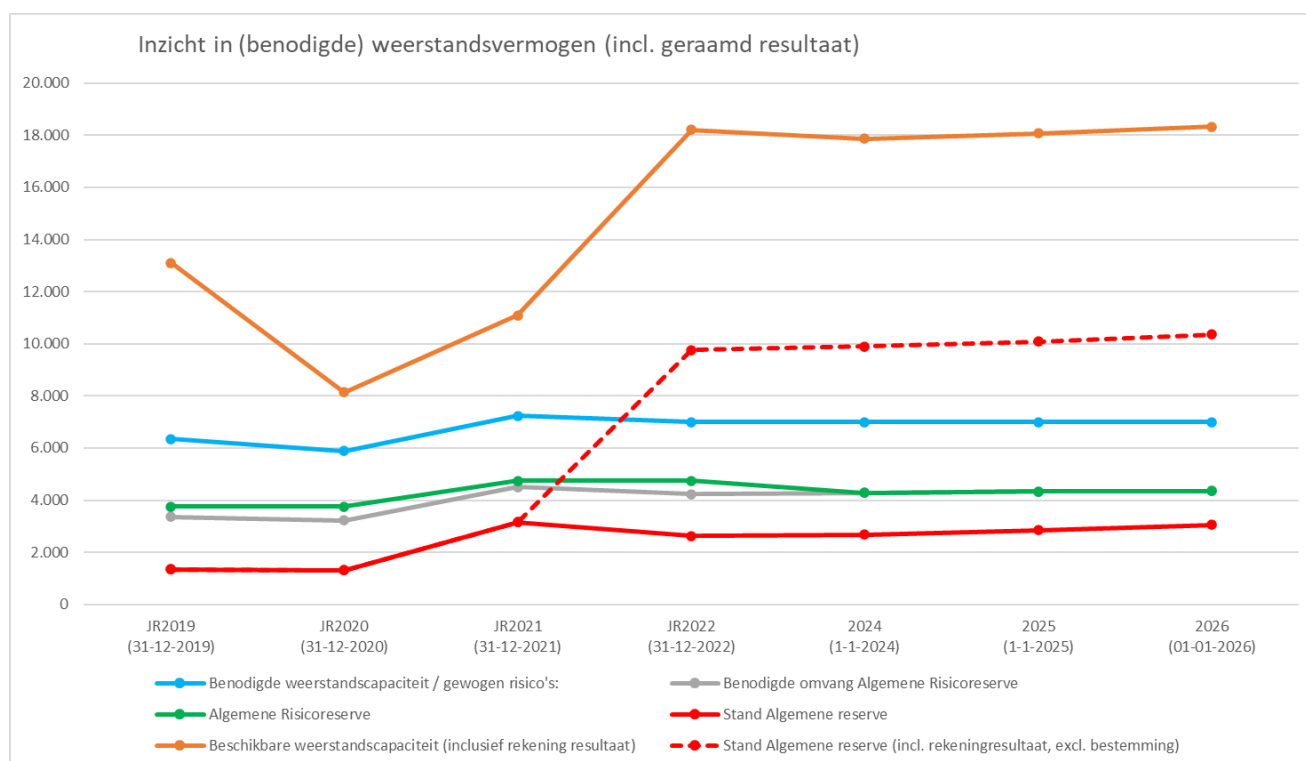
We bepalen de onbenutte belastingcapaciteit via een complexe berekening. Voor Sliedrecht resulteert die berekening in een bedrag van € 3,1 miljoen en daarmee in een bijdrage aan de weerstandscapaciteit van € 0,6 miljoen.

4.2.4 Bepaling van het weerstandsvermogen

We gebruiken de weerstandsratio om te bepalen wat de verhouding is tussen de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit. Daarbij delen we de beschikbare weerstandscapaciteit door de benodigde weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen is voldoende als de beschikbare weerstandscapaciteit groter dan of gelijk is aan de benodigde weerstandscapaciteit. In Sliedrecht streven we een ratio van minimaal 1,0 na voor het weerstandsvermogen. Daarmee hebben we voldoende dekking voor het risicoprofiel en leggen we niet onnodig beslag op middelen voor beleidsdoelstellingen. De berekening van de ratio van het weerstandsvermogen ziet er als volgt uit:

Onderdeel	B2022	JR2022
1 Totaal ongewogen risico's (zie paragraaf 4.2.2)	8.905	8.737
2 Afslag van 20%	-1.781	-1.747
3 Benodigde weerstandscapaciteit (1-2)	7.124	6.990
4 Beschikbare weerstandscapaciteit (zie paragraaf 4.2.3)	6.778	18.199
5 Ratio weerstandsvermogen (4/3)	0,95	2,60

De ontwikkeling van het weerstandsvermogen staat in onderstaande grafiek, inclusief een doorkijk naar de verwachte ontwikkeling op basis van de Begroting 2023 (inclusief de wijziging in verband met het collegewerkprogramma). Als er conform de voorgestelde resultaatbestemming wordt besloten, zakt de ratio van 2,60 naar 1,51.

Bij de Begroting 2023 constateerden we al dat er € 1,8 miljoen vanuit de algemene reserve kan worden overgeboekt naar de reserve Koers 2030. We hebben dat nog niet in de administratie verwerkt. Als dat alsnog gebeurt, resteert er een weerstandratio van 1,26. Daarmee is er nog steeds vrije ruimte aanwezig in de algemene reserve.

4.2.5 Financiële kengetallen

In de P&C-documenten moeten gemeenten ingaan op de financiële kengetallen. Die kengetallen geven een beeld van de financiële situatie van een gemeente. Het gaat daarbij om de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio, de grondexploitatie, de structurele exploitatieruimte en de gemeentelijke belastingcapaciteit.

Netto schuldquote

De netto schuldquote is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft en zegt daarnaast iets over de flexibiliteit van de begroting - veel schulden en kapitaallasten leiden tot een inflexibele begroting. Een netto schuldquote tussen 90 en 130% wordt gezien als 'voldoende'. Een netto schuldquote lager dan 90% is 'goed'.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin een gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op de langere termijn te voldoen. Het geeft de verhouding weer tussen het eigen en het totale vermogen. Een percentage tussen de 20 en 50% wordt gezien als 'voldoende'.

Grondexploitatie

De grondexploitatie geeft een indicatie van de verhouding van de in exploitatie genomen gronden ten opzichte van de totale baten. Het laat zien of een gemeente veel geld in grond heeft geïnvesteerd – geld dat in de toekomst moet worden terugverdiend. Een kengetal grondexploitatie lager dan 20% wordt gezien als 'goed'.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte is binnen de jaarrekening. Een kengetal groter dan 0 duidt op 'structurele ruimte'.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mogelijkheden van de gemeente voor het genereren van hogere baten. Het kengetal laat zien hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. We zetten daarbij de woonlasten van een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde af tegen het landelijk gemiddelde. Bij een kengetal lager dan 100% zijn de woonlasten lager dan gemiddeld in Nederland. Het verschil tussen het kengetal en 100% geeft de ruimte aan om belastingen te verhogen tot het gemiddelde.

In de volgende tabel geven we de normeringen schematisch weer.

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%

Bij de Jaarrekening 2022 horen de volgende financiële kengetallen:

Sliedrecht	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	28%	44%	22%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	26%	42%	20%
Solvabiliteitsratio	49%	47%	50%
Grondexploitatie	3%	4%	2%
Structurele exploitatieruimte	2,80%	-1,00%	4,58%
Belastingcapaciteit	92%	90%	91%

Beschouwing financiële kengetallen

Eén kengetal in één enkel jaar geeft niet veel informatie. Het is belangrijk de kengetallen in samenhang te zien. Bovendien is naast de stand ook het verloop relevant.

Alle kengetallen vallen in categorie A. Dat betekent dat er sprake is van een laag risico.

Netto schuldquote

Ten opzichte van de Rekening 2021 verbeterde de netto schuldquote verder, terwijl de schuld toenam. De stijging van de totale baten (onder andere door de opvang van Oekraïners en de energiecrisis) is echter groot en daardoor daalt het percentage per saldo.

Solvabiliteitsratio

Het eigen vermogen nam in 2022 toe, net als het balanstotaal. Per saldo geeft de solvabiliteitsratio daardoor een heel stabiel beeld.

Grondexploitatie

De al in grondexploitatie opgenomen kosten bedragen een heel klein deel van de totale baten.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte in de jaarrekening 2022 bedraagt 4,58%. Een groot deel van het resultaat heeft een incidenteel karakter.

Belastingcapaciteit

De woonlasten voor een gemiddeld gezin (met eigen woning) bedroegen in Sliedrecht in 2022 € 826,-. Het gemiddelde in Nederland lag op € 904,-. Sliedrecht staat daarmee op de lijst van gemeenten op plaats 70 (hoe lager het rangnummer, hoe lager de woonlasten).

4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

4.3.1 Inleiding

De gemeente beheert de openbare ruimte en in die openbare ruimte vindt een groot aantal activiteiten plaats. Wonen, werken en recreëren bijvoorbeeld. Voor die activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. De kwaliteit van die kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. In dit onderdeel van de jaarrekening geven we aan voor welk ambitieniveau de gemeente heeft gekozen, inclusief de financiële consequenties daarvan. Het door de raad gewenste onderhoudsniveau heeft invloed op de lasten.

In beleidsnota's stellen we het beleid op de kapitaalgoederen vast. Er zijn algemene beleidslijnen voor inhoudelijke kaders (visie van de raad op de kwaliteit van de kapitaalgoederen) én voor procedurele kaders (afspraken tussen raad en college over besluitvorming en informatievoorziening).

Het gemeentelijk beleid voor het onderhoud van kapitaalgoederen staat onder andere in:

- het beheerplan Vastgoed 2021-2024 (vastgesteld in 2021),
- het onderhoudsbeleid Vastgoed 2021-2030 (vastgesteld in 2021),
- het Vastgoedbeleid 2021-2028 (vastgesteld in 2021),
- het Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023 (vastgesteld in 2018),
- het Beleidsplan onderhoud wegen 2015-2025 (vastgesteld in 2014)) en het Onderhoudsplan wegen 2021 t/m 2025 (vastgesteld in 2021),
- de notitie Uitgangspunten onderhoud openbare verlichting 2015-2025 (vastgesteld in 2014),
- het Beheerplan onderhoud bruggen 2022-2026 (vastgesteld in 2021),
- het Beheerplan onderhoud binnenhaven 2022-2026 (vastgesteld in 2021),
- het Groenbeleidsplan 2021-2025 (vastgesteld in 2021) en
- het Uitvoeringsbeleid speel- en sportruimte Sliedrecht (vastgesteld in 2016).

Op basis van de beheerplannen ramen we jaarlijks budgetten voor onderhoud dat we in het begrotingsjaar moeten uitvoeren. Uitgangspunt is dat we voldoende reserveren (stortingen in onderhoudsvoorzieningen) of dat we investeringsbesluiten nemen voor het uitvoeren van toekomstig onderhoud.

In deze paragraaf gaan we verder in op de beleidsvelden openbaar groen en speelvoorzieningen, riolering, waterbeheer, wegen, bruggen, openbare verlichting, gebouwen, binnenhaven, aanlegsteiger waterbus en reserveringen voor onderhoud.

4.3.2 Openbaar groen en speelvoorzieningen

Openbaar groen

Onze gemeente vindt het belangrijk voldoende groen te hebben én te behouden. We houden bij hoeveel kapvergunningen er verleend en hoeveel bomen er aangeplant worden. Zo kunnen we ervoor zorgen dat er voldoende bomen blijven. Verder besteden we aandacht aan biodiversiteit en klimaatadaptatie. In 2022 rondde we de opgave van 10% meer bomen in Sliedrecht af conform de opgave uit het coalitieakkoord. Voor de groenprojecten volgen we het Integrale Meer Jaren Operationele Programma (IMJOP). In 2022 voerden we de volgende activiteiten uit in combinatie met groen:

- revitalisering Vogelbuurt: riolering, herinrichting en warmtenet en groen volgt nog,
- Rivierenbuurt-zuid: vernieuwen en herinrichten van wegen, rioolvervangingswerkzaamheden en groen,
- Craijensteijn: reconstructie inclusief veilige fietsverbinding en groen en
- Kerkbuurt-oost: aantrekkelijk, veilig verblijfsgebied en groen.

Speelvoorzieningen

In 2022 voerden we het regulier onderhoud aan speelplaatsen uit.

4.3.3 Riolering

De gemeentelijke taken op het gebied van de riolering zijn gebaseerd op de Waterwet. Er is gemeentelijke autonome beleidsruimte voor de uitvoering van deze wettelijke verplichting. Naast de Waterwet moeten we voldoen aan de richtlijnen van de waterkwaliteitsbeheerders (Waterschap Rivierenland en Rijkswaterstaat). Goede aanleg en beheer van de riolering is een van de hoofdtaken van de gemeente. Het is van groot belang voor de gezondheid van onze inwoners.

Eind 2018 stelde de gemeenteraad het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2019-2023 vast. In dat GRP staat hoe Sliedrecht invulling geeft aan de zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater.

In 2022 reinigden en/of inspecteerden we een deel van de riolering (onder andere de P.A. Genestetstraat en omgeving, De IJsvogel en IJsaan, Wilgenhof en Populierenhof, Professorenbuurt Oost en delen van Baanhoek West). We deden dat om de toestand van het riool in beeld te brengen. Op basis van de geconstateerde staat van de riolering bepalen we de komende jaren de scope van eventuele rioleringswerkzaamheden. Daarnaast voerden we op basis van de inspecties uit 2021 door middel van relinen en deelreparaties groot onderhoud uit aan enkele delen van het riool.

Naast het regulier beheer en onderhoud van de riolering werkten we in 2022 aan de voorbereiding en/of uitvoering van diverse projecten. Bijvoorbeeld de rioolvervanging Vogelbuurt, Rivierenbuurt-zuid, Stormrand en Elzenhof.

4.3.4 Waterbeheer

Stedelijk waterbeheer is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en waterschap Rivierenland. Sinds 2015 is Waterschap Rivierland eigenaar van een groot deel van de watergangen, de zogenoemde A-watergangen. In Sliedrecht is dat ongeveer 75% van het totale stedelijke water. De gemeente Sliedrecht is overwegend eigenaar van het overige water en daarmee over het algemeen ook onderhoudsplichtig.

In onze gemeente voeren we het onderhoud van de eigen watergangen en de watergangen in eigendom van het Waterschap Rivierenland uit. Voor het onderhoud van de watergangen van het Waterschap Rivierenland ontvangen we jaarlijks een vergoeding. Hetzelfde geldt voor het kroosruimen in het watersysteem.

4.3.5 Wegen

In 2021 werd het onderhoudsplan Wegen 2020 t/m 2025 vastgesteld. In dat plan staan het onderhoudsniveau (B), de kosten en de planning. Daarnaast werd in 2014 al het beleidsplan onderhoud wegen 2015-2025 vastgesteld. Uitgangspunten daarbij zijn:

- het voorkomen van kapitaalvernietiging,
- het voorkomen van te grote hoogteverschillen met betrekking tot toegankelijkheidseisen en
- het voorkomen van schadebeelden waarbij er risico op schadeclaims is.

Het onderhoud aan elementenverharding en asfalt verloopt zoveel mogelijk via onderhoudscontracten die we meerjarig aanbesteden.

Vanuit het Integrale Meer Jaren Operationele Programma (IMJOP) vonden in 2022 de volgende projectmatige activiteiten plaats voor groot onderhoud en vernieuwing wegen:

- uitvoering Rivierenbuurt-zuid: vernieuwen en herinrichten van wegen in combinatie met rioolvervangingswerkzaamheden en groen,
- gefaseerde voorbereiding en uitvoering Vogelbuurt: grootschalige aanpak in combinatie met groen, riolering, herinrichting en warmtenet en
- voorbereiding Elzenhof-west: vernieuwen en herinrichten van wegen in combinatie met rioolvervangingswerkzaamheden en groen.

We pakten het groot (vervangings-)onderhoud aan wegen projectmatig aan en stemden het af op grote projecten in de openbare ruimte. Daarbij is bewonersparticipatie een vast onderdeel.

Ten opzichte van de begroting 2022 stelden we de volgende activiteiten uit:

- Uitvoering en afronding van Jacob Catsstraat-zuid en omgeving: vernieuwen en herinrichten van wegen in combinatie met groen en locatie Groen van Prinstererschool. We stelden dit project uit in verband met besluitvorming over de locatie Groen van Prinstererschool.
- Uitvoering Overlaat-Stormrand en omgeving: nieuwe aanleg met hergebruik bestaande materialen in combinatie met verkeerswensen en groen. In 2022 onderzochten we het afkoppelen van hemelwaterafvoer. Als gevolg daarvan en van prijsstijgingen hielden we ook de financiële middelen tegen het licht om in 2023 te kunnen aanbesteden.
- Gefaseerde uitvoering Professorenbuurt: grootschalige aanpak in combinatie met groen, riolering, herinrichting en warmtenet. Er was ten aanzien van de planning nader onderzoek nodig naar het rioleringsstelsel.
- Voorbereiding Parallelweg langs Nijverwaard: grootschalig asfaltonderhoud in combinatie met verkeersmaatregelen, afgestemd op verkeersontwikkeling Leeghwaterstraat. In 2022 deden we extra onderzoek naar de relatie tussen Sliedrecht-noord en de inrichting van de Parallelweg. Er is nog besluitvorming nodig en die verwachten we in 2023. Daarna kunnen de voorbereidingen beginnen.
- Voorbereiding P.A. de Genestetstaat-oost: vernieuwen en herinrichten van wegen in combinatie met rioolvervangingswerkzaamheden en groen. Uit de rioolinspectie in 2022 blijkt dat er meer rioolvervangingswerkzaamheden nodig zijn dan gepland. Daarnaast raken ontwikkelingen van de Binnenstedelijke vernieuwing van Sliedrecht-oost dit project. Daardoor is een scopewijziging nodig en schuiven de voorbereidingen op naar 2023.

4.3.6 Bruggen

In 2022 vervingen we in totaal 5 bruggen (2 aan de Stormrand en 3 aan het Middenveer). Verder herstelden we vuurwerkschade, vervingen we leuningen van verschillende bruggen en fixeerden we een kunststofdek aan de Wilgenhof. In 2022 stelden we een uitvoeringsprogramma vervanging bruggen 2022-2026 op. We vervangen de 9 bruggen die daarin genoemd worden in 2023. We hevelen het krediet dat daarvoor in 2022 beschikbaar gesteld is over naar 2023.

4.3.7 Openbare verlichting

Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting ligt bij team Openbare Verlichting Dordrecht. De uitgangspunten voor openbare verlichting zijn in 2014 vastgesteld. Een van de speerpunten daarbij is de toepassing van energiezuinige ledverlichting. In 2022 voorzagen we verschillende straten van ledverlichting en daarmee is ruim de helft van Sliedrecht nu verled.

Er waren in 2022 295 lampstoringen van de openbare verlichting, een toename van een kwart ten opzichte van 2021. Die toename is te verklaren uit het feit dat conventionele lampen die het einde van de levensduur hadden bereikt, ook echt uitvielen. We vervingen die lampen eind 2022 groepsgewijs. Het aantal kabelstoringen van Stedin bleef ten opzichte van vorig jaar nagenoeg gelijk.

Het aantal Fixi-meldingen voor openbare verlichting daalde van 497 in 2021 naar 378 in 2022, maar dat is door dubbele meldingen wel een kwart hoger dan de werkelijke lampstoringen. Fixi maakte het melden van storingen makkelijker voor onze inwoners en zij helpen ons daarmee eerder te signaleren en storingen ook sneller op te lossen.

Jaarlijks actualiseren we de afspraken met team Openbare Verlichting. Daarbij stemden we ook in 2022 de vervangingsplannen van de openbare verlichting integraal af op de uitvoering van projecten in de openbare ruimte.

4.3.8 Gebouwen

In 2022 stond (groot) onderhoud bij het pand Elektra (Stationsweg 4) op het programma. We voerden dat onderhoud voor ongeveer 60% uit en doen de rest in 2023.

Daarnaast waren er werkzaamheden gepland voor complex de Lockhorst. We pasten die werkzaamheden door de scopewijziging 'van 25 jaar naar 5 instandhouding' aan. In 2022 realiseerden we een groot deel van het werk. De rest voeren we in 2023 uit.

In hoofdlijnen voerden we de werkzaamheden conform het Meer Jaren Onderhouds Plan (MJOP) uit. De projecten Raadhuis en Gemeentekantoor zijn in voorbereiding. We leggen ze in 2023 ter besluitvorming voor. De kernportefeuille bevatte in 2022 25 objecten met een totale brutovloeroppervlakte van ruim 58.000 m². De totale WOZ-waarde daarvan bedroeg ruim € 27 miljoen. We investeren de komende jaren met name in de kernportefeuille.

4.3.9 Binnenhaven

In het najaar van 2020 voerden we peilingen uit om te bepalen hoeveel bagger er in de haven ligt. Op basis van onder andere deze peiling stelden we een beheer- en onderhoudplan voor groot onderhoud (baggeren) van de binnenhaven op. Dat plan werd eind 2021 vastgesteld met een looptijd van 2022 tot 2026. In 2022 voerden we geen baggerwerkzaamheden aan de binnenhaven uit.

4.3.10 Aanlegsteiger waterbus

Vanaf 2022 is Blue Amigo de nieuwe vervoerder van de Waterbus. Het vervoer is geregeld in een contract tussen de Provincie en Blue Amigo. Als gemeente betalen we daarvoor jaarlijks een bijdrage aan de Drechtsteden.

Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) en diverse andere partijen willen de aanlegsteiger voor de Waterbus een vernieuwde uitstraling geven conform de gezamenlijke haltevisie Drechtsteden (2019). Dat richt zich vooral op vindbaarheid, herkenbaarheid en bereikbaarheid van de Waterbus.

We inspecteerden het ponton van de Waterbus in Sliedrecht. Over 5 jaar vindt groot onderhoud plaats.

4.3.11 Reserveringen voor onderhoud

In het hoofdstuk 'Jaarrekening' geven we de omvang van de verschillende voorzieningen op 31 december 2022 aan. In 2022 deden we de volgende stortingen in de diverse onderhoudsvoorzieningen:

Omschrijving	Categorie BBV	Programma	Begroting 2022	Gewijzigde Begroting	Rekening 2022
Zalencentrum De Lockhorst	Gebouwen	1	112.066	15.676	15.676
Diverse multifunctionele accommodaties	Gebouwen	1	65.560	10.377	10.377
Binnensportaccommodaties	Gebouwen	1	70.973	105.178	105.178
Zwemaccommodatie De Lockhorst	Gebouwen	1	237.657	49.213	49.213
Recreatie voorzieningen	Groen	1	4.384	0	0
Subtotaal Programma 1			490.640	180.444	180.444
Begraafplaats (gebouw)	Gebouwen	3	882	0	0
Kinderboerderij (gebouw)	Gebouwen	3	3.753	0	0
Watergangen en sloten	Water	3	8.972	8.972	8.972
Onderhoud riolering	Riolering	3	1.422.000	1.422.000	1.422.000
Onderhoud wegen	Wegen	3	192.915	192.915	192.915
Bruggen	Wegen	3	62.862	62.862	62.862
Binnenhaven	Water	3	5.802	5.802	5.802
Ponton waterbus	Water	3	19.290	19.290	0
Toren NH-kerk met uurwerk	Gebouwen	3	1.837	0	0
Klok en carillon raadhuis	Gebouwen	3	1.462	0	0
Standplaatsen woonwagens	Gebouwen	3	5.260	5.260	0
Subtotaal Programma 3			1.725.035	1.717.101	1.692.551
Raadhuis	Gebouwen	4	63.214	44.335	44.335
Vlaggen	Overig	4	265	0	0
Brandweerkazerne (incl. dienstwoningen)	Gebouwen	4	38.671	0	0
Gemeentekantoor	Gebouwen	4	154.058	125.000	125.000
Gemeentewerf	Gebouwen	4	5.947	48.497	48.497
Subtotaal Programma 4			262.155	217.832	217.832
Totaal generaal			2.477.830	2.115.377	2.090.827

4.4 Paragraaf Financiering

4.4.1 Inleiding

In deze paragraaf leggen we verantwoording af over de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury. We gaan in op de manier waarop de gemeente omging met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen op korte en langere termijn. Daarnaast brengen we de risico's in beeld en vermelden we de maatregelen die we namen om die risico's te beheersen.

Servicegemeente Dordrecht (SGD) adviseert over de gemeentelijke financieringstaken en voert ze uit. De besluitvorming over financiering blijft bij de gemeente, tenzij dat specifiek anders gemandateerd is. De toedeling van de bevoegdheden (wie autoriseert, wie voert uit) ligt vast in het gemeentelijke Financieringsstatuut.

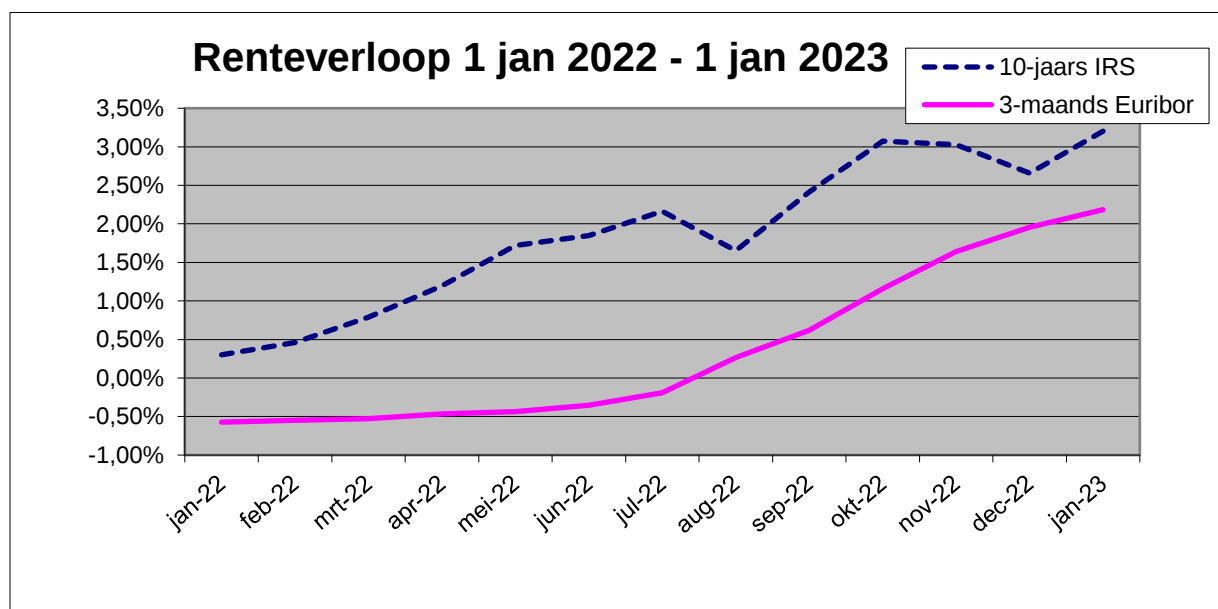
Economische ontwikkelingen

De inflatie steeg in 2022 verder. Daarom verhoogde de Europese Centrale Bank (ECB) verschillende keren de rente en dat werkte door in de markrentetarieven. Verder staakte de centrale bank in 2022 het opkoopprogramma van staatsleningen. Dat had een opwaarts effect op met name de lange rente. Ook de verwachte inflatie op de lange termijn speelt een belangrijke rol. De 10-jaarsrente bedroeg begin januari 2022 nog ongeveer 0,30%. Eind december was dat al gestegen naar 3,20%.

De 3-maands Euribor begon het jaar met een rentetarief van +/- 0,57%. Dat rentetarief steeg naar 2,18% eind december. De stijging is in lijn met de renteverhogingen van de ECB. Omdat er in 2023 ook al renteverhogingen doorgevoerd en aangekondigd zijn, verwachten we dat de 3-maands Euribor nog verder zal stijgen.

Uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen blijft onder de huidige marktomstandigheden de kasgeldlimiet optimaal te benutten en kort te financieren. De financieringsfunctie van de gemeente dient alleen de publieke taak. Sliedrecht voert dan ook prudent beleid binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

De ontwikkeling van de rente gedurende 2022:

Als een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, geldt er bovenop het rentetarief zoals hierboven weergegeven een opslag. Voor een 10-jaars lening bedroeg die eind 2022 ongeveer 0,10%.

Financiering activa

De activa van de gemeente Sliedrecht zijn per 31 december 2022 als volgt gefinancierd:

Financieringspositie	bedragen x € 1 miljoen	
Omschrijving	Bedragen per 31-12-2022	
Totale boekwaarde investeringen	€	77,3
<u>Vaste financieringsmiddelen:</u>		
Reserves	€	56,8
Voorzieningen	€	9,7
Langlopende leningen	€	33,7
	€	100,2
Financieringstekort	€	22,9-

Interne rente

We hanteren een omslagrente van 0,01% voor de interne doorberekening van rentekosten naar de investeringen. De 'BBV-notitie rente' schrijft voor dat de gemeente tot correctie kan besluiten als de werkelijke rentelasten die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend. Correctie is verplicht als die afwijking groter is dan 25%.

In onderstaand renteschema zetten we de werkelijke rentelasten uiteen, die samen het renteresultaat bepalen.

Renteschema 2022		bedragen x € 1.000
a	De externe rentelasten over korte en lange financiering	€ 47
b	De externe rentebaten	-/- € 80
	<i>Saldo rentelasten en rentebaten</i>	€ -33
c1	rente aan grondexploitatie door te rekenen	-/- € -
c2	rente van projectfinanciering	-/- € -
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen	+/+ € -
		-/- € -
	<i>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</i>	€ -33
d1	Rente over eigen vermogen	€ -
d2	Rente over voorzieningen	€ -
	<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>	€ -33
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 36
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-/- € -69
	Verschil (procentueel)	-209,1%

Er is een voordelig renteresultaat van € 69.000,-. Dat is enerzijds het gevolg van per saldo meer ontvangen dan betaalde rente (€ 33.000,-) en anderzijds van een interne rentebaat (€ 36.000,-). De interne rentebaat ontstaat door de omslagrente van 0,01%³. Per saldo is er daardoor sprake van een afwijking van meer dan 25%. Toch heeft er geen herberekening plaatsgevonden omdat aanpassing van het omslagpercentage (afgerond op 0,5%) in alle gevallen leidt tot verschillen die groter zijn dan 25%. Het absolute verschil is ook niet dusdanig groot dat herberekening noodzakelijk is.

³ Het gewenste omslagpercentage in nihil, maar de activamodule die we gebruiken kan daar niet mee rekenen.

4.4.2 Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de gemeente Sliedrecht. Naast de BNG heeft de gemeente een rekeningcourant bij de Rabobank.

4.4.3 Uitzettingen

Binnen de Wet fido zijn uitzettingen gedefinieerd als verstrekte geldleningen en beleggingen. Sliedrecht heeft geen beleggingen en in 2022 zijn er geen nieuwe leningen verstrekt. Een specificatie van de totale portefeuille aan lopende uitzettingen staat onder 'Kredietrisico's' verderop in deze paragraaf.

4.4.4 Financiering

In 2022 trokken we voor Sliedrecht twee nieuwe langlopende leningen aan. Een 10-jarige lineaire lening van € 5,0 miljoen en een 30-jarige aflossingsvrije lening van € 5,0 miljoen. De totale langlopende schuld bedroeg per 31 december 2022 afgerond € 33,7 miljoen. De gemiddelde rente over deze leningen bedroeg per eind 2022 0,94%.

Verloop leningenportefeuille			bedragen x € 1.000
Omschrijving	Bedrag	Gemiddeld percentage	
Restantschuld per 1 januari 2022	€ 26.222	-0,11%	
Nieuwe leningen	€ 10.000		
Reguliere aflossingen	€ 2.538-		
Restantschuld per 31 december 2022	€ 33.684	0,94%	

4.4.5 Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet fido is deze limiet 8,5% van het totaal van de exploitatiebegroting. Voor Sliedrecht betekende dat gezien de omvang van de begroting 2022 (€ 77,8 miljoen), dat ze haar financiële huishouding voor maximaal ongeveer € 6,6 miljoen met kort geld mocht financieren. In onderstaande tabel geven we het verloop van de gemeentelijke kortlopende middelen in 2022 weer ten opzichte van de kasgeldlimiet. Uit deze tabel blijkt dat we deze limiet als gemeente niet overschreden hebben.

Berekening kasgeldlimiet 2022:		bedragen x € 1.000			
Begrotingstotaal 2022	€ 77.845				
Relevant percentage	8,5%				
1 Kasgeldlimiet	€ 6.617				
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
2 Gemiddeld. netto vlottende schuld (+)	€	1.307	€ 854	€ 419	€ 24
3 Gemiddeld. netto vlottend overschot (-)	€	7.030	€ 8.670	€ 14.354	€ 11.627
Totaal netto vlottende schuld (2-3)	€	-5.723	€ -7.816	€ -13.935	€ -11.603
Kasgeldlimiet	€	6.617	€ 6.617	€ 6.617	€ 6.617
Overschrijding kasgeldlimiet		-	-	-	-
Ruimte onder de kasgeldlimiet		€ 12.340	€ 14.433	€ 20.552	€ 18.220

In 2022 zijn er geen kasgeldleningen opgenomen.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is binnen de portefeuille langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een jaar te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal zijn. In 2022 bedroeg de renterisiconorm van de gemeente Sliedrecht € 15,6 miljoen. Uit onderstaande berekening blijkt dat we als gemeente in 2022 ruim binnen de renterisiconorm gebleven zijn.

Renterisiconorm		bedragen x € 1.000
Renterisico's		2022
Renteherzieningen	€	-
Aflossingen	€	2.538
Renterisico	€	2.538
Berekening renterisiconorm		
Begrotingstotaal 2022	€	77.845
Percentage cf. regeling		20%
Renterisiconorm	€	15.569
Toetsing renterisico aan norm:		
Renterisico 2022	€	15.569
Aflossingen 2022	€	2.538
Ruimte boven de norm	€	13.031

Kredietrisico's

De gemeente Sliedrecht loopt kredietrisico op uitzettingen (o.a. verstrekte geldleningen) en op leningen waarop ze een borgstelling afgeeft.

Verstrekte leningen		bedragen x € 1.000	
Categorie		1-1-2022	31-12-2022
Uitzettingen			
	Openbare lichamen	€ 1.505	€ 1.905
	Woningbouw corporaties	€ -	€ -
	Deelnemingen	€ -	€ -
	Overige verbonden partijen	€ -	€ -
	Overige langlopende leningen	€ 21	€ 17
Totaal		€ 1.526	€ 1.922

Het in de bovenstaande tabel weergegeven bedrag aan uitzettingen per 31 december 2022 (€ 1.922.000) specificeren we als volgt:

- Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (€ 1.905.000) onderverdeeld in:
  - VROM Startersfonds, € 1.375.000
  - Duurzaamheidsrekening, € 530.000
- Diverse renteloze leningen ten behoeve van lokale maatschappelijke organisaties: € 17.000.

Onderstaand de specificatie van afgegeven borgstellingen.

Gewaarborgde leningen						bedragen x € 1.000		
oorspr. bedrag geldlening	naam geldnemer	perc. vaarborg	totaal begin 2022	door de gem. gewaarborgd	vaarborg 2022	totaal aflossing	totaal einde 2022	door de gem. gewaarborgd
DIRECTE BORGSTELLINGEN								
1.204.142	St. Waardeburgh Vastgoed	100%	760	760		40	720	720
3.684.269	St. Waardeburgh Vastgoed	100%	2.108	2.108		125	1.983	1.983
294.957	Buurtver. "De Havik"	100%	260	260		0	260	260
75.000	Buurtver. "De Havik"	100%	43	43		0	43	43
9.700.000	St. Drechtsreek	100%	8.290	8.290		120	8.169	8.169
Diversen	HVC	0,94%	589.158	5.521	20.943	0	610.101	5.757
1.769.742	St. Waardeburgh Vastgoed	100%	1.770	1.770		0	1.770	1.770
1.539.000	Voetbalvereniging Sliedrecht	100%	1.345	1.345		41	1.304	1.304
1.207.293	St.Sportaccommodatie Benedenveer	100%	1.114	1.114		20	1.094	1.094
500.000	St.Sportaccommodatie Benedenveer	100%	457	457		9	448	448
700.000	St.Sportaccommodatie Benedenveer	100%	637	637		13	623	623
			605.942	22.305	20.943	370	626.516	22.172
ACHTERVANG WSW								
voor 1/8/2021								
135.054.000	St. Tablis Wonen	100%	112.792	112.792		1.526	111.265	111.265
na 1/8/2021								
37.541.000	St. Tablis Wonen	80,3%	11.741	9.538	26.188		37.929	30.461
247.235.000	Woonzorg Nederland	0,2%	61.235	105	186.395		247.630	415
46.163.000	St. Mooiland	0,5%	46.163	226	46		46.209	224
			231.931	122.661	212.629	1.526	443.033	142.365
			837.873	144.966	233.572	1.896	1.069.549	164.537

Vanaf 1 augustus 2021 geldt er een nieuwe achtervang overeenkomst voor de WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw). De wijzigingen in deze nieuwe overeenkomst leiden tot een andere toerekening van de achtervang positie aan de gemeente. Het betekent dat als een lening voor 1 augustus 2021 is afgesloten, deze voor 100% meetelt in de verdeelsleutel. Dat is identiek aan de systematiek van vorig jaar. Als de lening na 1 augustus 2021 afgesloten is, is de verdeelsleutel gelijk aan het percentage van marktwaarde van het DAEB-bezit van de betreffende corporatie dat in de gemeente Sliedrecht ligt. Verder is nieuw dat de gemeente borg staat voor een obligolening. Deze lening kan aangesproken worden als er geld nodig is om grote verliezen te dekken en de obligoheffing van corporaties niet voldoende is.

Schatkistbankieren

In 2022 mocht de gemeente bij het verplicht schatkistbankieren een bedrag van 2,0% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden. Dat is het zogenoemde drempelbedrag. Als gemiddeld creditbedrag mag het drempelbedrag per kwartaal niet overschreden worden.

In onderstaande tabel staat wat het gemiddelde positieve banksaldo per kwartaal was. Daaruit blijkt dat het drempelbedrag van € 1.557.000,- in 2022 in geen enkel kwartaal overschreden is.

Berekening drempelbedrag SKB 2022:					bedragen x € 1.000			
Begrotingstotaal	€	77.845						
Relevant percentage		2,00%						
Drempelbedrag (afgerond)	€	1.557						
Buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen					Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	€	22	€	21	€	410	€	732
Drempelbedrag	€	1.557	€	1.557	€	1.557	€	1.557
Ruimte onder drempelbedrag	€	1.535	€	1.536	€	1.147	€	825
Overschrijding van het drempelbedrag	€	-	€	-	€	-	€	-

Begin 2022 ontvingen we nog rente op negatieve banksaldo's. Door de stijgende rente is er inmiddels weer sprake van rentevergoeding op positieve banksaldo's en de schatkistrekening en van rentekosten op negatieve banksaldo's.

4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

4.5.1 Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op ontwikkelingen binnen de organisatie die gericht zijn op een zo goed mogelijke dienstverlening aan burgers, instellingen en bedrijven. We beschrijven relevante activiteiten op het gebied van bedrijfsvoering: activiteiten die in het licht staan van trends en ontwikkelingen in maatschappelijke zin, nieuwe wetgeving en technologieën en financiële opgaven.

Bedrijfsvoering algemeen

2022 stond in het teken van de verdere doorontwikkeling van de dienstverlening van Bedrijfsvoering en de organisatieontwikkeling. Daarbij onderscheiden we 3 sporen: Processen, Informatievoorziening en -systemen en dienstverlening. In Programma 4 lichtten we al een aantal zaken met betrekking tot de verbetering van processen toe. In deze paragraaf gaan we verder in op de activiteiten met betrekking tot informatievoorziening en -systemen en de dienstverlening.

Servicegemeente Dordrecht

Per 1 januari 2022 ging onder andere Servicecentrum Drechtsteden (SCD) over naar de Servicegemeente Dordrecht en is er sprake van een vernieuwde regionale samenwerking. Taken en diensten vanuit de oude serviceonderdelen gingen 1-op-1 over ('as is'). Vanuit dat uitgangspunt zijn er hernieuwde aandachtspunten. Bijvoorbeeld de samenwerking met de onderlinge gemeenten, de aansturing van de Servicegemeente en de afspraken over de dienstverlening richting de toekomst. Afgelopen jaar werkten we aan het verder vormgeven van deze 'nieuwe' relatie, met de Servicegemeente als opdrachtnemer en de Drechtsteden als opdrachtgever.

Personeel

Hieronder staat de omvang van onze organisatie in een overzicht.

Aantal FTE	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
Reguliere formatie	119,97	120,97	122,73
College van b&w	4,00	4,00	4,00
Griffie	3,16	3,16	3,16
Totaal	127,13	128,13	129,89

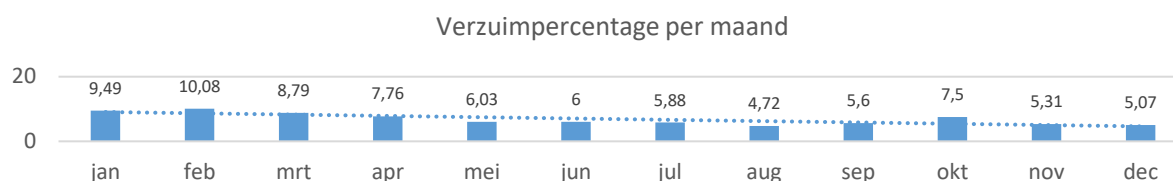
Instroom en Uitstroom 2021-2022

In 2022 stroomden er 10 nieuwe medewerkers in met een contract voor bepaalde of onbepaalde tijd. Dat is lager dan in 2021. Er stroomden in 2022 ook 13 medewerkers uit en die uitstroom is kleiner dan in 2021. In 2021 was er een verlooppercentage van 13,3% en dat percentage is in 2022 afgenomen naar 8,1%.

In 2022 besteedden we aandacht aan het verstevigen en stroomlijnen van verschillende processen rondom in-, door- en uitstroom. Daarmee moesten de processen transparant en beter werkbaar worden voor medewerkers en leidinggevenden. Daarnaast was er met de komst van een nieuwe arbodienst in april 2022 meer aandacht voor preventie van verzuim en voor betere ondersteuning van verzuimende medewerkers en hun leidinggevenden.

Het gemiddelde verzuimpercentage was in 2022 6,8% en dat is hoger dan het verzuimpercentage van 2021 (5,47%). Het ziekteverzuimpercentage van 2022 weerspiegelt onze inspanningen nog niet direct. Als we verder inzoomen zien we echter dat langdurige verzuimgevallen op dit cijfer drukken en dat kort- en middellang verzuim is afgenomen.

Goed werkgeverschap was een belangrijk thema in 2022. Daaraan droegen het vaststellen van de organisatievisie, het stroomlijnen van het werving- en selectieproces en het aantrekken van nieuwe vaste collega's bij. We zetten deze lijn in 2023 onverminderd door.

Juridische zaken

Bezwaarschriften

Sinds 1 oktober 2015 is er een onderscheid in de behandeling van bezwaren. Daarbij wordt ambtelijk gehoord of hoort de onafhankelijke bezwarencommissie. In de 'Verordening behandeling bezwaren' en de daarop gebaseerde besluiten wordt daarover duidelijkheid verschaft.

In totaal werden er 25 bezwaarschriften afgehandeld. 15 bezwaarschriften werden na informele gesprekken ingetrokken, 10 bezwaarschriften zijn afgehandeld via ambtelijk horen. De adviescommissie behandelde in 2022 geen bezwaarschriften.

In mei 2022 stelde de Raad de 'Verordening behandeling bezwaarschriften gemeente Sliedrecht 2022' vast. Daarmee worden inkomende bezwaarschriften per 1 januari 2023 behandeld door een regionale bezwaarschriftencommissie. De werkwijze van de regionale commissie is hetzelfde als voorheen.

Privacy

Het vastgestelde privacybeleid (2018) sloot niet volledig meer aan bij de praktijk. Daarom stelden we eind 2022 nieuw privacybeleid vast. Daarnaast wezen we in verband met het vertrek van de zittende Functionaris Gegevensbescherming (FG) 2 nieuwe FG's aan.

Het voldoen aan de wettelijke verplichtingen tot het beschermen van de privacy van o.a. inwoners, medewerkers en samenwerkingspartners vraagt voortdurende, organisatiebrede aandacht en inzet. Waar mogelijk zoeken we afstemming en samenwerking met de andere Drechtstedengemeenten.

Bestuurlijke en organisatorische wijzigingen door de transitie hadden gevolgen voor de naleving van privacywetgeving. Regionaal was er als gevolg van de hernieuwde relaties bijvoorbeeld op voorhand onvoldoende oog voor de consequenties van deze transitie (onder andere op het gebied van de verwerkersverantwoordelijkheid). De FG riep alle Drechtsteden op om verder te investeren in het lokaal en regionaal op orde brengen van de privacy-organisatie.

Sliedrecht belegt de rol van privacy coördinator (PC) bij de Adviseur Bedrijfsvoering. In 2022 maakten we een start met het updaten van het verwerkingsregister en voerden we voor een aantal risicovolle processen (regionaal) een DPIA (in concept) uit. Helaas verlopen het bijwerken van het verwerkingsregister en aanverwante acties als het opstellen van een DPIA minder vlot dan gehoopt.

Wet open overheid

In 2022 trad de Wet open overheid, de opvolger van de Wet openbaarheid bestuur, in werking. Deze wet regelt dat inwoners en bedrijven informatie van de gemeente kunnen opvragen, vinden en inzien. Er staat een toelichting op de activiteiten met betrekking tot de implementatie en uitvoering van de Wet open overheid onder paragraaf 4.9.

Informatiemanagement en Automatisering

Informatiemanagement zorgt ervoor dat informatiebehoeften die uit verschillende werk- en bedrijfsprocessen ontstaan, vertaald worden naar een informatievoorziening die de processen optimaal ondersteunt.

In 2022 optimaliseerden we de systemen en bijbehorende processen verder. Waar mogelijk faseren we oude systemen uit en implementeren we nieuwe systemen. Zo werken we verder aan een uniform, efficiënt en coherent informatielandschap dat voldoet aan de eisen van bestaande en nieuwe wetgeving. Er waren in 2022 verschillende projecten afgerond of lopend. We startten met de implementatie van de Digitale Werkruimte die medewerkers de mogelijkheid biedt om in de cloud te werken. Daarnaast ligt er hernieuwde focus op intranet. Informatie moet makkelijker op te zoeken zijn. Daarmee sloegen we gelijk ook een slag naar het verhogen van de telefonische bereikbaarheid. Er is een dashboard beschikbaar met personele en financiële informatie. Verder begonnen we met de aanleg van glasvezel naar het beheerdersonderkomen van de begraafplaats. Ten slotte nam informatiemanagement voor team Bedrijfsvoering, organisatiebreed en afdelingsspecifiek een adviesrol in bij verschillende projecten en initiatieven.

Zaakgericht werken

In 2022 herintroduceerden we zaakgericht werken. We trainden de organisatie opnieuw en introduceerden nieuwe werkwijzen om het zaakgericht werken toekomstbestendig te maken. We kregen grip op lopende zaken. Verder ontstond er meer overzicht met het in het leven roepen van de rol van zaakverdelers. Het nieuwe proces wordt in de praktijk waar nodig bijgeschaafd.

Informatieveiligheid

De toegenomen digitalisering zorgt ervoor dat informatie steeds meer gedeeld wordt. Omdat het belangrijk is zorgvuldig met gegevens om te gaan, moeten onze systemen veilig zijn en weerstand bieden aan pogingen tot misbruik en aanvallen van binnen en buiten. Op basis van een basishorizont, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), toetsen we of onze informatieveiligheid op orde is. Daarnaast moet beschikbare informatie betrouwbaar zijn. De ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) is een jaarlijkse audit die toetst op de veiligheid van onze systemen. In 2022 droegen we een aantal verbeterpunten aan voor DigiD burgerzaken, Basisregistratie Ondergrond (BRO) en Suwinet. De uitvoerende instanties pakten deze punten op en werkten ze uit.

Tot slot stelden we in Servicegemeente Dordrecht een nieuwe Chief Information Security Officer (CISO) aan en intensiveren we de samenwerking op dit vlak. Een informatieveiligheidsadviseur/ Information Security Officer (ISO) vertegenwoordigt en adviseert Slidrecht op lokaal niveau.

In 2022 hebben we onze serverruimtes verder beveiligd met een digitaal toegangssysteem. Daarnaast stelden we een systeem beschikbaar waarmee we veilig mailen via Outlook verder verstevigden.

Financiën

In 2022 kreeg de verdere versteviging van de financiële functie verder zijn beslag. We introduceerden de nieuwe rol van Business Control en beschreven de aandachtsgebieden en werkzaamheden van team F&C. Verder zetten we in op een vaste invulling van de vacatures binnen het team en dat bleek succesvol voor de functie Business Control. De rol van coördinator wordt momenteel nog extern ingevuld.

We zetten verbeteracties in gang aan de hand van het verbeterkompas team F&C. Een van de acties was al zichtbaar in de raad. Het ging om de nieuwe inrichting van de programmabegroting 2023-2026 met een andere indeling van programma's en daaraan gekoppelde producten. Verder vereenvoudigden en uniformeerden we het grootboekschema, startten we met het herijken van het budgethouderschap en brachten we een deel van de administratie en processen op orde. We blijven met de P&C-cyclus rapporteren op de voortgang van het verbeterkompas. Het kompas wordt in 2023 regulier werk en krijgt zijn beslag in het jaarplan Bedrijfsvoering.

4.6 Paragraaf Verbonden partijen

4.6.1 Inleiding

Sliedrecht droeg de uitvoering van een aantal gemeentelijke taken over aan verbonden partijen. De gemeente blijft verantwoordelijk, maar voert de taken dus niet meer zelf uit. Als gemeente nemen we deel in verbonden partijen om bepaalde taken efficiënter of met meer kwaliteit te kunnen uitvoeren. Natuurlijk is deelname gekoppeld aan specifieke doelstellingen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waar de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang in heeft (art. 1 Besluit Begroting en Verantwoording, BVV). We maken onderscheid tussen deelnemingen in publiekrechtelijke samenwerkingsorganisaties (gemeenschappelijke regelingen), privaatrechtelijke samenwerkingsorganisaties (N.V.'s, B.V.'s, stichtingen, verenigingen etc.) en publiek-private samenwerkingsorganisaties (PPS-constructies).

Het college bestuurt en beheert de Verbonden Partijen conform de kaders die de raad in 2022 in de 'Nota Verbonden Partijen' heeft vastgelegd. In die nota staat dat de paragraaf Verbonden Partijen van de Begroting fungeert als vigerend register van regelingen waaraan de gemeente deelneemt. We besteden in de begroting en jaarrekening expliciet aandacht aan de verbonden partijen via de bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en de risico's die daar mogelijk uit voortvloeien. In deze paragraaf staat, rekening houdend met de wettelijk verplichte informatie, het volgende:

- naam en vestigingsplaats,
- deelnemers,
- type organisatie,
- doelstelling (openbaar belang),
- financieel belang van de gemeente bij GR Gevudo en de privaatrechtelijke samenwerkingen (de financiële bijdrage aan de overige GR-en, een overzicht van de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partijen in het begrotingsjaar en een overzicht van de financiële positie van de verbonden partijen staan apart in een tabel),
- bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente,
- bestuurlijk vertegenwoordiger,
- relatie met programmabegroting,
- ontwikkelingen en
- uittredingsregeling.

We geven de inhoudelijke bijdrage vanuit de GR'en aan de beleidsdoelen van de gemeente in programmakaarten weer. In paragraaf 3.2 (Weerstandvermogen en risicobeheersing) staan de risico's.

Voor de visie op en de beleidsvoornemens over de verbonden partijen verwijzen we naar de eerder genoemde 'Nota Verbonden Partijen'.

4.6.2 Overzicht verbonden partijen

In deze subparagraaf staat een overzicht van de verbonden partijen waarin onze gemeente een financieel en bestuurlijk belang heeft. Het overzicht is onderverdeeld in

- a. gemeenschappelijke regelingen,
- b. vennootschappen en coöperaties en
- c. stichtingen en verenigingen.

Er zijn geen 'overige verbonden partijen' waarin Sliedrecht deelneemt.

A. Gemeenschappelijke Regeling (GR)

1. GR Sociaal

Naam, Vestigingsplaats	GR Sociaal, Dordrecht
Deelnemers	Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht, Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	Het doel van de GRS is tweeledig: bijdragen aan de beleidsontwikkeling van de gemeenten op het gebied van het sociaal domein en de sociale werkvoorziening én het op deze gebieden vastgestelde beleid uitvoeren. Daarvoor behartigt de GRS de gemeenschappelijke regionale belangen op de terreinen sociaaleconomische versterking, sociaal domein en de sociale werkvoorziening. In de GR tekst liggen de specifieke taken en kaders voor uitvoering vast. Het gaat om het uitvoeren van taken die gedelegeerd en gemandateerd zijn of taken waarvoor een volmacht is afgegeven. Het betreft de uitvoering van de 1. Participatiewet (inclusief IOAW, IOAZ) 2. Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 3. Wet gemeentelijke schuldhelpverlening 4. Wet sociale werkvoorziening (16de wijziging)
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Drechtstedenbestuur (collegelid) Stemrecht in Drechttraad (=algemeen bestuur) op grond van inwoneraantal: 9,12%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Paas (AB-lid GR Sociaal)
Relatie met programmabegroting	De GR Sociaal draagt vanuit haar opdracht bij aan de speerpunten van beleid en reguliere taken binnen de programma's 1. Sociaal en 2. Economie, onderwijs en arbeidsmarkt.
Ontwikkelingen	Eind 2022 stemden alle zeven gemeenteraden in met het opnemen van GR Drechtwerk binnen de GR Sociaal. Per 1-1-2023 maakt Drechtwerk als sociale werkvoorziening onderdeel uit van de GR Sociaal.
Uittredingsregeling	Artikel 43 van de GR regelt de uittreding. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van haar bestuursorganen aan het Algemeen Bestuur te sturen. Het Algemeen Bestuur stelt daarvoor de voorwaarden en consequenties vast in een uittredingsplan (artikel 45). Uittreding kan niet eerder dan twee kalenderjaren nadat het uittredingsbesluit genomen is, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.

2. GR Sociale Werkvoorziening Drechtwerk

Naam, Vestigingsplaats	GR Sociale Werkvoorziening Drechtwerk Dordrecht
Deelnemers	Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht, Alblasserdam
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	Drechtwerk voert voor de deelnemende gemeenten de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. De algemene doelstelling van deze wet is zoveel mogelijk voor de Wsw geïndiceerde inwoners een dienstbetrekking aan te bieden voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden. Instroom in de Wsw is per 1-1-2015 niet meer mogelijk.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Paas (AB-lid GR Drechtwerk)

Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid). Stemrecht in algemeen bestuur op grond van het aantal SW geïndiceerde werknemers: 10,12%
Relatie met programmabegroting	De GR Sociaal draagt vanuit haar opdracht bij aan de speerpunten van beleid en reguliere taken binnen de programma's 1. Sociaal en 2. Economie, onderwijs en arbeidsmarkt.
Ontwikkelingen	Eind 2022 stemden alle zeven gemeenteraden in met het opnemen van GR Drechtwerk binnen de GR Sociaal. Per 1-1-2023 maakt Drechtwerk als sociale werkvoorziening onderdeel uit van de GR Sociaal.
Uittredingsregeling	Artikel 36 van de GR regelt de uittreding. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van het college aan het Algemeen Bestuur te sturen. Het Algemeen Bestuur bepaalt de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en overige gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan twee kalenderjaren nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.
3. GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	
Naam, Vestigingsplaats	GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam (Wgr, art 8.1)
Doelstelling (openbaar belang)	1. Vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur en met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, is het de taak van het samenwerkingsverband een bijdrage te leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten om zo een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling in het gebied te bevorderen. 2. Het samenwerkingsverband behartigt de belangen door de hoofdlijnen van gewenste ontwikkelingen te bepalen door sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering van de taakvelden: - publieke gezondheid; - onderwijs; - jeugdhulp en jeugdbescherming; - maatschappelijke ondersteuning, meer in het bijzonder huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015; - ambulancezorg; - geneeskundige hulpverlening. (actualisatie n.a.v. 7 ^e wijziging)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid). Elk lid van het algemeen bestuur heeft een gewogen stemrecht. Het aantal stemmen dat een lid in de vergadering kan uitbrengen wordt bepaald door het aantal inwoners van de gemeente die het lid vertegenwoordigt. Hierbij geldt de volgende stemverdeling: a. minder dan 30.000 inwoners: 1 stem, b. 30.000 tot 60.000 inwoners: 2 stemmen, c. 60.000 tot 90.000 inwoners: 3 stemmen, d. 90.000 tot 120.000 inwoners: 4 stemmen en e. 120.000 of meer inwoners: 5 stemmen.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Paas
Relatie met programmabegroting	De Dienst Gezondheid & Jeugd (onderdelen GGD en BLVS) voert de taken uit op grond van de Wet Publieke Gezondheid (WPG), de Leerplicht en de aanpak van Voortijdig Schoolverlaten. Daarbij is er aansluiting bij de volgende doelstellingen van de Dienst Gezondheid & Jeugd: 1. realiseren van gezondheidswinst en verminderen van sociaal- economische verschillen,

	2. bevorderen van ontwikkelingskansen voor, en participatie van inwoners (in het bijzonder jeugd en ouderen), 3. zorgen voor bescherming bij huiselijk geweld, voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting en verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving, 4. op een vertrouwenwekkende en adequate manier optreden tijdens rampen en crises waarin de publieke gezondheid wordt bedreigd en voorkomen van maatschappelijke onrust bij kleinschalige incidenten. De Dienst Gezondheid & Jeugd heeft een taak bij de realisatie van de doelstellingen in programma 1. Sociaal, 2. Economie, arbeidsmarkt en onderwijs en 3. Ruimte. Bij de decentralisatie van de jeugdzorg in 2015 maakten we in de regio Zuid-Holland Zuid afspraken om de jeugdhulptaken gezamenlijk op te pakken. We kozen voor een governance structuur onder de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J). Daarbij delegeerden we een belangrijk deel van de taken in de jeugdzorg. We richtten daarvoor de Serviceorganisatie Jeugd op. Oorspronkelijk als zelfstandige organisatie, maar sinds 2022 als organisatieonderdeel van de DG&J. De DG&J (SOJ) verzorgt voor de 10 gemeenten: de inkoop van jeugdhulp, de financiële afwikkeling van facturen, de monitoring van gegevens van zorgaanbieders en de ontwikkeling van (inkoop)beleid. Daarmee levert het een bijdrage aan programma 1. Sociaal, 3. Ruimte en 4. Bestuur, organisatie en veiligheid.
Ontwikkelingen	DG&J In de eerste helft van 2022 vervulde de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) opnieuw een belangrijke rol in de Corona-aanpak. De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) is onderdeel van de DG&J. In die rol was de DG&J verantwoordelijk voor het testen op Corona in onze regio en voor de Corona vaccinaties. Een aantal opvallende ontwikkelingen binnen de DG&J: • een hoger percentage recidive meldingen op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), • meer meldingen bij Veilig Thuis (mede daardoor staan de doorlooptijden onder druk) en • minder gesprekken als gevolg van de hoor-functie in het kader van de wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (GGZ). SOJ De periode na de 1ste burap 2022 stond in het teken van de verdere implementatie van het nieuwe Inkoopkader 2022. Belangrijke thema's daarbij waren onder meer het normenkader en de vertaling van de oude producten naar de nieuwe diensten. De continuïteit van JeugdzorgPlus is nog steeds een dominant thema. We zien dat er veel minder kinderen in gesloten jeugdzorg worden opgenomen. Tegelijkertijd worden er alternatieven ontwikkeld om passende zorg te kunnen bieden. Ondertussen staat de continuïteit van een aantal JeugdzorgPlus-aanbieders onder druk door deze sterke daling. Voor de Jeugdbescherming en Jeugdreclassering geldt dat de investeringen die we in onze Gecertificeerde Instellingen deden, nu langzaam hun vruchten beginnen af te werpen. Op termijn verwachten we ook (verdere) positieve effecten vanuit het transformatieproces gericht op passende zorg voor jeugdigen en beheersing van de kosten en vanuit de gemeentelijke investeringen in het lokale voorveld. Vooruitkijkend biedt de landelijke Hervormingsagenda Jeugd – met input van gemeenten – de mogelijkheid nieuwe beleidsmatige keuzes te maken. Keuzes die gaan helpen in het borgen van betere en tijdige jeugdhulp voor de meest kwetsbare kinderen en gezinnen binnen een duurzaam houdbaar financieel stelsel.
Uittredingsregeling	Artikel 47 van de GR regelt de uittreding. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van het college aan het Algemeen Bestuur te sturen. Het Algemeen Bestuur bepaalt de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en andere gevolgen. Uittreding kan niet eerder dan twee kalenderjaren nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.

4. GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	
Naam, Vestigingsplaats	GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang)	Doel van het openbaar lichaam is: a. de brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen op regionaal niveau (binnen het samenwerkingsgebied en met behoud van lokale verankering) bestuurlijk en operationeel te integreren en zo, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding, doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren b. een platform zijn voor samenwerking voor aan hulpverlening gelieerde diensten, partners of organisaties en andere openbare lichamen. (wijziging 2015)
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	De burgemeester zit in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. Stemrecht in algemeen bestuur met 10 gemeenten met elk 1 stem: 10%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Burgemeester Jan de Vries
Relatie met programmabegroting	De Veiligheidsregio levert en bijdrage aan programma 4. Bestuur, organisatie en veiligheid.
Ontwikkelingen	Na de intensieve rol in de coronacrisis in 2021 volgde in 2022 een belangrijke rol van de VRZHZ bij de (nood)opvang van Oekraïense Vluchtelingen. Deze impact is groot met veel aandacht voor de continuïteit van de reguliere dienstverlening en de crisisorganisatie. De hoofdpunten van het beleidsplan 2022-2025: • passend acteren op ons risicobeeld, • deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing, • krachtige brandweezorg op maat leveren door beroeps en vrijwilligers, • informatiegestuurd werken, • omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid en • wendbaar en duurzaam organiseren In het beleidsplan 2022-2025 staat verder een aantal vooral exogene ontwikkelingen. De volgende ontwikkelingen leiden tot een verhoogde inzet en toename van de kosten: • intensivering van de woningbouwopgave en werkgelegenheid en de daarmee gepaard gaande groei van het aantal inwoners en vervoersbewegingen, • implementatie van de Omgevingswet waarbij de kosten voor de veiligheidsregio's op landelijke schaal geraamd worden op eenmalig € 25 miljoen en structureel tussen de € 15 en 20 miljoen, • voldoen aan de deeltijdrichtlijn (een eerste verkenning gerelateerd aan een totaal pakket van maatregelen leidt voor onze regio tot een structurele inschatting van € 3,5 miljoen), • voldoen aan de eisen voor informatieveiligheid gebaseerd op de Baseline Informatieveiligheid Overheid (voor onze regio geraamd op structureel € 0,2 miljoen per jaar) en • vormgeven en inrichten van Multi Intelligence Center (MIC) samen met Rotterdam-Rijnmond (geraamd: structurele kosten die oplopen tot € 0,4 miljoen). In de beleidsplanperiode 2022-2025 zoeken we nadrukkelijk naar afstemming met het algemeen bestuur voor het scheppen van heldere financiële kaders. Waar mogelijk kijken

	we of kosten elders neergelegd kunnen worden. Bijvoorbeeld bij de deeltijdrichtlijn in relatie tot de stelselverantwoordelijkheid van het Rijk.
Uittredingsregeling	De veiligheidsregio is een verplichte gemeenschappelijke regeling. De minister stelt bij AmvB de indeling van Nederland in regio's vast. Als uittreding door een wijziging van de AmvB mogelijk zou worden en een gemeente daartoe wil overgaan, regelt artikel 43 dat het Algemeen bestuur de voorwaarden voor uittreding bepaalt.
5. GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	
Naam, Vestigingsplaats	GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Molenlanden, Hoeksche Waard, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en provincie Zuid-Holland
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang) (excl de artikelen 3.; 5. en 6.)	1. De Omgevingsdienst kan adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden verrichten op het gebied van de zorg voor het milieu en de leefomgeving en programma's en projecten uitvoeren op het gebied van milieu en de leefomgeving. 2. De Omgevingsdienst voert voor de colleges van de gemeenten in elk geval de volgende taken en bevoegdheden uit, met inachtneming van het door de deelnemers vastgestelde beleid: a. de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de in artikel 5.1 van die wet genoemde wetten; b. de milieutaken op grond van andere wet- en regelgeving dan genoemd onder a, voor zover een of meer gemeenten besluiten tot mandatering van deze taken en bevoegdheden aan de Omgevingsdienst; c. de Algemene wet bestuursrecht en andere relevante regelgeving betreffende de procedures in samenhang met de taken genoemd onder a en b, met inbegrip van het adviseren, ondersteunen en vertegenwoordigen van de colleges in bezwaar- en beroepsprocedures; d. de Wet op de economische delicten en het coördineren van (opsporings-) overlegverbanden met alle handhavingpartners. 4. Met betrekking tot de reikwijdte, uitvoering en nadere invulling van de in de vorige leden genoemde taken worden door of namens het dagelijks bestuur schriftelijk werkafspraken gemaakt met het college. (4de wijziging)
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	Stemrecht in algemeen bestuur van 10 gemeenten en provincie Zuid-Holland op basis van omzet: 3%
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Bijderwieden
Relatie met programmabegroting	De Omgevingsdienst levert een bijdrage aan programma 3. Ruimte.
Ontwikkelingen	De OZHZ richt zich naast het invulling geven aan de dagelijkse operationele taken op het uitvoeren van het regieplan. Daarin ligt de focus op de drie centrale opgaven die van strategisch belang zijn voor de organisatie. Ze worden daarom programmatisch opgepakt. Het gaat om:

	• de omgevingswet, • informatie gestuurd werken en • opgavegericht werken. Verder zetten we in 2023 in op de volgende relevante thema's: • de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB), • de overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten, • de uitvoering van de Wet basisregistratie ondergrond, • de energieagenda en • het vervolg op de onderzoeken naar het VTH-systeem.
Uittredingsregeling	Artikel 40 van de GR regelt de uittreding. Een deelnemende gemeente kan uittreden na verkregen toestemming van zijn vertegenwoordigend orgaan en met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste één kalenderjaar. Het Algemeen Bestuur regelt, met een meerderheid van $\frac{3}{4}$ van de stemmen, de financiële en andere randvoorwaarden voor uittreding vast. De schadeloosstelling bedraagt tenminste driemaal de jaaromzet van de betreffende deelnemer in het jaar waarin het besluit tot uittreding wordt genomen.
6. GR Gevudo/ N.V. Huisvuilcentrale NH (HVC)	
Naam,	GR Gevudo (Dordrecht)/
Vestigingsplaats	N.V. Huisvuilcentrale NH (HVC) (Alkmaar)
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfherenlanden en Zwijndrecht.
Type organisatie	Gemeenschappelijke regeling met openbaar lichaam
Doelstelling (openbaar belang)	Het behartigen van aandeelhoudersbelangen van de deelnemers in NV HVC, in de ruimste zin des woords, en het daarbij uitoefenen van stemrecht in de aandeelhoudersvergaderingen van NV HVC. Doel van deze verbonden partij is om vanuit milieuverantwoord afvalbeheer een bijdrage te leveren aan een duurzame leefomgeving.
Financieel belang van de Gemeente	GR Gevudo bezit 529 aandelen van de NV HVC. GR Gevudo heeft een aandelenbezit van 15,81% van het totaal. De gemeente Sliedrecht heeft een garantierisico-aandeel van 5,97% van het totaal van Gevudo.
Bestuurlijk belang/ zeggenschap gemeente	Vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur (collegelid) De GR Gevudo is aandeelhouder in HVC.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	Genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen. De operationele taken van GR Gevudo worden verzorgd door de gemeente Dordrecht.
Ontwikkelingen	HVC was in 2022 verantwoordelijk voor twee type activiteiten: afvalinzameling en – verwerking en werkzaamheden in het kader van de energietransitie (met name stoom- en warmteproductie en -levering. Een toekomstbestendige financiële positie van Gevudo is belangrijk bij de rol in de energietransitie. Er is namelijk kapitaal nodig om te investeren. De aandeelhouders staan hier garant voor. Ze ontvangen daar provisie voor en de risico's zijn laag. In 2022 werd ingestemd met toedreding van nieuwe aandeelhouders. Naast verbeterde continuïteit leidt deze verwatering ook tot verdere verlaging van het daaraan gekoppelde garantierisico. De inkomsten van de garantieprovisie dalen daardoor in 2023 en verder.
Uittredingsregeling	Artikel 35 van de GR regelt de uittreding. Een deelnemende gemeente kan uittreden door een daartoe strekkend besluit van haar bestuursorganen aan het Algemeen Bestuur te sturen. Het Algemeen Bestuur bepaalt met tenminste twee-derde meerderheid de voorwaarden voor de uittreding en de financiële en overige gevolgen.

	Uittreding kan niet eerder dan één kalenderjaar nadat het uittredingsbesluit is genomen, tenzij het Algemeen Bestuur anders bepaalt.

B. Vennootschappen en coöperaties

7. Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Naam,	Bank Nederlandse Gemeenten N.V.
Vestigingsplaats	Den Haag
Deelnemers	Uitsluitend overheden zijn aandeelhouder van de bank. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	De Bank Nederlandse Gemeenten, opgericht in 1914, is een bank van en voor de overheid. De bank biedt financiële diensten aan, zoals kredietverlening, betalingsverkeer en advisering. De BNG heeft de hoogste rating voor kredietwaardigheid (triple A).
Financieel belang van de gemeente	Onze gemeente heeft 31.200 aandelen (0,0006%) in bezit.
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	Aandeelhouder
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Paas
Relatie met programmabegroting	De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Het genereert dividendinkomsten in het ondersteunende programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	In 2022 werd een nettowinst van € 300 miljoen gerealiseerd. In 2023 wordt daarvan € 139 miljoen uitgekeerd aan de aandeelhouders. In 2022 was er sprake van € 71.000,- dividend (vanuit resultaat 2021). Eind 2022 presenteerde BNG het Klimaatplan 'Going Green'. Daarmee zet BNG een volgende stap in de energietransitie en CO2-reductie. Samen met haar klanten wil BNG Nederland duurzamer, toekomstbestendiger en groener maken. Uitgangspunt daarbij is dat BNG Bank de bank is van en voor het publieke domein.

8. Oasen N.V.

Naam,	Oasen N.V.
Vestigingsplaats	Gouda
Deelnemers	Ca. 30 gemeenten zijn aandeelhouder
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Drinkwater verzorging voor de inwoners van Sliedrecht
Financieel belang van de gemeente	Aantal aandelen: 24 (3,2%).
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	Aandeelhouder

Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	Het doel van Oasen is een duurzame en doelmatige drinkwatervoorziening binnen het verzorgingsgebied te bieden.
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden.
9. Stedin N.V.	
Naam, Vestigingsplaats	Stedin N.V. Rotterdam
Deelnemers	Circa 45 Nederlandse gemeenten zijn de aandeelhouders
Type organisatie	Naamloze Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Netwerkgroep, waarborgen van de energievoorziening.
Financieel belang van de gemeente	Aandelenpercentage reguliere aandelen: 28.115 aandelen = 0,57% Aandelenpercentage cumulatief preferente aandelen: 2.371 aandelen ter waarde van € 1.139.715,- (0,57%)
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	Aandeelhouder (historisch bezit)
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Paas
Relatie met programmabegroting	Het (elektriciteits)net van Stedin speelt een cruciale, randvoorwaardelijke rol in de energietransitie. Zonder bijpassend netwerk is het onmogelijk de doelstellingen te realiseren. Daarnaast genereert Stedin dividendinkomsten in het programma Financiën en belastingen.
Ontwikkelingen	Stedin speelt een belangrijke rol in de energietransitie en dat vraagt grote investeringen. De huidige aandeelhouders (waaronder Sliedrecht) zorgden in een 1 ^e tranche al voor een injectie van € 200 miljoen. Momenteel worden de volgende mogelijkheden bekeken om aan de kapitaalbehoefte te voldoen: - aanpassing van het reguleringskader door het Rijk om Stedin meer ruimte te geven in de tariefstelling, - investering door het Rijk ('Project Nachtwacht') in alle netbeheerders (aandeelhouder worden). Voor Stedin gaat het om € 0,5 miljard en we verwachten daar in de tweede helft van 2023 besluitvorming over. - nieuwe aandeelhouders aantrekken (het gaat dan om gemeenten, provincies en waterschappen in het verzorgingsgebied die nu nog geen aandeelhouder zijn). Deze stap volgt na de toetreding van het Rijk. In 2022 is vanuit het resultaat 2021 € 18.000,- dividend ontvangen.
10. ROM-D N.V.	
Naam, Vestigingsplaats	ROM-D N.V. Dordrecht
Deelnemers	Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht, de Provincie Zuid-Holland en het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam (OBR).
Type organisatie	De ROM-D is een publiek-privaat samenwerkingsverband. Het bestaat uit drie onderdelen: • ROM-D Holding: de gemeenten van de Drechtsteden bundelen hun aandelenbelang in ROM-D Beheer en ROM-D Capital. De Holding stuurt de regionale promotie en acquisitie aan.

	- ROM-D Beheer: naast de gemeenten van de Drechtsteden neemt ook de gemeente Rotterdam deel in de ROM-D Beheer. - ROM-D Capital: in ROM-D Capital is publiek kapitaal ondergebracht. Het kapitaal wordt gebruikt om de projecten die vanuit de ROM-D worden ontwikkeld van eigen vermogen te voorzien. Naast de gemeenten van de Drechtsteden neemt ook de Provincie Zuid-Holland deel aan ROM-D Capital. Ook andere publieke organen kunnen risicodragend kapitaal onderbrengen. Dankzij deze constructie kunnen de winsten uit deelnemingen in winstgevende ontwikkelingen worden gebruikt om verliezen uit deelnemingen in herontwikkelingsprojecten te verevenen.
Doelstelling (openbaar belang)	Doel is de economische ontwikkeling van de Drechtsteden te versterken.
Financieel belang van de gemeente	Kapitaaldeelname met stemrechten via volmacht aan het Drechtstedenbestuur. ROM-D Holding NV Gemeente Sliedrecht € 127.819,- (% 2,8) Dordtse Kil III CV Commanditair Kapitaal Sliedrecht € 163.247,- (%1,5)
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	Het Drechtstedenbestuur heeft zitting in de Holding N.V. met gemeentelijke volmacht.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Bijderwieden
Relatie met programmabegroting	ROM-D draagt via projecten bij aan het programma ruimtelijke vernieuwing en de doelstellingen uit het programma Economie, onderwijs en arbeidsmarkt.
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden.
11. MerwedeLingeLijn B.V.	
Naam,	MerwedeLingeLijn B.V.
Vestigingsplaats	Gorinchem
Deelnemers	Dordrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Geldermalsen.
Type organisatie	Besloten Vennootschap
Doelstelling (openbaar belang)	Het doel van deze B.V. is in samenwerking tot verbetering van de MerwedeLingeLijn te komen. Onder meer door nieuwe stations te realiseren.
Financieel belang van de gemeente	Er is een aandelenpakket van 39% van het totaal (€ 250.000,-).
Bestuurlijk belang/zeggenschap gemeente	Aandeelhouder, aandeelhouder tijdens de aandeelhoudersvergadering.
Bestuurlijk vertegenwoordiger	Wethouder Spek
Relatie met programmabegroting	De MerwedeLingeLijn levert een bijdrage aan het programma ruimtelijke vernieuwing en de (BBV) programma Ruimte.
Ontwikkelingen	Op de halte Gorinchem Noord na zijn alle onderdelen van het project gerealiseerd.

4.6.3 Bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen

In 2022 betaalden we de volgende bijdragen (op basis van concept jaarrekeningen verbonden partijen)

Bijdrage aan	Werkelijk 2022
Service Centrum Drechtsteden (SGD)	3.430
Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (SGD)	580
Onderzoek Centrum Drechtsteden (SGD)	117
Bureau Drechtsteden (SGD)	133
GR Sociaal	23.075
Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	1.540
Serviceorganisatie Jeugd ZHZ	8.036
Drechtwerk	549
Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	1.990
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	588
Totaal Gemeenschappelijke regelingen	40.038

4.7 Paragraaf Grondbeleid

4.7.1 Inleiding

In deze paragraaf laten we zien hoe de gemeente invulling geeft aan haar grondbeleid. Dat grondbeleid staat beschreven in de 'Nota Grondbeleid Sliedrecht 2015'. Het heeft grote invloed op en hangt samen met de realisatie van programma's als Openbare Ruimte, Verkeer en Vervoer, Ruimtelijke Ordening en Milieu en Wonen. Het beleid geeft aan dat we bij gebiedsontwikkeling een actieve rol aannemen als procesregisseur. Verder voeren we een facilitair grondbeleid, tenzij grote maatschappelijke opgaven om actief grondbeleid vragen. In de nota staan het proces, de instrumenten, de grondportefeuille, de financiële uitgangspunten en de organisatie die daarbij hoort beschreven.

We begonnen al met het actualiseren van de nota's grondbeleid en kostenverhaal en verwachten die in Q2 van 2023 aan de raad aan te kunnen bieden.

Jaarlijks actualiseren we de grondexploitaties met het opstellen van de jaarrekening. We bepalen dan ook opnieuw de marktwaarde van de materiële vaste activa (MVA). Het resulteert in een nieuwe prognose van het resultaat voor de grondexploitaties en, als de boekwaarde hoger is dan de marktwaarde, een afwaardering bij de MVA. De raming van de jaarlijkse baten en lasten verwerken we vervolgens in de begroting van het daaropvolgende jaar.

4.7.2 Plaats van de grondexploitatie binnen de organisatie/bedrijfsvoering

De taakgebieden grondbeleid en grondexploitatie vallen onder de afdeling ruimte.

4.7.3 Planning en control cyclus en grondexploitaties/informatievoorziening gemeenteraad

In de P&C-cyclus informeren we de gemeenteraad elk jaar twee keer over de exploitatie van grond in onze gemeente. Bij belangrijke ontwikkelingen informeren we de raad ook tussentijds. Dat kan bijvoorbeeld bij de reguliere bestuursrapportages en via het vaststellen van nieuwe grondexploitaties.

4.7.4 Ontwikkelingen

Afgelopen jaar/jaren waren er ontwikkelingen die grote effecten op onze exploitaties kunnen hebben. Onderstaand lichten we een aantal van die ontwikkelingen kort toe.

Stijgende bouwkosten

Momenteel spelen stijgende bouwkosten een belangrijke rol in de grondexploitaties en kredieten. Er zijn grote stijgingen in bouwkosten voor woningen (met een effect op de residuele grondwaarde) én civiele werken. Afgelopen jaar waren prijsstijgingen van 20-25% bij sommige grondstoffen geen uitzondering.

COVID 19

Door krapte op de woningmarkt blijft er druk bestaan op de woningmarktprijzen. De afgelopen jaren merkten we weinig effect van COVID op de verkoopbaarheid van woningen. We verwachten dan ook dat de COVID-crisis een beperkt effect heeft op de huidige grondexploitaties, al moeten we daarbij wel de nodige voorzichtige aannames maken.

Stikstof

Stikstof is een steeds groter maatschappelijk en politiek probleem. Het stikstofdossier is sterk in beweging in een ingewikkeld politiek krachtenspel binnen alle bestuurslagen. Dat is niet altijd makkelijk. De jurisprudentie ontwikkelt zich regelmatig sneller dan we beleid kunnen ontwikkelen. Gemeente en provincie kijken nadrukkelijk naar het Rijk. Het Rijk moet immers het voortouw nemen bij het oplossen van deze crisis. Binnen de huidige grondexploitaties leidt het stikstofdossier nu nog niet tot grote effecten. Dat kan in de toekomst wel het geval zijn. We monitoren het bij de actualisaties en herzieningen nauwlettend.

4.7.5. Bouwgronden in exploitatie

De onderstaande tabellen geven de financiële stand van zaken van de drie lopende grondexploitaties weer. De getallen onder 'OHW JR 2022' omvatten alle uitgaven en inkomsten die tot en met 31-12-2022 gerealiseerd zijn. De kolommen daarna gaan over de begrote uitgaven en inkomsten in de desbetreffende jaren. De laatste kolom bevat het totaal van de gerealiseerde en begrote uitgaven en inkomsten. Uit saldering volgt het verwachte resultaat van de grondexploitatie.

Burgemeester Winklerplein	OHW JR 2022	2023	2024	2025	2026 en verder	Eindwaarde BIE
Uitgaven	-2.223	-1.857	-2.075			-6.155
Inkomsten	130	353	3.970			4.453
<i>Verwachte mutatie OHW</i>		-1.503	1.895			
Stand balans per 31-12	-2.093	-3.597	-1.702			-1.702
				in verliesvoorziening:		1.702
						0

Bedragen x € 1.000

Stationspark II	OHW JR 2022	2023	2024	2025	2026 en verder	Eindwaarde BIE
Uitgaven	-333	-781	-359			-1.473
Inkomsten	1.527	22	23			1.573
<i>Verwachte mutatie OHW</i>		-758	-336			
Stand balans per 31-12	1.195	436	100			100

Bedragen x € 1.000

Stationspark III	OHW JR 2022	2023	2024	2025	2026 en verder	Eindwaarde BIE
Uitgaven	-3.062	-1	-144	-728	-8.151	-12.087
Inkomsten	204	0	0	0	25.741	25.945
<i>Verwachte mutatie OHW</i>		-1	-144	-728	17.590	
Stand balans per 31-12	-2.858	-2.859	-3.003	-3.732	13.858	13.858

Als we verwachten dat een grondexploitatie negatief gaat sluiten, moeten we per direct een verlies (voorziening) nemen. Dat is het geval voor de grondexploitatie Burgemeester Winklerplein. Als een grondexploitatie echter een positief saldo kent, mogen we het resultaat pas nemen als het resultaat zich ook daadwerkelijk heeft voorgedaan. Beide handelwijzen zijn het gevolg van het voorzichtigheidsprincipe. Er is potentiële winst aanwezig in de grondexploitaties Stationspark II en III.

4.7.6. Materiële vaste activa

We moeten een afwaardering doen of een voorziening treffen als de boekwaarde van de materiële vaste activa hoger is dan de marktwaarde. We mogen geen kosten bijschrijven op de boekwaarde.

Watertoren terrein

Als gemeente zijn we in gesprek met de ontwikkelaar over het afsluiten van een anterieure overeenkomst. In die overeenkomst leggen we ook afspraken vast over de vergoeding van de kosten die de gemeente tot op heden heeft gemaakt.

De Driehoek

De gemeenteraad is in juli 2022 met een college-informatiebrief geïnformeerd over het opstellen van een gebiedsvisie voor de Driehoek. Dat gebeurde nadat er in Q4 2019 besloten werd geen grondexploitatie te openen voor De Driehoek en te kijken naar een alternatieve invulling. Op 12 december 2022 presenteerden we de conceptversie beeldvormend aan de gemeenteraad. Ondertussen kijken we aan de hand van de visie verder naar de mogelijkheden van deze gronden. Als

voorschot daarop zijn de betreffende gronden opnieuw getaxeerd. We boeken het verschil tussen de taxatie en de hogere boekwaarde af met deze jaarrekening.

Overige gronden

Onder 'overige gronden' vallen

- gronden die een vaste bestemming hebben en niet in het transformatieproces zitten of
- gronden waarvoor geen raadsbesluit is genomen waarbij inhoud gegeven wordt aan ambitie en planperiode.

Het gaat dan bijvoorbeeld om de gronden van Middelblok en verschillende weilanden. Een aantal van deze weilanden is geschikt als ruilgrond voor projecten als Stationspark III.

Voorziening afwaardering Materiële vaste activa

De voorziening voor de afwaardering van de MVA bedraagt € 1.051.262,-. In de jaarrekening 2019 waardeerden we een aantal gronden definitief af. We handhaven de huidige voorziening omdat die betrekking heeft op andere gronden.

4.8 Paragraaf Grote projecten

4.8.1 Inleiding

In 2022 voerden we een aantal grote projecten met een verschillend karakter uit. Binnen die projecten verschilde de rol van de gemeente. In sommige projecten was dat een actieve, stimulerende rol en rustte er veel verantwoordelijkheid bij de gemeente. In andere projecten had de gemeente een kaderstellende, faciliterende rol. In de projecten zochten we zo veel mogelijk de samenwerking met inwoners en bedrijfsleven. We deden dat omdat we de ideeën die in het dorp leven zo goed mogelijk willen benutten. We geven ze waar mogelijk een plaats in de projecten. Bij de uitvoering van de projecten houdt het college ook rekening met actuele ontwikkelingen. Als dat tot een andere invulling van een project leidt dan eerder bekend, komt het college met onderbouwde voorstellen naar de raad.

Tot nu toe gebruiken we in Sliedrecht de volgende definitie voor grote projecten. Het zijn projecten die maatschappelijk en/of politiek grote impact (kunnen) hebben. Zo kunnen werkzaamheden aan de infrastructuur bijvoorbeeld een grote impact hebben voor onze inwoners. Naar aanleiding van 'Onderzoek sturen op grote projecten', een rapport van de Rekenkamer, pasten we de definitie van grote projecten aan en daarmee ook de afbakening van wat een groot project is. In deze paragraaf rapporteren we echter nog over de lijst van grote projecten zoals we die ook bij de begroting 2022 aanhielden.

4.8.2 Stand van zaken

In deze deelparagraaf behandelen we de stand van zaken van de grote projecten op het moment van vaststelling van de jaarstukken.

Baanhoek-West

Doel:

Ontwikkelen van een hoogwaardige woonwijk aan de westkant van Sliedrecht met ca. 950 woningen, enkele bedrijfskavels en voorzieningen als een basisschool en medisch centrum.

Status:

We realiseerden de woningbouw voor driekwart. Grote delen van de wijk zijn ingericht en opgeleverd. We leverden de 9 woningen aan de Corellistraat op en startten de bouw van het appartementencomplex De Burgemeester en Het Buurtschap.

De HOVD-zone kreeg via een prijsvraag haar nieuwe naam: 'Het Zwanenmeer'. Studenten van de Hogeschool Hall Larenstein maakten er een groenontwerp voor en presenteerden dat aan wethouder Ton Spek. In de winter startten we met de uitvoering van het groenplan.

Begraafplaats

Doel

Creëren van voldoende capaciteit om aan de begraafbehoefte te kunnen blijven voldoen.

Status

Het project zit in de afrondende fase. We rondten de voorbelastingsperiode voor de uitbreiding van de begraafplaats af en in Q1 ronden ook de civiele aannemer de werkzaamheden af. Medio maart leggen we dan de asfaltpaden aan. Er loopt nu een aanbesteding voor een groenaannemer. Eind 2022 organiseerden we een informatieavond. Daarin presenteerden we het definitieve groenplan aan de omwonenden en lichtten we het plan verder toe. Voor het einde van het plantseizoen moet het groen geplant zijn.

Het beheerdersonderkomen nadert de datum van oplevering. Op 15 september bereikten we het hoogste punt en eind februari vindt de oplevering plaats. In het vroege voorjaar, op het moment dat alle projectonderdelen af zijn, organiseren we een officiële opening.

De herinrichting van het voorplein vormt het sluitstuk van het totale project. Projectmatig is dat gekoppeld aan de herinrichting van het Achterom tot fietsstraat. We besteden dat de komende periode aan. De definitieve inrichting van het voorplein – lees: tot aan de voordeur van het nieuwe beheerdersonderkomen – is naar verwachting rond de zomer klaar.

Burgemeester Winklerplein

Doel

Herstructureren van het Burgemeester Winklerplein.

Status

We startten gesprekken over verwerving en uitplaatsing met vastgoedeigenaren en huurders. Door de stikstofcrisis ronden we het bestemmingsplan iets vertraagd in Q1 van 2023 af. Daarna start de planologische procedure.

Verder maakten we aanvullende afspraken met de ontwikkelaar op basis van eerdere overeenkomsten. De overeenkomst daarvoor is ondertekend.

De Driehoek

Doel

De Driehoek inzetten om de duurzaamheidsambities van de gemeente Sliedrecht te realiseren.

Status

In juli 2022 informeerden we de gemeenteraad met een college-informatiebrief over het opstellen van een gebiedsvisie voor de Driehoek. Op 12 december 2022 presenteerden we de conceptversie beeldvormend aan de gemeenteraad. Inmiddels is de gebiedsvisie voor de duurzame invulling van de Driehoek ver gevorderd. Met de visie zetten we de eerste stap richting gebiedsontwikkeling van de Driehoek. Met het vaststellen van de gebiedsvisie ligt vast welke ontwikkelingen we op de Driehoek voor ogen hebben en hoe we dat ruimtelijk inpassen.

Afgelopen jaar zetten we verder in op het afwikkelen van eerdere afspraken met belanghebbenden in het gebied.

Sliedrecht Buiten/ Stationspark III

Doel

Het realiseren van recreatief knooppunt 'Sliedrecht Buiten' ten noorden van de Betuweroute. Het kan uitvalsbasis zijn voor het ontdekken van het buitengebied. We richten een deel in als natuurgebied om te wandelen en te ontdekken. Verder realiseren we een parkeervoorziening en maken we een horecavoorziening mogelijk. We huisvesten er ook voetbalclub VV Sliedrecht met een clubgebouw, een tribune en 6 voetbalvelden. Doel is op de huidige locatie van VV Sliedrecht een bedrijventerrein te realiseren. De uitgifte van dat bedrijventerrein voorziet in de financiële dekking van Sliedrecht Buiten.

Status

De voorbereiding van het ontwerpbestemmingsplan is in volle gang. In september organiseerden we een inloopavond om input van bewoners en andere belanghebbenden op te halen. Daarnaast overleggen we met partijen als sportverenigingen, Provincie, Waterschap en GasUnie om te komen tot een goed en breed gedragen ontwerp. Verder rekenden we de financiële uitgangspunten en investeringen door in actualiteit. Tot slot lopen er gesprekken met de sportverenigingen en grondeigenaren om tot goede afspraken te komen.

The site plan for Stationspark III shows a large area with a central water body (19403m²) and several surrounding plots. The plots are labeled with their areas in m²:

- Top left: 6963m², 6996m²
- Top center: 19403m² (water)
- Top right: 7451m²
- Center: 1500m², 1592m², 1084m², 2076m², 2167m², 2259m², 2315m², 3941m², 3631m², 2050m², 2041m², 2032m², 2023m², 2013m², 2004m², 1506m²
- Bottom right: 8962m²

A scale bar indicates 1:2000. A small inset map shows the location of the site within a larger context.

Totale oppervlakte ontwikkellocatie: 112272 m2
Totaal uitteefbare oppervlakte: 66565 m2
Totaal water: 19403 m2 (water bestaand 7794 m2)
Totaal verhard: 10708 m2
Totaal groen / openbare ruimte: 13982 m2

Stationspark III

- 11 ha waarvan ongeveer 60% uitteefbare bedrijfskavels
- Circa 18 uitteefbare bedrijfskavels
- Waarschijnlijk maximaal milieucategorie 4.2

Pagina | 106

Staatsliedenbuurt

Doel

Herstructureren en toekomstbestendig maken van de wijk.

Status

We rondten de onderhoudsfase van het werk af. Daarmee is het werk ook formeel afgerond.

Stationspark II

Doel

Ontwikkelen van een aantal kavels tot hoogwaardig kantoorterrein.

Status

De vier bouw kavels voor kantoorpanden zijn verkocht en we startten de bouw van het laatste pand. Verder begonnen we met de inrichting van de openbare ruimte.

Watertorenterrein

Doel

Ontwikkelen van het Watertorenterrein tot woningbouwlocatie.

Status

Het watertorenterrein is 100% particulier eigendom van Watertoren BV. De gemeente heeft een faciliterende rol en gaf invulling aan die rol als dat mogelijk was. De ontwikkelaar verzekerde dat hij hecht aan snelheid en aan het in ontwikkeling brengen van de gronden. We zijn met de ontwikkelaar in gesprek over het afsluiten van een anterieure overeenkomst.

4.9 Paragraaf Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) gaat 1 mei 2023 in. Ze vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), waarin de regels voor passieve openbaarmaking stonden: het voldoen aan informatieverzoeken van burgers of organisaties. Nieuw is dat de Woo ook actieve openbaarmaking van verschillende informatiecategorieën verplicht stelt. Dat gebeurt gefaseerd.

PLOOI

We moeten voor actieve openbaarmaking een openbaarmakingsportaal gebruiken. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ontwikkelt dat portaal (PLOOI). Op het moment van schrijven (februari 2023) heeft het ministerie de ontwikkeling van PLOOI op advies van het Adviescollege ICT-toetsing stopgezet. Ze investeert nu in een eenvoudiger platform voor actieve publicatie. De ontwikkeling van dit platform start naar verwachting in Q2 van 2023.

Implementatie

Binnen Sliedrecht ging een projectteam in 2022 aan de slag met de implementatie van de actieve publicatieplicht. Het team stelde een Plan van Aanpak op, voerde een impactanalyse uit en leverde een definitief implementatieplan op. Een inventarisatie toont alle processen die door de Woo geraakt worden en de (zaak-)systemen die op dit moment gebruikt worden om informatie vast te leggen.

We kozen er regionaal voor het minimale ambitieniveau te hanteren. Dat betekent dat we ten minste voldoen aan de vereisten van de (gefaseerde) openbaarmaking van de verschillende informatiecategorieën. We kiezen voor eerdere actieve openbaarmaking van informatiecategorieën als dat geen onevenredige extra belasting van het ambtelijk apparaat vraagt. We doen dat via andere wegen dan PLOOI als dat portal nog niet beschikbaar is. Bijvoorbeeld via onze eigen website.

Transparantie

We vinden het belangrijk dat inwoners weten dat ze op ons kunnen bouwen en vertrouwen. Daarom maken we al veel informatie openbaar en beschikbaar (denk de openbare uitzending van raadsvergaderingen). Bijvoorbeeld op onze website. We maken duidelijk welke informatie waar te vinden is omdat ook dat voldoende bekend moet zijn bij inwoners. Kort gezegd maken we nu al veel overheidsinformatie actief openbaar en zorgen we ervoor dat de informatiehuishouding op orde is. Veel daarvan wordt nu dus geregeld door de Wet open overheid (Woo) en dat is een mooie stap naar een (nog) transparantere overheid.

5

JAAARREKENING

5.1 Grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat

5.1.1 Algemeen

Doel van de jaarrekening is verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid en beheer. Het is het sluitstuk van de budgetcyclus. De jaarrekening geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente en bepaalt achteraf de realiteitswaarde van de begroting. Zowel cijfermatig als inhoudelijk.

Bij de samenstelling van de jaarrekening nemen we de voorschriften uit de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in acht. Er bestaat enige vrijheid waar de eigenheid van de gemeente in het geding kan komen.

Volgens artikel 200 van de Gemeentewet moet de gemeenteraad de jaarrekening vaststellen vóór 15 juli van het jaar dat op het dienstjaar volgt. We voldoen dan aan één van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor repressief (terughoudend) toezicht door de provincie.

De grondslag voor de algemene uitkering van het gemeentefonds is de septembercirculaire.

De GR Sociaal verantwoordt de eigen bijdrage van het Centraal Administratie Kantoor. Die wordt verrekend met de gemaakte kosten.

5.1.2 Waarderingsgrondslagen voor staat van baten en lasten

We rekenen baten en lasten toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. We nemen de baten en winsten alleen als ze op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's met een oorsprong voor het einde van het begrotingsjaar, nemen we in acht als ze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

5.1.3 Waarderingsgrondslagen voor de balans

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa nemen we op:

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio,
- kosten van onderzoek en ontwikkeling en
- bijdrage aan activa in eigendom van derden.

We waarderen de immateriële activa op verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Voor de kosten van onderzoek en ontwikkeling geldt een afschrijvingsduur van maximaal 5 jaar (artikel 34 b BBV). Voor de bijdrage aan de activa in eigendom schrijven we af over de levensduur.

Materiële vaste activa

Onder de materiële vaste activa nemen we investeringen op die betrekking hebben op:

- de gemeentelijke organisatie:
  - gebouwen waarin gemeentelijke activiteiten zijn ondergebracht en
  - machines, apparaten, installaties, inventaris, vervoermiddelen e.d.
- objecten die de gemeente exploiteert:
  - gronden en terreinen, bedrijfsgebouwen en woonruimten etc en
  - de infrastructuur van de gemeente: wegen, straten, bruggen, groenvoorziening, riolering, verkeersvoorzieningen e.d.

Activa met een meerjarig economisch nut nemen we op tegen de boekwaarde. De boekwaarde is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs minus de al vervallen afschrijvingstermijnen. De verkrijgings- of vervaardigingsprijs activeren we bruto volgens de uitgangspunten van het BBV. Onttrekkingen uit bestemmingsreserves maken geen deel uit van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Zij worden over

de hele looptijd gecorrigeerd op de berekende (afschrijvingen)lasten. Verkregen subsidies van derden brengen we wel gelijk in mindering op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

We waarderen activa met een meerjarig maatschappelijk nut tegen de boekwaarde. De boekwaarde is de bruto verkrijgings- of vervaardigingsprijs minus de al vervallen afschrijvingstermijnen. We activeren tegen de bruto verkrijgings- of vervaardigingsprijs. We hebben de erfpachtgronden opgenomen onder de materiële vaste activa met een economisch nut. De afschrijvingstermijnen stemmen we in principe af op de verwachte economische levensduur. De afschrijvingstermijn voor de hiervoor genoemde materiële vaste activa staan in de nota Activabeleid.

Met uitzondering van de gebouwen schrijven we alle investeringen met jaarlijks gelijke bedragen af (lineair). Gezien de waardeontwikkeling schrijven we gebouwen op annuïteitenbasis af. Dat is reëel als er nauwelijks sprake is van waardevermindering en er voor het uitvoeren van planmatig onderhoud bijtijds wordt gespaard.

Op activa die in de loop van het jaar zijn aangeschaft, schrijven we af met ingang van het eerstvolgende boekjaar na ingebruikname.

Vanaf 2011 houden we bij de bepaling van de afschrijving rekening met een restwaarde. Door die restwaarde dalen de af te schrijven bedragen en daarmee ook de jaarlijkse afschrijvingskosten. De restwaarde is bepaald op 25% van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

De boekwaarden van activa die commercieel worden gebruikt, bedragen niet meer dan de waarden in het economisch verkeer. Bij overstijging daarvan schrijven we extra af tot het niveau van de economische waarde.

We waarderen erfpachtgronden tegen de verkrijgingsprijs vermeerderd met de toegerekende algemene beheerskosten en verminderd met de gerealiseerde verkopen. De erfpachtgronden zijn opgenomen onder de materiële vaste activa met economisch nut. Voor verdere informatie verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Financiële activa

Onder financiële vaste activa vallen kapitaalverstrekkingen, verstrekte leningen en overige uitzettingen (verstrekkingen) met een looptijd langer dan een jaar. We waarderen tegen nominale waarde (verstrekte waarde, verminderd met aflossingen en andere terugontvangsten). Bij een noodzakelijke afwaardering van financiële activa (als de marktwaarde duurzaam lager is dan de verkrijgingsprijs) nemen we het verschil in één keer als last.

Voorraden

We nemen onderhanden werken (bouwgrondexploitaties) tegen de verkrijgingsprijs vermeerderd met de vervaardigingskosten en verminderd met de opbrengsten wegens gerealiseerde verkopen en ontvangen (rijks)subsidies. Sinds de vernieuwing van de BBV-regelgeving rond grondexploitaties, zijn gemeenten verplicht tussentijds winst te nemen via de 'Percentage of completion'- methode (POC). Het resultaat van grondexploitaties met een positieve eindwaarde nemen we gefaseerd volgens de geldende regelgeving. We houden het voorzichtigheidsbeginsel in acht door de winst pas te nemen als die ook gerealiseerd is. Het bepalen dat bij de jaarrekening. Geraamde verliezen voorzien we per plan tegen netto contante waarde.

Liquide middelen, vorderingen en overlopende activa

We drukken de desbetreffende balansposten volgens de nominale-waarde-methode uit in nettobedragen. De vorderingen en overlopende activa bepalen we volgens het stelsel van baten en lasten.

Eigen vermogen en voorzieningen

We nemen reserves en voorzieningen na verwerking van de financiële mutaties tegen boekwaarden op. Aan de betreffende reserves en voorzieningen voegen we geen rente toe, behalve bij reserves die ter dekking van kapitaallasten dienen. We nemen voorzieningen op tegen de nominale waarde en

baseren ze op de informatie die bij het opstellen van de jaarrekening beschikbaar was. Uitzondering is de voorziening voor grondexploitaties. Die nemen we tegen contacte waarde op.

Opgenomen langlopende geldleningen en waarborgsommen

We nemen langlopende leningen op voor de oorspronkelijke waarden, verminderd met de gedane aflossingen conform de overeengekomen aflossingsschema's. Voor zover mogelijk lossen we leningen met een hoge rente af door gebruik te maken van overliquiditeit of door nieuwe leningen met een lagere rente aan te trekken. Per saldo moet er wel sprake zijn van een voordeel. Boeterente als gevolg van vervroegde aflossingen verantwoorden we in één keer ten laste van de exploitatie.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden en overlopende passiva nemen we op voor de nominale waarden. Voor zover er binnen de jaarlijkse exploitatie nog uitgaven of inkomsten te verwachten waren, namen we die in de betreffende balansbedragen op volgens het stelsel van lasten en baten.

Voorzieningen die gevoed zijn vanuit voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren namen we afzonderlijk op onder de overlopende passiva.

Risico's

We beschrijven de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

5.2 Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Overzicht gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten (x € 1.000)

	Raming 2022 vóór wijziging			Raming 2022 ná wijziging			Realisatie 2022		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma									
Programma 1 Sociaal	N 37.161	V 9.300	N 27.860	N 45.524	V 13.889	N 31.635	N 43.836	V 14.896	N 28.940
Programma 2 Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	N 8.816	V 5.162	N 3.655	N 7.390	V 3.377	N 4.013	N 7.512	V 3.308	N 4.204
Programma 3 Ruimte	N 13.467	V 8.822	N 4.645	N 15.195	V 10.608	N 4.587	N 14.563	V 10.620	N 3.943
Programma 4 Bestuur, veiligheid en organisatie	N 16.472	V 711	N 15.761	N 17.115	V 705	N 16.409	N 17.102	V 937	N 16.165
Programma 5 Financiën	N 1.322	V 44	N 1.279	N 751	V 44	N 708	N 283	V 8	N 274
Sub-totaal gerealiseerde baten en lasten programma's	N 77.239	V 24.039	N 53.199	N 85.974	V 28.623	N 57.352	N 83.296	V 29.770	N 53.526
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	-	V 4.242	V 4.242	-	V 4.064	V 4.064	-	V 4.078	V 4.078
Algemene uitkeringen	-	V 44.851	V 44.851	-	V 53.790	V 53.790	-	V 54.930	V 54.930
Dividend	N	V 44	V 44	N	V 44	V 44	N	V 144	V 144
Saldo financieringsfunctie	V 68	-	V 68	V 34	-	V 34	V 26	V 64	V 90
Sub-totaal algemene dekkingsmiddelen	V 68	V 49.137	V 49.205	V 34	V 57.898	V 57.932	V 26	V 59.217	V 59.243
Onvoorzien	N 61	-	N 61	N 61	-	N 61	N 110	-	N 110
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	N 77.232	V 73.176	N 4.055	N 86.002	V 86.521	V 519	N 83.380	V 88.986	V 5.606
Toevoeging / onttrekking aan reserves									
Programma 1 Sociaal	-	V 1.210	V 1.210	-	V 420	V 420	-	V 420	V 420
Programma 2 Economie, arbeidsmarkt en onderwijs	N 452	V 277	N 175	N 387	V 592	V 205	N 448	V 505	V 57
Programma 3 Ruimte	N 1.148	V 666	N 482	N 1.148	V 666	N 482	N 1.119	V 467	N 652
Programma 4 Bestuur, veiligheid en organisatie	N 247	V 756	N 509	N 247	V 1.200	V 953	N 111	V 934	V 823
Programma 5 Financiën	N 3	V 1.761	N 1.758	N 3	V 1.309	V 1.306	N 424	V 1.309	V 885
Sub-totaal toevoeging/onttrekking aan reserves	N 1.849	V 4.669	N 2.821	N 1.784	V 4.186	V 2.402	N 2.101	V 3.634	V 1.532
Gerealiseerd resultaat	N 79.080	V 77.845	N 1.235	N 87.785	V 90.707	V 2.922	N 85.482	V 92.620	V 7.138

5.3 Analyse van de financiële afwijkingen per thema

De jaarrekening sluit af met een positief saldo van afgerond € 7,1 mln. In de 2^e Turap 2022 was een positief resultaat van € 2,9 mln voorzien. Het verschil bedraagt € 4,2 mln. In deze paragraaf lichten we per thema afwijkingen op het saldo van ramingen van thema's groter dan € 25.000,- toe.

5.3.1 Programma Sociaal

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Cultuurvoorzieningen	766	667	99
Integraal jeugdbeleid	511	542	-31
Sport- en recreatievoorzieningen	1.170	1.373	-203
Zorg	28.767	25.938	2.829
Totaal	31.215	28.520	2.695

Toelichting

Het saldo van het programma Sociaal sluit € 2.695.000,- positief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2022.

Cultuurvoorzieningen

Het voordeel op het thema cultuurvoorzieningen wordt grotendeels (€ 70.000,-) verklaard door de exploitatie van het Elektra (Stationsweg 4). De kapitaallasten van de investering vallen vrij omdat de investering nog niet is afgerond. Verder voerden we minder onderhoud uit omdat het pand gerenoveerd wordt.

Er is een voordeel van € 30.000,- door de lagere vaststelling van de subsidie 2021 aan de Stichting Sliedrecht & Cultuur. Dat heeft te maken met het feit dat enkele activiteiten (vanwege corona) niet doorgingen.

Integraal jeugdbeleid

Nadelig saldo op het thema integraal jeugdbeleid kan worden verklaard door inzet van zorg via een maatwerkcontract ter voorkoming van uithuisplaatsing van jeugdigen (€ 18.000,-). Kosten van uitvoer preventie zijn onder dit thema verantwoord daar waar de kosten waren begroot onder thema Zorg (€ 6.000,-). Verder zijn er extra kosten geweest als gevolg van de wijziging in het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet (€ 7.000,-).

Sport- en recreatievoorzieningen

Het nadeel van € 203.000,- wordt deels verklaard door het herstellen van de verrekening m.b.t. de Specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden (SPUK IJZ) in 2020 en 2021 (€ 120.000,-). Daarnaast is er een nadeel van € 60.000,- vanwege het afboeken van de boekwaarde van een bijdrage aan derden. Het overige nadeel van € 23.000,- wordt verklaard door hogere energiekosten.

Zorg

Op het thema 'Zorg' ontstond in boekjaar 2022 een voordelig resultaat van € 2.829.000,-. Dat resultaat is als volgt te verklaren:

- In 2022 realiseerden we op Stationspark 200 een locatie voor de opvang van Oekraïners. Het Rijk stelde voor deze opvang een normvergoeding vast. Deze normvergoeding verminderd met de gemaakte kosten in 2022 leidt tot een voordeel van € 2.515.000,-.
- De centrumgemeente Dordrecht voert de regeling 'Beschermd wonen' uit. Er was een voordeel van € 408.000,-. Dat voordeel gaat zich nog een aantal jaren voordoen. Na de herziening op 'Beschermd wonen' wordt de rijksbijdrage afgebouwd en neemt het jaarlijks overschot fors af.
- De vaststelling van subsidies uit 2021 leidt tot een voordeel van € 136.000,-.

Er waren geen grote uitzonderlijke uitgaven binnen de algemene gezondheidszorg. Daardoor bleven onze uitgaven binnen de begroting.

De uitvoering van jeugdzorg leidt tot een nadeel van € 199.000,-. We monitoren de kosten intensief gedurende het jaar, maar er kunnen zich elke maand afwijkingen voordoen. De kosten voor jeugdhulpvoorzieningen lopen sterk uiteen. Van 'goedkopere' voorzieningen als lichte begeleiding, tot hele dure voorzieningen als JeugdzorgPlus. Als er in een maand een of meer situaties zijn waarbij specialistische en intensieve ondersteuning nodig is, hebben we gelijk te maken met een afwijking. De kostenstijging in 2022 is vooral toe te schrijven aan hogere kosten voor jeugdigen met een langdurige zorgvraag.

De toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz) voor jeugdigen met een langdurige zorgvraag (vooral jeugdigen met een beperking) is vanaf 2015 fors ingeperkt. Daardoor nemen de kosten voor deze groep jaarlijks toe. Elk jaar stroomt er immers een nieuwe groep jonge jeugdigen in die vaak pas weer uitstroomt bij het 18de levensjaar. Als gevolg daarvan stijgen de kosten van verblijf en dagbesteding voor deze groep.

Los van de Wlz-doelgroep neemt ook het aandeel jeugdigen met meerjarige zorg toe. Veel jeugdigen blijven langer in de zorg terwijl de groep die korter dan een jaar zorg krijgt juist afneemt. Er zijn daarnaast ook hogere kosten door het werken met kleinere groepen. Tot slot zien we een stijging in de kosten voor niet gecontracteerd aanbod. Die stijging is voor een groot deel het gevolg van het nieuwe woonplaatsbeginsel. Omdat er vaak sprake is van jeugdhulp met een wooncomponent, neemt dat langzaam en pas op termijn af.

5.3.2 Programma Economie, arbeidsmarkt en onderwijs

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Opgroeien en onderwijs	1.925	2.130	-205
Verkeer- en vervoersbeleid	572	84	488
Inkomen	0	6	-6
Werk- en ondernemerschap	1.478	1.196	283
Expl. Bouwgronden en wijken	-168	731	-899
Totaal	3.808	4.147	-339

Toelichting

Het saldo van programma 2 sluit € 339.000,- negatief af ten opzichte van de laatste tussenrapportage 2022.

Opgroeien en onderwijs

Bijzondere scholengemeenschap laat een negatief saldo zien van € 160.600,- dat grotendeels wordt verklaard door afwaardering 1^e inrichting nieuwbouw Griendencollege.

Leerlingenvervoer laat een negatief saldo van € 118.000,- zien. In 2021 was er een negatief saldo van € 35.800,-. De begroting 2022 is daar niet op aangepast vanuit de veronderstelling dat het om een meer incidentele overschrijding ging. In 2022 stegen de kosten echter verder door. Op basis van de NEA index 2022 zijn de tarieven met 3,50% geïndexeerd. Daarnaast werden we geconfronteerd met extra kosten doordat een nieuwe vervoerder een deel van het leerlingenvervoer overnam.

Tegenover dit nadeel staat een voordeel van € 41.000,- voor het vervoer van Oekraïense leerlingen. Deze kosten verantwoorden we echter onder het programma Zorg noodopvang Oekraïners.

Tot slot was er nog een voordeel van € 19.300,- op vandalisme en calamiteiten basisonderwijs. Hiervoor maakten we nagenoeg geen kosten.

Verkeer- en vervoersbeleid

Het voordeel op het thema Verkeer- en vervoersbeleid komt grotendeels voort uit het bedrag van € 365.000,- dat uit het project MerwedeLingeLijn resteerde. We konden deze middelen in 2022 en verder aanwenden voor de uitbreiding van de fietsstalling op beide treinstations, maar dat bleek niet noodzakelijk. Daarnaast is de voorziening onderhoud ponton waterbus voor een bedrag van € 110.000,- ten gunste van de exploitatie vrij komen te vallen. Mocht er in de toekomst onderhoud noodzakelijk zijn dan zal er een aanvraag volgen. De overige verschillen op dit thema komen per saldo uit op € 13.000,- voordeel.

Werk- en ondernemerschap

Het voordeel op het thema Werk- en ondernemerschap verklaren we voor € 190.000,- door een vrijval van de stelpost kapitaallasten vastgoed. De investeringen die uit deze stelpost gedekt worden, zijn nog niet gestart of nog niet afgerond.

In de kadernota 2021 staat een structurele stelpost van € 75.000,- voor kapitaallasten voor het project 'Leeghwaterstraat'. Het project is nog niet afgerond. Daardoor vielen deze kapitaallasten vrij in 2022.

We hadden de inkomsten voor onze bijdrage aan het MKB-katalysatorfonds niet begroot en dat verklaart een voordeel van € 18.000,-.

Exploitatie Bouwgronden en wijken

Het nadeel van € 899.000,- op het thema Exploitatie Bouwgronden en wijken wordt enerzijds verklaard door een actualisatie van de grondexploitaties (Stationspark II voordeel van € 201.000,-, BW Plein een nadeel van € 1.018.000,-). Daarnaast is er sprake van een nadeel op de het anterieure project Watertorenterrein van € 55.000,-. Het project De Driehoek heeft een nadeel van € 219.000,-. Hier tegenover staat een voordeel Baanhoek West van € 257.000,-. De overige nadelige verschillen bedragen € 65.000,-.

5.3.3 Programma Ruimte

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Woonruimte zaken	643	921	-278
Afvalinzameling en verwerking	-910	-1.079	169
Beheer openbare ruimte	2.164	2.162	2
Milieu	992	938	55
Ruimtelijke ordening	839	547	292
Wegen, bruggen en riolen	1.340	1.106	234
Totaal	5.069	4.595	474

Toelichting

Ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2022 is het saldo van het programma Ruimte € 474.000,- positief.

Woonruimte zaken

We hebben op het thema woonruimte zaken een voordeel van € 85.000,-. Dat komt doordat de

werkzaamheden aan woningen in het bezit van de gemeente verschoven zijn naar 2023. We stellen voor het budget met de resultaatbestemming over te hevelen naar 2023.

We begrootten en verdeelden de onderzoeken voor het Programma Ruimtelijke Vernieuwing over de thema's Woonruimtezaken, Ruimtelijke Ordening en Milieu. Op al deze terreinen verrichtten we onderzoek, maar de uiteindelijk kosten verliepen niet exact volgens de indicatieve onderverdeling. Dat zorgde voor een nadeel van € 382.000,- op het thema Woonruimtezaken, een voordeel van € 70.000,- op het thema Milieu en een voordeel van € 183.000,- op het thema Ruimtelijke ordening.

Het resterende voordeel van € 24.000,- op woonruimtezaken kunnen we verklaren uit het feit dat er in 2022 een aantal starterssubsidies is terugbetaald.

Afvalinzameling en -verwerking

Het voordelig resultaat van € 175.000,- op het thema Afvalinzameling en verwerking komt vooral door de volgende afwijkingen tussen begroting en werkelijkheid:

In 2022 hadden we minder ingezameld- en gebracht huishoudelijk afval dan begroot. Vooral de hoeveelheid tuinafval, hout en grof huishoudelijk afval nam in het laatste jaar van de coronapandemie af. Bovendien was een aantal prijzen voor de verwerking van afvalstromen lager dan waar we rekening mee gehouden hadden. Het (incidentele) voordeel op de afvalstromen uit het huishoudelijk afval was daardoor € 84.000,-.

Daarnaast viel de ontvangen vergoeding voor de inzameling van plastic, metaal en drankkartons (zgn. PMD-afval) € 49.000,- hoger uit. Daarin namen we een ontvangen vergoeding van € 36.000,- op die nog betrekking had op het jaar 2020.

In 2022 viel de opbrengst afvalstoffenheffing ongeveer € 16.000,- hoger uit dan de raming door de stijging van het aantal huishoudens dat in de afvalstoffenheffing betrokken wordt. We zetten meer nieuwbouwwoningen neer en de woningverkopen trokken aan. Daardoor stonden woningen gemiddeld korter leeg. Tijdens een periode van leegstand kunnen we geen maandelijkse gebruikersheffing in rekening brengen.

De rest van het voordelige resultaat bestaat uit een aantal kleine verschillen die optellen tot een bedrag van ongeveer € 20.000,-.

Milieu

Er is voor het thema Milieu een voordeel van € 70.000,-. Dat komt doordat de kosten voor het programma Ruimtelijke Vernieuwing niet geboekt zijn volgens de initiële onderverdeling op thema. Daar tegenover staan wat kleine verschillen die per saldo een nadeel van € 15.000,- opleveren.

Ruimtelijke ordening

Het voordeel op het thema ruimtelijke ordening kunnen we voor € 183.000,- verklaren door een nadeel in het thema woonruimtezaken.

Door te weinig capaciteit binnen het cluster RO hadden we niet genoeg tijd om bestemmingsplannen te herzien. We maakten in 2022 dus geen gebruik van de post herziening bestemmingsplannen. Mede door dit capaciteitsprobleem acteerden we vanuit RO alleen op lopende grotere projecten. Het was niet nodig RO-vraagstukken uit te diepen of dat door een externe partij te laten doen en er was ook geen capaciteit om een externe partij te begeleiden. Het resulteerde in een voordeel van € 141.000,- op het thema Ruimtelijke ordening.

Andere kleine verschillen op het thema RO komen per saldo op € 8.000,- nadeel.

Wegen, bruggen en riolen

Er was een voordelig resultaat op het thema wegen, bruggen en riolen van € 239.000,-. Dat bedrag komt hoofdzakelijk voort uit een hogere opbrengst van € 214.000,- uit leges voor het leggen van kabels en leidingen. Onderdeel van dat bedrag is een incidentele opbrengst van € 182.000,- voor de aanleg van een glasvezelnetwerk. Verder zijn de projecten 'Fietsverbinding tussen station richting centrum' en 'Verbetering doorstroming op de Parallelweg tussen de A15 en de Stationsweg' nog niet afgerond. Daardoor valt de beschikbare stelpost (budget) voor de dekking van de kapitaallasten (= rente en afschrijving) in 2022 vrij. Dat levert een voordeel op van € 47.500,- omdat de kapitaallasten

als gevolg van het huidige activabeleid ten laste komen van het jaar dat volgt op het jaar dat de investering in gebruik wordt genomen.

Het binnen dit thema opgenomen budget voor onderhoud van openbare verlichting laat een nadelig saldo zien van € 27.000,-. Dat komt door de gestegen prijzen voor energie.

5.3.4 Programma Bestuur, veiligheid en organisatie

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Bedrijfsvoering	-45	-158	113
Begroten en verantwoorden	144	172	-29
Bestuur	2.609	2.459	149
Communicatie en voorlichting	70	41	28
Dienstverlening	658	650	8
Fysieke veiligheid	1.951	1.987	-36
Sociale cohesie	598	583	15
Overhead	9.471	9.607	-136
Totaal	15.456	15.342	114

Toelichting

Het saldo van het programma Bestuur, veiligheid en organisatie sluit € 114.000,- positief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2022.

Bedrijfsvoering

We lichten het voordeel op dit thema integraal toe bij het thema overhead van dit programma.

Begroten en verantwoorden

Het nadeel binnen het thema Begroten en verantwoorden kunnen we verklaren door de hogere accountantskosten. Die vallen € 29.000,- hoger uit dan begroot, omdat van de controle 2022 een groter deel dan verwacht op 2022 in plaats van 2023 drukt. In 2023 werkt dat tegenovergesteld en worden de kosten dus lager.

Bestuur

We kunnen het voordeel op het thema Bestuur voor € 80.000,- verklaren door een vrijval uit de voorziening pensioenen wethouders. We brengen de verplichting voor wethouderpensioenen voor de toekomstige jaren conform wettelijke vereisten ieder jaar op basis van een actuariële waardeberekening in beeld en daar is een voorziening voor beschikbaar. Als gevolg van de stijgende rentemarkt is er een lagere verplichting. Dat leidt tot vrijval van de voorziening en daarmee tot een voordeel.

Een voordeel op het thema Bestuur van € 30.000,- verklaren we door een lagere bijdrage aan de Servicegemeente Dordrecht.

Een ander voordeel van ongeveer € 30.000,- komt voort uit een voordeel op Burgerparticipatie. Mede door corona werd er minder gebruik gemaakt van de subsidiepot voor burgerinitiatieven.

De lagere kosten van de gemeenteraad voor de verkiezingen van 2022 zijn verantwoordelijk voor het overige voordeel van € 12.000,-.

Communicatie en voorlichting

Team communicatie had in 2022 te kampen met een wisselende personele bezetting. Daardoor was er veel inzet op de reguliere communicatie maar was er geen ruimte om extra communicatiemiddelen te

ontwikkelen. Daardoor ontstond een voordeel van € 28.000,-. Omdat we voor 2023 personele stabiliteit voorzien, is er weer ruimte om nieuwe communicatiemiddelen te ontwikkelen.

Fysieke veiligheid

Er ontstond een nadeel op de raming van het thema Fysieke veiligheid. Dat kwam door een extra bijdrage aan de Veiligheidsregio ZHZ (€ 33.000,-) en extra kosten voor rampenbestrijding.

Overhead

We lichten het thema Overhead integraal toe bij het thema Bedrijfsvoering. Op dat laatste thema bestond een voordeel van € 113.000,-. Op het thema Overhead was er een nadeel van € 136.000,-. Bij elkaar gaat het dus om een nadeel van € 23.000,-.

Er was een nadeel van € 124.000,- vanwege het afboeken van de restwaarde van inmiddels afgeschreven bedrijfswagens.

Er was een nadeel van € 43.000,- door een dotatie aan de voorziening voor het spaarverlof. De invoering van spaarverlof ambtenaren is in de CAO 2021-2022 opgenomen. Het huidige saldo van de voorziening was niet toereikend. Daardoor was een storting van € 43.000,- in de voorziening nodig.

Er was een voordeel van € 51.000,- doordat de afschrijvingslasten in verband met doorgeschoven investeringen lager waren dan begroot.

Het overige voordeel van € 93.000,- wordt grotendeels verklaard vanwege het niet vervullen van openstaande vacatures.

5.3.5 Programma Financiën

Thema	Gewijzigde begroting	Realisatie	Afwijking
Algemene heffingen	58.469	59.743	1.274
Totaal	58.469	59.743	1.274

Toelichting

Het saldo van het programma Financiën sluit € 1.274.000,- positief af ten opzichte van onze laatste tussenrapportage 2022.

Thema Algemene heffingen

De algemene uitkering valt door twee zaken € 1.140.000,- voordeliger uit dan begroot. De Decemercirculaire 2022 resulteert in een voordeel van € 926.000,-. Als gemeente kunnen we daar door het moment van verschijnen niet meer op anticiperen. Bij de resultaatbestemming stellen we voor het bedrag dat met de energietoeslag gemoeid is over te hevelen naar 2023. Daarnaast houden we bij de begroting van de algemene uitkering rekening met een behoedzame raming voor de WOZ-maatstaven. De werkelijke maatstaven resulteerden in een voordeel van € 214.000,-.

De uitvoering van de treasury functie resulteert in een voordeel van € 129.000,-. Door de stijgende rente ontvangen we de laatste maanden een positieve rente op de schatkist (de verplichte bankrekening bij het Rijk). Door toename van de uitstaande leningen bij Svn (duurzaamheidsleningen) ontvangen we ook meer rente. Tenslotte is de opbrengst van het dividend van Stedin, BNG en de garantievergoeding van Gevudo (HVC) hoger dan begroot.

De geïnde opbrengst van de ongebonden heffingen resulteert, gecombineerd met de uitvoeringskosten, in een voordeel van € 54.000,-.

Er is een nadeel van € 110.000,- door incidentele lasten. Het gaat daarbij om de werkkostenregeling (€ 100.000,-) en een aanvullende dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren (€ 10.000,-).

De post onvoorzien valt vrij en dat resulteert in een voordeel van € 61.000,-.

5.4 Overzicht incidentele baten en lasten

Het BBV (art. 19 en 28) schrijft voor dat de gemeente bij de begroting én bij de jaarrekening een overzicht presenteert van incidentele baten en lasten. Voor de raad en de provincie is het overzicht een essentieel onderdeel bij het bepalen van het structureel evenwicht van de exploitatie. We verkrijgen de structurele exploitatie na eliminatie van de incidentele baten en lasten.

Het overzicht van incidentele baten en lasten bevat alleen 'eenmalige of tijdelijke' baten en/of lasten die bij ongewijzigd beleid en ongewijzigde omstandigheden voor maximaal drie jaar vaststaan. Budgetverschillen op activiteiten voor structureel bestaand beleid blijven in hun aard onderdeel van de 'structurele exploitatie'.

Conform de financiële verordening specificeren we de incidentele baten en lasten groter dan € 25.000,- in deze jaarrekening afzonderlijk in het overzicht incidentele lasten en baten.

Overzicht van incidentele baten en lasten		2022	
		lasten	baten
Programma 1 Sociaal		2.509	5.025
1.Specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden		228	228
2.Noodopvang Oekraïners		2.281	4.797
Programma 2 Economie, arbeidsmarkt en onderwijs		612	201
3.Vervoer Oekraïense leerlingen		-41	
4.MerwedelingeLijn		-365	
5.Exploitatie bouwgronden en wijken		1.018	201
Programma 3 Ruimte		0	0
Programma 4 Bestuur, organisatie en veiligheid		0	0
Programma 5 Financiën en belastingen		0	0
Totaal		3.121	5.226

1. Vanwege de coronamaatregelen kwam de exploitatie van zwembaden en ijsbanen onder druk te staan. Vanuit het Rijk is er tijdelijk gesubsidieerd.
2. Door de oorlog in Oekraïne is er sprake van incidentele lasten en baten.
3. Door de oorlog in Oekraïne is er sprake van incidentele lasten en baten.
4. Betreft een restant van incidentele middelen die beschikbaar zijn gesteld voor het project Merwede Linge Lijn.
5. Betreft een incidentele storting en vrijval van de verliesvoorziening verliesgevende grondexploitaties.

5.5 Overzicht structurele baten en lasten

Uit deze jaarrekening blijkt dat er een structurele doorwerking is van € 104.000,- per jaar (zie tabel hieronder in de kolommen structurele vermeerderingen ad € 1.478.000,- en verminderingen ad € 1.374.000,-).

Overzicht structurele mutaties in reserves (x €1.000)

Omschrijving	Totaal		Incidenteel		Structureel	
	Vermeerdering	Vermindering	Vermeerdering	Vermindering	Vermeerdering	Vermindering
Algemene bestemmingsreserve	3.707	1.637	3.707	1.637		
Reserve kapitaallasten verenigingsverzamelgebouw	0	58	0	0		58
Reserve kapitaallasten investeringen	70	613	0	0	70	613
Reserve nieuwbouw gemeentekantoor	1	123	0	0	1	123
Reserve ontwikkelingen IT	0	0	0	0		
Reserve vervanging materieel afdeling PR	288	44	0	0	288	44
Reserve Klimaatmiddelen (voorheen res. Infra)	0	297	0	297		
Reserve renovatie Nijverwaard	0	0	0	0		
Reserve vervanging containers	108	25	0	0	108	25
Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	0	100	0	0		100
Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf	0	81	0	0		81
Reserve frictiebudget reorganisatie	0	0	0	0		
Reserve kleinschalige herontwikkeling	0	0	0	0		
Reserve onderhoud begraafplaats	0	0	0	0		
Reserve weerstandsvermogen	0	0	0	0		
Reserve Sociaal Domein	453	0	453	0		
Reserve kapitaallasten invest. maatschappelijk nut	1.011	330	0	0	1.011	330
Reserve herplantfonds	0	0	0	0		
Reserve koers 2030	0	1.264	0	1.264		
	5.638	4.572	4.160	3.198	1.478	1.374

Op basis van informatie uit 5.4 en 5.5 ontstaat het volgende structurele begrotingssaldo:

Presentatie van het structureel begrotingssaldo JR 2022	
Saldo van baten en lasten	5.606
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.532
Begrotingssaldo inclusief reservemutaties	7.138
Incidentele reserve mutaties	-962
Incidentele baten en lasten	-2.105
Structureel begrotingssaldo	4.072

Het bijbehorende financiële kengetal voor de structurele exploitatieruimte is 4,58%

5.6 WNT-verantwoording

Op 1 januari 2013 trad de Wet normering topinkomens (WNT) in werking. Die wet is van toepassing op de gemeente Sliedrecht. Het voor onze gemeente toepasselijke bezoldigingsmaximum was in 2022 € 216.000,- (bezoldigingsmaximum lokale overheden).

We stelden deze verantwoording op, op basis van de op Sliedrecht van toepassing zijnde regelgeving, het algemene bezoldigingsmaximum.

We berekenden het weergegeven individuele toepasselijke bezoldigingsmaximum naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen ook de duur) van het dienstverband. Daarbij kan de omvang van het dienstverband voor de berekening nooit groter zijn dan 1,0 fte.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling plus degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	NH Kuiper	RPA van Aalst
Functiegegevens	Secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,889
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.043	83.857
Beloningen betaalbaar op termijn	22.013	14.510
<i>Subtotaal</i>	<i>145.057</i>	<i>98.367</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	192.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	145.057	98.367
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	NH Kuiper	RPA van Aalst
Functiegegevens	secretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,889
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.157	80.038
Beloningen betaalbaar op termijn	21.656	14.602
<i>Subtotaal</i>	<i>139.813</i>	<i>94.640</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	185.778
Bezoldiging	139.813	94.640

5.7 Balans

Activa	2022		2021	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		2.271		2.516
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-		-	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.271		2.516	
Materiële vaste activa		77.317		72.802
Investerings met economisch nut				
gronden uitgegeven in erfpacht	36		36	
overige investeringen met een economisch nut	53.248		52.922	
		53.284		52.958
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven				
overige investeringen met economisch nut met heffing	6.036		4.196	
		6.036		4.196
Investerings met maatschappelijk nut				
grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15.826		13.460	
overige investeringen met een maatschappelijk nut	2.172		2.188	
		17.998		15.647
Financiële vaste activa		4.228		4.894
Kapitaalverstrekkingen aan:				
Deelnemingen	2.306		2.306	
Gemeenschappelijke regelingen				
		2.306		2.306
Overige langlopende leningen	1.922		1.526	
				1.526
Overige uitzettingen met een looptijd ≥ 1 jaar	-		1.061	
				1.061
Totaal vaste activa		83.816		80.211
Vlottende activa				
Voorraden		2.054		2.287
Onderhanden werk:				
Bouwgronden in exploitatie	2.054		2.287	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		18.572		18.219
Vorderingen op openbare lichamen	6.512		6.303	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	11.003		9.000	
Rekening-courantverhoudingen overige niet-financiële instellingen	478		664	
Overige vorderingen	579		2.251	
Overige uitzettingen	-		2	
Liquide middelen		1.864		4
Banken	1.864		4	
Overlopende activa		8.100		5.022
Van Europese of Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	4.832		1.586	
Overige nog te ontvangen bedragen	2.709		2.854	
Vooruitbetaalde bedragen	559		582	
Totaal vlottende activa		30.590		25.532
Totaal activa		114.406		105.744

Passiva	2022		2021	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		57.184		51.578
Reserves:				
Algemene reserve	2.625		555	
Bestemmingsreserves	47.421		48.425	
		50.045		48.980
Gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	7.138		2.598	
		7.138		2.598
		9.366		9.104
Voorzieningen				
Voorzieningen risico's en verplichtingen	1.723		2.095	
Onderhoudsefficientievoorzieningen	3.515		3.256	
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing	4.127		3.752	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		33.684		26.222
Onderhandse leningen:				
van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.684		26.222	
van openbare lichamen	5.000		-	
Totaal vaste passiva		100.233		86.904
Viottende passiva				
Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar		4.031		6.261
Kasgeldleningen	-		-	
Banksaldi	-		2.150	
Overige schulden	4.031		4.111	
Overlopende passiva		10.142		12.579
Overlopende verplichtingen	4.499		5.932	
Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen specifiek te besteden uitkeringen	5.395		6.276	
Overige vooruitontvangen bedragen	248		371	
Totaal viottende passiva		14.173		18.840
Totaal passiva		114.406		105.744

5.7.1 Toelichting op de balans

In de onderstaande balansspecificaties maken we een vergelijking met de balanspositie per 31 december 2022.

Activa

VASTE ACTIVA

5.7.1.1 Immateriële vaste activa

Overzicht verloop immateriële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Af- waardering	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten onderzoek en ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.516	5	-	44	206	-	2.271
Totaal	2.516	5	-	44	206	-	2.271

De afwaardering van € 206.000,- heeft voor € 145.000,- betrekking op de 1^e inrichting nieuwbouw Griendencollege als gevolg van correctie afschrijvingstermijn. Het resterende bedrag van € 61.000,- betreft een afwaardering inzake de bijdrage accommodatie VV.

5.7.1.2 Materiële vaste activa met economisch nut

Overzicht verloop materiële vaste activa met economisch nut

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Af- waardering	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2022
Erfpachtgronden	36	-	-	-	-	-	36
Gronden en terreinen	6.683	729	-	-	219	1	7.193
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	42.419	1.377	-	1.053	-	-	42.743
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	504	-	-	71	-	-	433
Vervoermiddelen	1.156	-	-	175	101	-	880
Machines, apparaten en installaties	1.698	87	-	211	-	-	1.574
Overige materiële vaste activa	463	7	-	46	-	-	424
Totaal	52.958	2.201	-	1.555	320	1	53.284

De afwaardering van € 219.000,- op gronden en terreinen heeft betrekking op het perceel in de Driehoek. Er vond een taxatie plaats en dat leidde tot een afwaardering van € 219.000,-.

In de zomernota 2011 is besloten om bij de aanschaf van vervoermiddelen rekening te houden met een restwaarde van 10%. In de recente versies van de nota Activabeleid is hier van afgezien. Aangezien de vervoermiddelen met een restwaarde van 10% zijn afgeschreven is besloten de boekwaarde van € 101.000,- af te waarderen.

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiële vaste activa met economisch nut (investerings > € 100.000):

Investerings	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Totaal besteed
Perceel in de Driehoek	-	226	226
Aankoop Rijnstraat 315 grond	-	500	500
Renovatie pand Elektra Stationsweg 4	40	336	376
Toekomstbestendig maken zwembad De Lockhorst	15	129	144
Herinrichting Raadhuis	-	229	229
Aankoop Rijnstraat 315 gebouw	-	603	603
Totaal	56	2.023	2.078

5.7.1.3 Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven

Overzicht verloop materiële vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.723	3.182	-	54	1.088	4.763
Vervoermiddelen	640	-	-	90	-	550
Machines, apparaten en installaties	161	19	-	22	-	158
Overige materiële vaste activa	672	25	-	132	-	565
Totaal	4.196	3.226	-	299	1.088	6.036

De 'Bijdragen derden' van € 1.088.000,- is voor een groot deel te verklaren door verschillende bijdragen vanuit de voorziening onderhoud/ egalisatie produkten riolering.

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiele vaste activa met economisch nut waarvoor heffing wordt geheven (investeringen > € 100.000):

Investeringen	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Totaal besteed
Rioolvervanging Vogelbuurt 2019-2023	79	765	843
Rioolverv. Rivierenbuurt-zuid 2022 (GRP 2019-2023)	-	134	134
Uitvoering begraafplaats 2020 t/m 2024	1.352	681	2.033
Uitvoering begraafplaats 2020-2025 VAT	318	163	480
Uitvoering begraafplaats - beheerdersonderkomen	-	1.189	1.189
Totaal	1.748	2.932	4.680

5.7.1.4 Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Overzicht verloop materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Investeringen voor 2017 geactiveerd	Boekwaarde 1-1-2022	Investeringen	Des-investeringen	Af-schrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	212	-	-	7	-	205
Machines, apparaten en installaties	-	-	-	-	-	-
Overige materiële vaste activa	27	-	-	3	-	24
Totaal	238	-	-	9	-	229

Investeringen vanaf 2017 geactiveerd	Boekwaarde 1-1-2022	Investeringen	Des-investeringen	Af-schrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.248	3.529	-	314	841	15.621
Machines, apparaten en installaties	1.889	87	-	88	-	1.888
Overige materiële vaste activa	272	-1	-	12	-	259
Totaal	15.409	3.615	-	414	841	17.769

De 'Bijdragen derden' van € 841.000,- is voor een groot deel te verklaren door een subsidie van € 738.000,- van de Provincie Zuid-Holland voor het project fietsroute langs Craijenstein.

De belangrijkste investeringen in het afgelopen boekjaar met betrekking tot de materiele vaste activa met maatschappelijk nut (investeringen > € 100.000):

Investeringen	Besteed t/m 2021	Besteed in 2022	Totaal besteed
Verkorten wandelpromenade Kerkbuurt	82	176	259
Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023	1.395	375	1.771
Herstraten Rivierenbuurt zuid - Jaarschijf 2021	605	141	746
Vervanging div. asfaltdekkingen - Jaarschijf 2022	-	276	276
Herstraten Rivierenbuurt zuid - Jaarschijf 2022	-	260	260
Aanleg veilige fietsroute langs Craijenstein	879	1.924	2.803
Totaal	2.962	3.153	6.115

5.7.1.5 Financiële vaste activa

Overzicht verloop financiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Investeringen	Aflossingen/afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	2.306	-	-	2.306
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen	-	-	-	-
Overige langlopende leningen	1.526	698	302	1.922
Overige uitzettingen met een looptijd ≥ 1 jaar	1.061	0	1.061	-
Totaal	4.894	698	1.364	4.228

Het in bovenstaande tabel weergegeven bedrag van € 1.922.000,- aan 'Overige langlopende leningen' per 31 december 2022 kunnen we als volgt specificeren:

- Stimuleringsfonds Volkshuisvesting:
  - VROM Startersfonds € 1.375.000,- (waarvan € 698.000,- aan leningen 2022)
  - Duurzaamheidsrekening € 530.000,-
- Diverse renteloze leningen voor lokale maatschappelijke organisaties: € 17.000,-.

De mutatie op de 'Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar' betreft de afwikkeling van de verzekeringspolis wethouderspensionen. Deze mutatie is ook terug te vinden als storting in de voorziening pensioen voormalige wethouders. Zie hiervoor paragraaf 5.8.2.

VLOTTENDE ACTIVA

5.7.1.6 Voorraden

Onderhanden werk

Overzicht verloop bouwgronden in exploitatie

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2022	Vermeer- deringen	Verminder- ingen	Vrijval Toevoeging Verliesvoorziening	Boekwaarde 31-12-2022	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde opbrengsten	Geraamd eindresultaat (op NW)
Onderhanden werk Stationspark 2	-1.110	75	361	201	-1.195	1.138	45	-102
Onderhanden werk Kerkbuurt 16-18	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderhanden werk Burg. Winklerplein	1.237	172	-	1.018	391	3.932	4.323	-
Onderhanden werk Stationspark 3	2.161	697	-	-	2.858	9.025	25.741	-1.358
Totaal	2.287	944	361		2.053	14.095	30.109	-1.460

5.7.1.7 Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar

Overzicht uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Vorderingen openbare lichamen	6.512	6.303
Rekening-courantverhouding met het Rijk	11.003	9.000
Rekening-courantverhoudingen overige niet-financiële instellingen	478	664
Overige vorderingen	579	2.251
Overige uitzettingen	-	2
Totaal	18.572	18.219

We namen voor verwachte oninbaarheid van debiteuren een voorziening op van € 364.000,- (bepaald op basis van geschatte inningskansen).

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Overige vorderingen	943	2.601
Voorziening oninbaar	-364	-350
Netto waardering overige vorderingen	579	2.251

Voor schatkistbankieren geldt er conform artikel 52c BBV een drempelbedrag van € 1.557.000,- voor begrotingsjaar 2022. In de onderstaande tabel maken we de benutting drempelbedragen inzichtelijk (zie ook paragraaf 4.4. Financiering).

Benutting drempelbedragen Schatkistbankieren

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Bedrag aan middelen buiten 's Rijks schatkist aangehouden	22	21	410	732

5.7.1.8 Liquide middelen

Overzicht liquide middelen

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Bank Nederlandse Gemeenten	1.861	-
Rabobank	3	4
Totaal	1.864	4

Bij de Bank Nederlandse Gemeenten is sprake van een rekening courantkrediet van € 4.500.000,-.

5.7.1.9 Overlopende activa

Overzicht overlopende activa

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Nog te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel	4.832	1.586
Overige nog te ontvangen bedragen	2.709	2.854
Vooruitbetaalde bedragen	559	582
Totaal	8.100	5.022

Het nog te ontvangen bedrag van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel bestaat uit:

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Toevoegingen	Ontvangen	Saldo 31-12-2022
Europese overheidslichamen				
1. n.v.t.	-	-	-	-
Totaal Europese overheidslichamen	-	-	-	-
het Rijk				
1. Opvang vluchtelingen Oekraïne	-	4.797		4.797
2. Afrekening toeslagenaffaire	-	13		13
3. Afrekening Tozo 2022	-	22		22
Totaal het Rijk	-	4.832	-	4.832
Overige Nederlandse overheidslichamen				
1. n.v.t.	-	-	-	-
Totaal overige Nederlandse overheidslichamen	-	-	-	-
Totaal	-	4.832	-	4.832

De 'Overige nog te ontvangen bedragen' van € 2.709.000,- hebben grotendeels betrekking op de verbonden partijen, 'Beschermd Wonen', Project Crayensteijn en Baanhoek West.

De 'Vooruitbetaalde bedragen' van € 559.000,- betreffen facturen die in boekjaar 2022 zijn verwerkt maar betrekking hebben op 2023, het terugbrengen in oorspronkelijke staat Stationspark en vooruitbetaalde kosten inburgering.

Passiva

VASTE PASSIVA

5.7.1.10 Eigen vermogen

Overzicht eigen vermogen

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Toevoeging voorgaand boekjaar	Toevoegingen cf. overzicht baten en lasten	Onttrekkingen cf. overzicht baten en lasten	resultaat 2022	Vermindering ivm afschrijving op activa	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	555	2.598	1.109	1.637		-	2.625
Bestemmingsreserves	48.425		1.931	2.935		-	47.421
Gerealiseerd resultaat	2.598	-2.598	-		7.138	-	7.138
Totaal	51.578	-	3.039	4.572	7.138	-	57.184

Voor specificatie verwijzen we naar paragraaf 5.8.1.

5.7.1.11 Voorzieningen

Overzicht voorzieningen

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Toevoeging	Vrijval	Aanwendungen	Saldo 31-12-2022
Voorzieningen risico's en verplichtingen	2.095	99	94	378	1.722
Onderhoudsregulatievoorzieningen	3.256	679	110	309	3.516
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen met heff	3.752	1.431	-	1.056	4.127
Totaal	9.104	2.209	204	1.743	9.366

Voor specificatie verwijzen we naar paragraaf 5.8.2.

5.7.1.12 Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

Overzicht vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.684	26.222
Onderhandse leningen van openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	5.000	-
Totaal	33.684	26.222

Voor 2022 bedraagt de totale rentelast voor de vaste schulden € 9.574,-.

In onderstaand overzicht geven we het verloop van de vaste schulden over 2022 weer.

Omschrijving	saldo 1-1-2022	Vermeer- deringen	Aflossingen	saldo 31-12-2022
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	26.222	5.000	2.538	28.684
Onderhandse leningen van openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	5.000	-	5.000
Totaal	26.222	10.000	2.538	33.684

5.7.1.13 Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Overzicht netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	2.150
Overige schulden	4.031	4.111
Totaal	4.031	6.261

5.7.1.14 Overlopende passiva

Overzicht overlopende passiva

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Overlopende verplichtingen	4.499	5.932
Vooruitontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel	5.395	6.276
Overige vooruitontvangen bedragen	248	371
Totaal	10.142	12.579

Overzicht overlopende verplichtingen: in de onderstaande tabel staan de verplichtingen boven de € 100.000.

Omschrijving	Saldo 31-12-2022
GR Sociaal nog te betalen doorschuif-btw 4e kw.2022	105
Belastingdienst loonbelasting december	654
Servicegemeente Dordrecht 4e kwartaal 2022 inwonerbijdrage	103
Wijziging gemeentelijke bijdrage SGD	105
Dienstverlening Drechtsteden 4e kwartaal 2022	146
Servicegemeente Dordrecht nog te betalen kosten 4e kwartaal 2022	160
Publieksdiensten 4e kwartaal 2022	185
Kosten cultuurgrond de Driehoek	226
Spuk Ijsbanen en zwembaden 2022	228
Terug te betalen OAB gelden	665
Factuur schadeloosstelling	225
Nog te betalen kosten SOJ	290
Nog te betalen SPUK Sport	115
Overig	1.292
Totaal	4.499

Verloopoverzicht van ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden met een specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Saldo 1-1-2022	Mutaties		Saldo 31-12-2022
		Ontvangen	Vrijgevallen	
Europese overheidslichamen				
xxx				
Totaal Europese overheidslichamen	-	-	-	-
het Rijk				
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	967	859	1.397	430
Middelen liquidatie vm LDKS	7	-7	-	-
Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningslijnen	446	-	306	140
Nazorg locatie voormalig gasfabriekterrein	17	-	17	-
Aardgasvrije wijken - Decentralisatie uitkering	3.729	54	396	3.386
Specifieke uitkering ventilatie in scholen	328	35	185	178
Specifieke uitkering TOZO	52	-	52	-
Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	21	150	63	108
Spec. Uitk. Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	81	195	107	169
Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	59	228	288	-
Subsidie Fietsroute Station-Centrum	263	-	-	263
SPUK gedupeerden toeslagenproblematiek	-	130	130	-
R-net Halte Deltalaan	60	46	106	-
SPUK Aanpak energiearmoede	-	279	75	204
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen	102	-	102	-
Voorbereidingsubsidie geluidsmaatregelen	111	-	8	103
SPUK Sportakkoord	33	38	63	7
SPUK Stimulering Sport	-	193	193	-
Uitbreiding fietsenstalling station Sliedrecht	-	292	-	292
SPUK Onderwijsroute	-	22	-	22
Planvorming bedrijventerreinen	-	14	-	14
SPUK Wet inburgering	-	165	87	78
Totaal het Rijk	6.276	2.694	3.576	5.395
overige Nederlandse overheidslichamen				
xxx				
Totaal overige Nederlandse overheidslichamen	-	-	-	-
Totaal	6.276	2.694	3.576	5.395

5.7.1.15 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Overzicht gegarandeerde geldleningen

Omschrijving	Percentage	Saldo	Saldo
		31-12-2022	31-12-2021
Directe borgstellingen, 100%	100%	17.541	16.784
Directe borgstellingen, 1-10%	1% tot 10%	6.866	5.521
Achternvang WSW, St. Tablis Wonen	100%	106.811	122.661
Totaal		131.217	144.966

In het definitieve boekwerk van jaarrekening 2021 is een eindsaldo per 31-12-2021 gepresenteerd van € 132.597.000,-. Dit saldo had € 144.966.000 moeten zijn en is dus niet correct gepresenteerd. Voor een uitgebreid overzicht wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

5.8 Reserves en voorzieningen

5.8.1 Reserves

In 2022 was het verloop van de Algemene reserve en de bestemmingsreserves als volgt:

Reserves	1-1-2022	Vermeerderingen	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Verminderingen ter dekking van kapitaallasten	Verminderingen	31-12-2022
Algemene bestemmingsreserve	555	1.109	1.371	0	-410	2.625
Reserve weerstandsvermogen	4.751	0	0	0	0	4.751
Reserve kapitaallasten verenigingsverzamelgebouw	2.053	0	0	0	-58	1.995
Reserve nieuwbouw gemeentekantoor	5.751	1	0	0	-123	5.629
Reserve vervanging materieel afdeling PR	228	288	0	0	-44	472
Reserve Klimaatmiddelen (voorheen res. Infra)	387	0	0	0	-297	90
Reserve vervanging containers	593	108	0	0	-25	676
Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing	205	0	0	0	-100	105
Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf	1.545	0	0	0	-82	1.463
Reserve frictiebudget reorganisatie	71	0	0	0	0	71
Reserve kleinschalige herontwikkeling	172	0	0	0	0	172
Reserve onderhoud begraafplaats	579	0	0	0	0	579
Reserve Sociaal Domein	195	0	453	0	0	648
Reserve kapitaallasten invest. economisch nut	11.483	70	0	0	-613	10.940
Reserve kapitaallasten invest. maatschappelijk nut	5.988	1.011	0	0	-330	6.669
Reserve herplantfonds	34	0	0	0	0	34
Reserve Koersvast 2030 (voorheen verkoop aandelen Eneco)	14.390	0	0	0	-1.263	13.127
Totaal reserves	48.980	2.587	1.824	0	-3.345	50.045

Algemene reserve

De algemene reserve is een buffer. Het dekt risico's af en kan incidentele tegenvallers opvangen. Vanaf 2016 brachten we vanuit de paragraaf weerstandsvermogen een deel van de 'Algemene Reserve ter afdekking van de risico's' onder in de 'Reserve weerstandsvermogen'. Het gaat daarbij per ultimo 2022 om € 4.751.000,-.

Reserve weerstandsvermogen

We treffen de 'Reserve weerstandsvermogen' om risico's op te vangen waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen. Bijvoorbeeld het vormen van voorzieningen of het afsluiten van verzekeringen.

Reserve kapitaallasten verenigingsverzamelgebouw De Reling

Met deze 'Reserve kapitaallasten' dekken we de kapitaallasten van in het verleden geactiveerde investeringen in de nieuwbouw van De Reling. (Een deel van) het ambtelijk apparaat is momenteel in De Reling gehuisvest.

Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentekantoor

Deze 'Reserve kapitaallasten' dekt de kapitaallasten van in het verleden geactiveerde investeringen in de bouw van het gemeentekantoor.

Reserve vervanging materieel PR

We vormden deze 'Reserve vervanging materieel PR' voor het dekken van kapitaallasten van investeringen in nieuw materieel. Daardoor wordt de exploitatie geëgaliseerd en dat is belangrijk voor een solide tarievenbeleid voor de reinigingsrechten. We baseerden de storting in de reserve op het integraal vervangingsplan. De onttrekkingen zijn gebaseerd op de werkelijke vervangingen.

Reserve klimaatmiddelen

Bij de 'Reserve klimaatmiddelen' ligt de nadruk op:

- ondersteuning van decentrale overheden bij het realiseren van de Regionale Energie Strategieën (RES) en
- ondersteuning van gemeenten bij de Transitievisies Warmte.

In 2022 besteedden we € 297.000,-. Er resteert nog een bedrag van € 90.000,-.

Reserve vervanging containers

Het doel van de 'Reserve vervanging containers' is tweeledig:

- de kapitaallasten van de investeringen voor de aanschaf van huisvuil-, papier- en bedrijfsvuilcontainers dekken en
- de investeringen in ondergrondse afvalinzameling dekken.

We baseerden de storting op een integraal vervangingsplan en de onttrekkingen op de werkelijke vervangingen.

Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing

Doel van de 'Reserve egalisatie tarieven afvalstoffenheffing' is een gelijkmatige verdeling van lasten over de begrotingsjaren te bevorderen.

Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf

De 'Reserve kapitaallasten nieuwbouw gemeentewerf' is bedoeld om de kapitaallasten van in het verleden geactiveerde investeringen in de renovatie/nieuwbouw van de gemeentewerf en de milieustraat te dekken.

Reserve frictiebudget/organisatieontwikkeling

We vormden de 'Reserve frictiebudget/organisatieontwikkeling' voor de kosten die met de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie verbonden zijn. Daarbij valt te denken aan kosten voor het bevorderen van arbeidsmobiliteit binnen de organisatie en voor de inhuur van capaciteit om tijdelijk impulsen te kunnen geven aan de organisatie.

Reserve kleinschalige ontwikkeling

Het doel van de 'Reserve kleinschalige ontwikkeling' is het ondersteunen van particulier initiatief op het gebied van stedelijke (her)ontwikkeling van bestaande panden en bijbehorende gronden in nader aan te duiden gebieden. Het gaat om initiatieven die nodig zijn om verpaupering, leegstand etc. in die gebieden een halt toe te roepen. De initiatieven moeten daartoe wel passen binnen de visies en beeldkwaliteitsplannen.

Reserve onderhoud begraafplaats

De 'Reserve onderhoud begraafplaats' is bedoeld om kosten van investeringen in de huidige begraafplaats en uitbreidingsinvesteringen te dekken.

Reserve Sociaal Domein

We vormden de 'Reserve Sociaal Domein' bij de jaarrekening 2016. Deze reserve vervangt de geraamde stelpost sociaal domein ter egalisatie van lasten en baten binnen het sociaal domein.

Reserves kapitaallasten investeringen economisch nut

De 'Reserves kapitaallasten investeringen economisch nut' dekken de kapitaallasten van (in het verleden) geactiveerde investeringen. Het gaat alleen om investeringen die op grond van het besluit begroting en verantwoording (BBV) aangemerkt worden als investeringen met een economisch nut.

Reserve kapitaallasten investeringen maatschappelijk nut

Deze 'Reserve kapitaallasten investeringen maatschappelijk nut' dekt de kapitaallasten van (in het verleden) geactiveerde investeringen. Het gaat alleen om investeringen die op grond van het besluit begroting en verantwoording (BBV) aangemerkt worden als investeringen met een maatschappelijk nut. Bijvoorbeeld de aanleg/reconstructies van wegen en investeringen in openbare verlichting.

Reserve herplantfonds

De 'Reserve herplantfonds' gebruiken we voor het herplanten van bomen zoals bedoeld in het vastgestelde groenbeleidsplan.

Reserve Koersvast 2030 (voorheen verkoop aandelen Eneco)

De 'Reserve Koersvast 2030' staat in het teken van de komende termijn richting 2030. Met deze reserve treffen we voorbereidingen om in de periode tot 2030 keuzes te kunnen maken. Op basis daarvan kunnen we ideeën en plannen omzetten naar concrete projecten en resultaten en vruchten plukken.

5.8.2 Voorzieningen

Voorzieningen	1-1-2022	Toevoeging	Vrijval tgv baten en lasten	Aanwending	31-12-2022
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening spaarverlof ambtenaren	9	43	0	0	52
Voorziening wachtgeld	120	56	0	0	176
Voorziening pensioen voormalige wethouders	1.908	0	-79	-369	1.460
Voorziening liquidatie Logopedische Dienst Kring Sliedrecht	43		0	-9	34
Voorziening garantstellingen	0	0	0	0	0
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen	1.309	398	0	-28	1.680
Voorziening onderhoud woningen/woonwagens	0	0	0	0	0
Voorziening onderhoud haven	92	6	0	0	98
Voorziening onderhoud wegen	1.524	193	0	-248	1.468
Voorziening onderhoud ponton waterbus	91	19	-110	0	0
Voorziening onderhoud bruggen	240	63	0	-33	270
Voorzieningen door derden bekleemde middelen					
Voorziening Baanhoek-West	15	0	-15	0	0
Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvest. waarvoor een heffing wordt geheven					
Voorziening onderhoud/egalisatie producten riolering	3.752	1.431	0	-1.056	4.127
	9.104	2.209	-204	-1.743	9.366

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening spaarverlof ambtenaren

We vormden de 'Voorziening spaarverlof ambtenaren' om de kosten van vervanging te kunnen bekostigen als medewerkers spaarverlof opnemen. De invoering van spaarverlof ambtenaren is in de CAO 2021-2022 opgenomen. Het huidige saldo van de voorziening is niet toereikend. Daarom is een storting van € 43.000,- in de voorziening nodig.

Voorziening wachtgeld personeel

De 'Voorziening wachtgeld personeel' is bedoeld voor WW-verplichtingen van (voormalige) bestuurs- en personeelsleden.

Voorziening pensioen voormalige wethouders

We hebben de 'Voorziening pensioen voormalig wethouders' gevormd voor de pensioenverplichtingen van twee voormalige wethouders. We baseren de stand op actuariële berekeningen.

Voorziening liquidatie Logopedische Kring (LDKS)

Sliedrecht wikkelt als centrumgemeente de liquidatie van de voormalige Logopedische Dienst Kring Sliedrecht (LDKS) af. De baten en lasten daarvan zijn opgenomen in de exploitatie. We vormden de 'Voorziening liquidatie Logopedische kring' voor mogelijke risico's die samenhangen met de liquidatie die doorloopt tot en met 2026.

Voorziening garantstellingen

We vormden de 'Voorziening garantstellingen' voor de op de balansdatum bestaande risico's van verplichtingen uit garantstellingen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen

De 'Voorziening buitengewoon onderhoud gebouwen' bestaat voor de egalisatie van kosten van het buitengewoon onderhoud van diverse gemeentelijke gebouwen en objecten én van gebouwen en objecten die voor de huisvesting van vooral gesubsidieerde instellingen worden gebruikt.

Voorziening onderhoud woningen en woonwagens

We hadden oorspronkelijk een 'Voorziening onderhoud woningen en woonwagens' voor de egalisatie van de kosten van het groot onderhoud van verschillende gemeentelijke woningen, woonwagens en woonwagenstandplaatsen. Het gaat nu alleen nog om groot onderhoud aan de standplaatsen.

Voorziening onderhoud haven

De 'Voorziening onderhoud haven' is in het leven geroepen voor de egalisatie van het groot onderhoud van de haven.

Voorziening onderhoud wegen

De 'Voorziening onderhoud wegen' is er voor egalisatie van het groot onderhoud aan wegen en voor het nog niet uitgevoerd straatwerk uit programma's van voorgaande jaren.

Voorziening onderhoud ponton waterbus

De 'Voorziening onderhoud ponton waterbus' is in het leven geroepen voor de egalisatie van het groot onderhoud van de ponton. Door het ontbreken van een MJOP is de voorziening vrij komen te vallen.

Voorziening onderhoud bruggen

De 'Voorziening onderhoud bruggen' is er voor de egalisatie van het groot onderhoud van bruggen.

Voorzieningen door derden beklemd middelen

Voorziening Baanhoek West

Met het afsluiten van de grondexploitatie Baanhoek West (jaarrekening 2015) vormden we een voorziening voor de nog te maken kosten. De voorziening is niet meer noodzakelijk en is vrij komen te vallen.

Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven

Voorziening onderhoud en egalisatie producten riolering

We vormden de 'Voorziening onderhoud en egalisatie producten riolering' uit de opbrengsten van rioolrechten. De bijdrage aan de voorziening is bedoeld voor toekomstige vervangingsinvesteringen (artikel 44, lid 1d BBV).

5.9 SiSa overzicht

Ministerie van Wonen, Sociale Zaken en Gelijke Kansen

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 30-1-2023

Verstrekker	Uitkeringcode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01 050660 Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A12B/02 € 0	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03 Ja	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04 € 14.020	Endverantwoording (Ja/Neel) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05 Ja	
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Aard controle R Indicator: A13/01 € 10.930	Zelfstandige uitvoering (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02 Nee	Correcte besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A13/03 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023 Aard controle R Indicator: A13/04 € 10.930	Endverantwoording (Ja/Neel) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05 Ja	

JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 Aard controle R Indicator: A16/01 € 3.316.600 Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO Aard controle R Indicator: A16/07 € 0	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/02 € 1.009.778 Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waarvan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/08 € 104.370	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbeslissing (GOO) Aard controle R Indicator: A16/03 € 0 Berekening totale besteding (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09 € 4.796.757	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: A16/04 € 174.065 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10 € 4.796.757	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie Aard controle R Indicator: A16/05 € 0 Endverantwoording (Ja/Neel) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11 Nee	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) Aard controle R Indicator: A16/06 € 191.944

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) Aard controle R Indicator: B2/01 14 Endverantwoording (Ja/Neel) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07 Nee Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Aard controle R Indicator: B2/10 € 0 Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16 € 5.320 Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 € 0	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02 31 Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Aard controle R Indicator: B2/11 € 300 Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 € 30.780 Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 € 48.000	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/03 1 Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09 € 3.468 Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18 € 3.468 Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24 € 3.468	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04 20 Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Aard controle R Indicator: B2/13 € 69.360 Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25 € 69.360	Normbedragen voor a, b, d en f (Ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05 Ja Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14 € 0 Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 € 4.488 Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26 € 15.708	Normbedragen voor e (Ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06 Ja Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15 € 0 Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 € 15.708

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikingsnummer /naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01 1 SUVIS21-00906724 50 SUVIS21-00906737 Kopie Beschikingsnummer/Naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07 1 SUVIS21-00906724 2 SUVIS21-00906737 50	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C32/02 € 0 € 114.843 Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Neel/N.v.t.) Aard controle D2 Indicator: C32/08 Nee Ja	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03 € 0 € 114.843 Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09 De Johannes Calvijnsschool heeft tot 01-08-2023 de tijd om de subsidiegelden te gebruiken. Ze hebben echter uitstel aangevraagd.	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Neel) Aard controle D2 Indicator: C32/04 Nee Ja	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05 De Johannes Calvijnsschool heeft tot 01-08-2023 de tijd om de subsidiegelden te gebruiken. Ze hebben echter uitstel aangevraagd.	Endverantwoording (Ja/Neel) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06 Ja

BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikkningsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle R Indicator: C43/03	Aard controle D1 Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-00443/144	€ 102.154	€ 231.700	3.118		Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)?				
			Aard controle D1 Indicator: C43/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08				
			1.272	Ja				
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeente kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeente kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeente kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeente kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			674	€ 39.698	€ 39.698	26	€ 1.531	€ 1.531
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis– heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeente kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeente kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			700	€ 34.266	€ 34.266			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlaging maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			1.291	1.817	0	0	700	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle R Indicator: C62/02	Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04		
			8	€ 1.200	€ 1.883	Nee		

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschotse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 150 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschotse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kind- en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 596.800	€ 177.589	€ 0	€ 42.700	€ 967.271	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende versjaarde periode	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10	
			1.060610 Gemeente Sliedrecht	€ 0	060610 Gemeente Sliedrecht	€ 0	€ 1.094.699	
			2					
			100					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhaken COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 106.953	€ 0	€ 106.953	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
			1.060610 Gemeente Sliedrecht	€ 0	060610 Gemeente Sliedrecht	€ 0		
			2					
			10					

lenw	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (Sisa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen
		Provinciale beschikking en/of verordening				Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde	Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde
		Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen					
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05
1			G19016	€ 0	€ 0		
2							
100							
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Endverantwoording (Ja/Nee)
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10
1			G19016	€ 156.005	€ 305.100		ja
2							
100							

SWZ	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de WvO	1 Participatiewet (PW)	1 Participatiewet (PW)	12 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	12 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	13 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	13 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			14 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	14 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	18 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	17 Participatiewet (PW)	17 Participatiewet (PW)	17 Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotalies en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Nee				

SWZ	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2021	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. WvO verantwoordt hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit Sisa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)					
			1 Participatiewet (PW)	1 Participatiewet (PW)	12 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	12 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	13 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05
1			060610 Gemeente Sliedrecht	€ 6.735.998	€ 153.598	€ 362.139	€ 28.549
2							
100							
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				13 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	14 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	14 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	16 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11
1			060610 Gemeente Sliedrecht	€ 0	€ 7.262	€ 0	€ 530.114
2							
100							
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Mutaties (dotalies en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				17 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	17 Participatiewet (PW)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Aard controle R Indicator: G2A/14	Aard controle R Indicator: G2A/15	Aard controle D2 Indicator: G2A/16	
1			060610 Gemeente Sliedrecht	€ 3.784	€ 3.615	€ 0	
2							
100							

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b. Bbz 2004 (Bob)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit Sisa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
		1	060610 Gemeente Sliedrecht	€ 27.736	€ 6.040	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		100						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/12</i>
		1	060610 Gemeente Sliedrecht	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		100						

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6 Totaal	0	0	Nee		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dittaties en vijfel) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0		

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), totaal 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)	
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle R Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05	
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 62.262	€ 0	€ 31.753	€ 3.368		
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 11.863	€ 0	€ 10.650	€ 0		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 326.086	€ 30.324	€ 13.337	€ 0		
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 56.725	€ 0	€ 0	€ 0		
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 15.369	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Aard controle R Indicator: G4A/07	Aard controle R Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09			
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 102	7	0			
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	0	0			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	86	3			
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	18	1			
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	4	0			
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijaf) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Aard controle R Indicator: G4A/11	Aard controle D2 Indicator: G4A/12	Aard controle R Indicator: G4A/13			
		1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
SZW	G10	Wet inburgering 2021, gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente				
		Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03				
		€ 87.120	Ja					
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire, gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire (toeslagen))	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle R Indicator: G12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04			
		€ 0	€ 0	0	Nee			
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire, totaal	Hieronder per regel één (gemeentecode) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire (toeslagen)), jaar T-1.		
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SJa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01	Aard controle R Indicator: G12A/02	Aard controle R Indicator: G12A/03	Aard controle R Indicator: G12A/04			
		060610 Gemeente Sliedrecht	€ 91	€ 0	8			
		2						
		20						
SZW	G13	Onderwijsroute 2022, deel gemeente	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport	Onvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
		Gemeenten						
		Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
		€ 192.762	€ 77.653					
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Vergelijk als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
		Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
		1 Exploitatie en beheer sportaccommodaties	€ 77.653	€ 652	€ 65.439	€ 11.562		
		2						
		100						

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1 1015987	€ 35.000	€ 0	€ 0	€ 15.000	€ 20.000
			2 1038147	€ 85.142	€ 0	€ 25.621	€ 0	€ 78.071
			3 1042456	€ 20.000	€ 0	€ 20.000	€ 0	€ 20.000
			4 1042456 (aanvulling)	€ 17.717	€ 0	€ 17.717	€ 0	€ 17.717
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			1 1015987	Ja				
			2 1038147	Nee				
			3 1042456	Ja				
			4 1042456 (aanvulling)	Ja				
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend	Totale definitieve exploitatietekort Automatisch berekend	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend	Eindverantwoording	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05	
			1 SPUKJ221-22204	€ 228.260	€ 228.458	€ 228.260	Nee	
			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Aard controle R Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11
			1 Optisport bronbad de Lockhorst	Nov + dec 2021	€ 165.265	€ 165.265	€ 165.265	€ 165.265
			2 Optisport bronbad de Lockhorst	jan-22	€ 62.995	€ 63.193	€ 62.995	€ 62.995
			50					

5.10 Specificatie overhead

Sinds de invoering van het gewijzigde BBV mogen we kosten van overhead niet meer opnemen in de ramingen van de verschillende thema's van onze begroting. Daarom namen we de overhead op als apart thema onder Programma 4 Bestuur, Organisatie en Veiligheid.

'Overhead' gaat over alle indirecte kosten die niet rechtstreeks aan een thema te koppelen zijn. Het gaat om kosten van:

- financiën, Toezicht en Controle,
- personeelszaken en organisatie,
- inkoop,
- interne en externe communicatie,
- juridische zaken,
- bestuurszaken en bestuursondersteuning,
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen,
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging),
- documentaire informatievoorziening (DIV) en
- managementondersteuning primair proces.

Specificatie overhead	2022
A. Personeelskosten	N 5.035
1. Directe- en indirecte personeelskosten	N 3.341
2. Personeel van derden	N 1.429
3. Cursussen en seminars	N 161
4. Secundaire personeelskosten	N 103
B. Materiële uitgaven	N 813
1. Facilitaire kosten	N 14
2. Materieel, voertuigen en gereedschappen	N 204
3. Schoonmaak, beveiliging, verzekeringen, energie en onderhoud	N 121
4. Lidmaatschappen en contributies	N 85
5. Advies- en onderzoekskosten op juridische en personele vraagstukken	N 38
6. Overig (incl. doorbelasting tractiemiddelen)	N 351
C. Voorzieningen	N 234
1. Dotatie voorzieningen groot onderhoud eigen huisvesting	N 199
2. Dotatie voorziening spaarverlof ambtenaren	N 43
3. Vrijval uit voorziening LDKS	V 9
D. Kapitaallasten	N 596
1. kapitaallasten eigen huisvesting en tractiemiddelen	N 596
E. Bijdrage gemeenschappelijke regelingen	N 3.548
1. Bijdrage gemeenschappelijke regelingen SCD en OCD	N 3.548
Totaal lasten Overhead	N 10.225
F. Vergoedingen	V 500
1. Huuropbrengsten eigen huisvesting	V 317
2. Overige vergoedingen	V 183
Totaal baten overhead	V 500
Totaal overhead	N 9.725

5.11 Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

6

OVERIGE

6.1 Investeringsoverzicht

Onderstaande tabel laat het verloop van de investeringskredieten in 2022 zien. In de een-na-laatste kolom staat of het krediet ultimo 2022 wordt gehandhaafd of afgesloten. De laatste kolom geeft aan welk bedrag we als restantkrediet overbrengen naar 2023.

In de kolom 'Realisatie in 2022' staat het saldo van uitgaven en inkomsten op een krediet. Een negatief bedrag in deze kolom geeft dus aan dat er in 2022 op dat krediet meer inkomsten waren dan uitgaven. Bijvoorbeeld door ontvangen projectsubsidies van de Provincie.

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2022	Realisatie in 2022	Tekort (-) Over (+)	Hand- haven / Afsluiten	Over naar 2023
70010006	Herinrichting Raadhuis	339.000	229.393	109.607	Handhaven	109.607
70010007	AV-systeem raadzaal	32.600	32.061	539	Afsluiten	0
70450001	Schakelkast muziektent	12.500	0	12.500	Handhaven	12.500
70460006	Aanpak speelplaatsen - Jaarschijf 2019	7.784	0	7.784	Afsluiten	
70530005	Uitvoering begraafplaats 2020-2025 VAT	287.401	162.901	124.500	Handhaven	124.500
70530006	Uitvoering begraafplaats 2020 t/m 2024	1.079.222	680.948	398.274	Handhaven	398.274
70530008	Uitvoering begraafplaats - aanleg groen	-6.381	28.927	-35.308	Handhaven	-35.308
70530009	Uitvoering begraafplaats - beheerdersonderkomen	1.456.585	1.189.071	267.514	Handhaven	267.514
70530010	Uitvoering begraafplaats voorber. locatie 7	95.166	32.461	62.705	Handhaven	62.705
70540023	Vervanging ondergrondse afvalcontainers	77.700	7.645	70.055	Afsluiten	
70540029	Vervanging ondergrondse afvalcontainers	105.000	0	105.000	Afsluiten	
70540030	Vervanging huisvuilcontainers	30.000	17.152	12.848	Afsluiten	
70540031	Vervanging ondergrondse afvalcontainers	56.000	0	56.000	Afsluiten	
70590001	Toekomstbestendig maken zalencentrum de Lockhorst	296.420	2.109	294.311	Handhaven	294.311
70600009	Renovatie pand Elektra Stationsweg 4	1.758.858	336.179	1.422.679	Handhaven	1.422.679
70610002	Bijdrage accommodatie VV	892.754	0	892.754	Handhaven	892.754
70620043	Toekomstbestendig maken sporthal de Lockhorst	243.000	0	243.000	Handhaven	243.000
70630020	Renovatie buitenschil bronbad De Lockhorst 2017	12.000	0	12.000	Handhaven	12.000
70630043	Toekomstbestendig maken zwembad de Lockhorst	915.168	128.836	786.332	Handhaven	786.332
70650003	Gronden Sliedrecht buiten tbv sportpark	1.300.000	3.724	1.296.276	Handhaven	1.296.276
70700010	Burg. Winklerplein Bushalte 2e fase	507.904	0	507.904	Handhaven	507.904
70700011	Burg. Winklerplein Aanleg plein en OR	393.108	39.694	353.414	Handhaven	353.414
70700012	Burg. Winklerplein Zuidooster	379.409	0	379.409	Handhaven	379.409
70700013	Burg. Winklerplein Noord-en Zuidgevel	143.250	5.430	137.820	Handhaven	137.820
70700014	Opwaarderen Kerkbuurt Merwedeplein	28.509	0	28.509	Afsluiten	
70700017	Aankoop Rijnstraat 315 grond	500.000	500.000	0	Afsluiten	

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2022	Realisatie in 2022	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2023
70700018	Aankoop Rijnstraat 315 gebouw	600.000	602.593	-2.593	Afsluiten	
70870005	Vervanging fundering en asfalt Parallelweg-west	169.992	29.430	140.562	Handhaven	140.562
70870008	Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023	1.496.951	375.131	1.121.820	Handhaven	1.121.820
70870009	Herstraten Professorenbuurt - Jaarschijf 2019-2022	1.193.575	19.858	1.173.717	Handhaven	1.173.717
70870015	Fietspad Stationsweg/Borgesiusweg (nieuwe aanleg)	739.446	26.595	712.851	Handhaven	712.851
70870018	Herstraten Rivierenbuurt zuid - Jaarschijf 2021	280.526	140.566	139.960	Handhaven	139.960
70870019	Vervanging div. asfaltdeklagen - Jaarschijf 2022	411.429	276.146	135.283	Handhaven	135.283
70870021	Herstraten Elzenhof	403.830	69.150	334.680	Handhaven	334.680
70870022	Herstraten Stormrand t/m Hoepel-oost	607.223	43.291	563.932	Handhaven	563.932
70870023	Herstraten Rivierenbuurt zuid - Jaarschijf 2022	685.548	260.240	425.308	Handhaven	425.308
70870025	Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	2.391.964	1.924.302	467.662	Handhaven	467.662
70870029	Jac Catsstraat-zuid - vervanging wegbedekking	1.069.865	69.918	999.947	Handhaven	999.947
70870030	PC Hooftlaan-zuid - vervanging wegbedekking	23.490	3.569	19.921	Afsluiten	
70870031	P.A. de Genestetstraat - vervanging wegbedekking	100.000	0	100.000	Handhaven	100.000
70870036	Herbestraten - Goeman Borgesiusweg	72.878	0	72.878	Handhaven	72.878
70880001	Aanleg brug tbv fietspad Stationsweg-noord	43.870	0	43.870	Afsluiten	
70880002	Vervanging negental bruggen	425.207	0	425.207	Handhaven	425.207
70890012	Vervanging lichtmasten	18.846	10.419	8.427	Handhaven	8.427
70890013	Vervanging lichtmastarmaturen	31.640	31.969	-329	Afsluiten	
70890014	Vervanging lichtmasten	61.000	10.668	50.332	Handhaven	50.332
70890015	Vervanging lichtmastarmaturen	113.278	34.328	78.950	Handhaven	78.950
70890016	Lichtmastarmaturen Staatsliedenbuurt	141.513	0	141.513	Afsluiten	
70920017	Rioolvervanging Staatsliedenbuurt	1.124.447	5.332	1.119.115	Handhaven	1.119.115
70920018	Rioolvervanging Vogelbuurt 2019-2023	1.452.191	764.696	687.495	Handhaven	687.495
70920019	Rioolverv. Professorenbuurt 2019 (GRP 2019-2023)	481.066	0	481.066	Handhaven	481.066
70920022	Relinen riolering Gantelweg (GRP 2019-2023)	259.519	0	259.519	Afsluiten	
70920023	Aanleg waterberging (GRP 2019-2023)	22.979	0	22.979	Afsluiten	
70920024	Verplaatsen gemaal Winklerplein (GRP 2019-2023)	350.000	0	350.000	Handhaven	350.000
70920025	Vervangen drukriolering (GRP 2019-2023)	109.314	79.798	29.516	Handhaven	29.516

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2022	Realisatie in 2022	Tekort (-) Over (+)	Handhaven / Afsluiten	Over naar 2023
70920029	Vervanging persleidingen (GRP 2019-2023)	95.000	0	95.000	Handhaven	95.000
70920031	Rioolvervanging Rivierenbuurt-zuid 2021 (GRP 2019-2023)	95.000	95.000	0	Afsluiten	
70920032	Afkoppelen riolering 2021 (GRP 2019-2023)	49.826	0	49.826	Handhaven	49.826
70920034	Rioolvervanging Rivierenbuurt-zuid 2022 (GRP 2019-2023)	157.840	133.897	23.943	Handhaven	23.943
70920035	Afkoppelen riolering 2022 (GRP 2019-2023)	50.000	0	50.000	Handhaven	50.000
70920040	Rioolvervanging Thorbeckelaan-Vogelenzang	79.115	0	79.115	Afsluiten	
70920041	Rioolvervanging - Elzenhof	302.431	4.124	298.307	Handhaven	298.307
70920044	Hemelwaterafvoerstelsel Stormrand, Leiakker e.o.	101.850	0	101.850	Handhaven	101.850
70920045	Reconstructie riolering Nijverwaard	300.000	4.955	295.045	Handhaven	295.045
70930007	Aanpassen aansl. Parallelweg op Nijverwaard (VBP)	1.204.914	71.778	1.133.136	Handhaven	1.133.136
70930012	Reconstructie kruispunt Parallelweg/op- en afrit A15 N	341.559	2.725	338.834	Handhaven	338.834
70930014	Verkorten wandelpromenade Kerkbuurt	189.641	176.319	13.322	Handhaven	13.322
70930017	Geluidsanering woningen rotonde Stevinstraat	28.902	-1.118	30.020	Afsluiten	
71363508	Vervanging keukenapparatuur Gemeentekantoor	5.514	0	5.514	Afsluiten	
71363521	Revisie luchtbeh.kasten gemeentekantoor 2016	17.035	0	17.035	Afsluiten	
71363523	Linoleum vloerbedekking kantoorvertrekken 2017	48.365	0	48.365	Afsluiten	
71363526	Bouwkundige aanpassingen gemeentekantoor	9.786	0	9.786	Afsluiten	
71363540	Voorbereidingskrediet Raadhuis en GK	72.836	71.463	1.373	Afsluiten	
71363541	Herinrichting Gemeentekantoor	214.000	6.255	207.745	Handhaven	207.745
71364071	Bedrijfswagen Skoda (vervanging 16-PSF-6)	42.000	0	42.000	Handhaven	42.000
71364072	Bedrijfswagen Skoda (vervanging 17-PSF-6)	42.000	0	42.000	Handhaven	42.000
71364074	Vervanging Opel Vivaro (9-VSP-62)	50.000	0	50.000	Handhaven	50.000
71364082	Sneeuwschuif Jongerius voor tractor	15.000	0	15.000	Handhaven	15.000
71364084	Sneeuwplough/zoutstrooier (2021)	65.000	24.673	40.327	Afsluiten	
71364085	Sneeuwplough/zoutstrooier tbv haakarmwagen Scania	65.000	0	65.000	Handhaven	65.000
71364090	Onkruidbrander tbv begraafplaats	22.000	19.179	2.822	Afsluiten	

Groot-boek	Omschrijving investering	Krediet in 2022	Realisatie in 2022	Tekort (-) Over (+)	Hand-haven / Afsluiten	Over naar 2023
71364094	Waterwagen t.b.v. tractor	17.500	0	17.500	Handhaven	17.500
71364095	Bebakeningswagen I	15.000	0	15.000	Afsluiten	
71364096	Bebakeningswagen II	15.000	0	15.000	Afsluiten	
71365005	Investeringen basisregistratie vastgoed 2012	14.324	-1.404	15.728	Afsluiten	
71365007	Aanschaf vastgoedbeheerssysteem	650	0	650	Afsluiten	
71365008	Hybride apparatuur vergaderruimtes	25.000	19.806	5.194	Afsluiten	
71365009	Telefoons	10.000	10.619	-619	Afsluiten	
71370007	Perceel in de Driehoek	226.000	225.673	328	Afsluiten	
71373503	Verbouwing De Reling tbv gem.kantoor	18.446	0	18.446	Afsluiten	
71373504	Meubilair gem.kantoor	25.706	8.838	16.869	Afsluiten	
Totaal Lasten		29.856.784	9.047.309	20.809.475		
70460006	Aanpak speelplaatsen - Jaarschijf 2019	1.500	0	1.500	Afsluiten	
70600009	Renovatie pand Elektra Stationsweg 4	826	0	826	Handhaven	826
70700011	Burg. Winklerplein Aanleg plein en OR	-245.000	0	-245.000	Handhaven	-245.000
70870008	Herstraten Vogelbuurt - Jaarschijf 2019-2023	3.049	-65.548	68.597	Handhaven	68.597
70870015	Fietspad Stationsweg/ Borgesiusweg (nieuwe aanleg)	-348.277	0	-348.277	Handhaven	-348.277
70870019	Vervanging div. asfaltdeklagen - Jaarschijf 2022	0	-37.500	37.500	Handhaven	37.500
70870025	Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	-478.944	-738.197	259.253	Handhaven	259.253
70890016	Lichtmastarmaturen Staatsliedenbuurt	-141.513	0	-141.513	Afsluiten	
70920017	Rioolvervanging Staatsliedenbuurt	-1.103.861	0	-1.103.861	Afsluiten	-1.103.861
70920018	Rioolvervanging Vogelbuurt 2019-2023	4.971	-31.602	36.573	Handhaven	36.573
70920023	Aanleg waterberging (GRP 2019-2023)	107.080	0	107.080	Afsluiten	
Totaal Inkomsten		-2.200.169	-872.847	-1.327.322		

6.2 Totaaloverzicht baten en lasten per taakveld

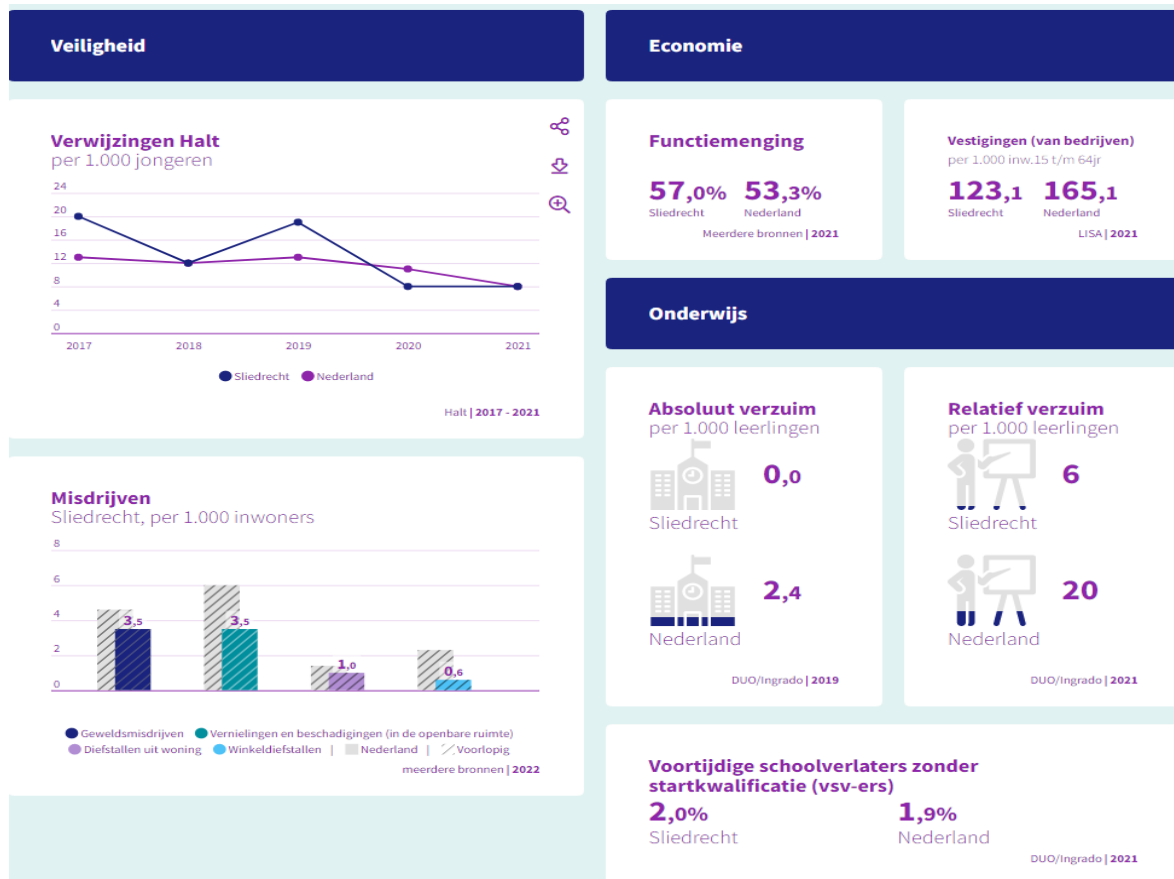
Hoofdtakveld	Taakveld	Taakveld omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
0 - Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	N 2.627	V 13	N 2.614
	0.2	Burgerzaken	N 953	V 303	N 650
	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	N 111	V 189	V 78
	0.4	Overhead	N 10.226	V 500	N 9.726
	0.5	Treasury	V 14	V 216	V 231
	0.61	OZB woningen		V 2.157	V 2.157
	0.62	OZB niet-woningen		V 1.812	V 1.812
	0.64	Belastingen overig	N 266	V 131	N 135
	0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		V 54.930	V 54.930
	0.8	Overige baten en lasten	N 658		N 658
	0.10	Mutaties reserves	N 2.101	V 3.634	V 1.532
	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten			
Totaal 0 - Bestuur en ondersteuning			N 16.928	V 63.886	V 46.958
1 - Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	N 2.108	V 120	N 1.987
	1.2	Openbare orde en veiligheid	N 583	V 9	N 574
Totaal 1 - Veiligheid			N 2.691	V 130	N 2.561
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	N 2.429	V 591	N 1.838
	2.4	Economische havens en waterwegen	N 43	V 96	V 53
	2.5	Openbaar vervoer	N 136	V 110	N 26
Totaal 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat			N 2.608	V 798	N 1.810
3 - Economie	3.1	Economische ontwikkeling	N 485	V 31	N 454
	3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	N 1.297	V 1.312	V 15
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	N 265	V 161	N 104
Totaal 3 - Economie			N 2.048	V 1.504	N 544
4 - Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	N 220	V 13	N 207
	4.2	Onderwijshuisvesting	N 1.085		N 1.085
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	N 1.409	V 761	N 648
Totaal 4 - Onderwijs			N 2.714	V 774	N 1.940
5 - Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	N 227	V 26	N 201
	5.2	Sportaccommodaties	N 2.080	V 897	N 1.183
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	N 202	V 71	N 132
	5.4	Musea	N 25		N 25
	5.5	Cultureel erfgoed	N 32	V 8	N 23
	5.6	Media	N 586	V 103	N 483
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	N 2.569	V 209	N 2.359
Totaal 5 - Sport, cultuur en recreatie			N 5.720	V 1.313	N 4.407
6 - Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	N 5.579	V 5.253	N 326
	6.2	Wijkteams	N 3.407	V 46	N 3.361
	6.3	Inkomensregelingen	N 11.861	V 7.184	N 4.677
	6.4	Begeleide participatie	N 2.923		N 2.923
	6.5	Arbeidsparticipatie	N 1.164		N 1.164
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	N 491	V 1	N 491
	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	N 7.270		N 7.270
	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	N 7.488		N 7.488
	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	N 213	V 1.187	V 974
	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	N 1.023		N 1.023
Totaal 6 - Sociaal domein			N 41.419	V 13.670	N 27.749
7 - Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	N 176		N 176
	7.2	Riolering	N 2.532	V 3.449	V 917
	7.3	Afval	N 2.544	V 3.809	V 1.265
	7.4	Milieubeheer	N 1.334	V 454	N 880
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	N 416	V 591	V 175
Totaal 7 - Volksgezondheid en milieu			N 7.003	V 8.303	V 1.300
8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en	8.1	Ruimte en leefomgeving	N 791	V 125	N 666
	8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	N 7	N 49	N 56
	8.3	Wonen en bouwen	N 3.553	V 2.165	N 1.388
Totaal 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			N 4.351	V 2.242	N 2.109
Saldo			N 85.482	V 92.620	V 7.138

6.3 Basisset beleidsindicatoren

Landelijke indicatoren

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. Die set behandelt een breed spectrum aan onderwerpen. Van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo ontstaat een helder beeld van de beleidsresultaten van de gemeente. De meerjarige vergelijking van deze indicatoren is te raadplegen via de website:

<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording>

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

60,4%
Sliedrecht

49,3%
Nederland

Meerdere bronnen | 2020

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

927,0
Sliedrecht

805,5
Nederland

Meerdere bronnen | 2021

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner

Sliedrecht

204

Nederland

169

CBS statistiek Huishoudelijk afval | 2021

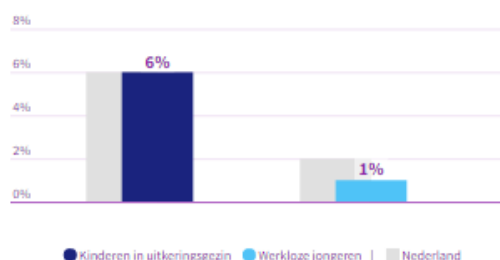
Jongeren met een delict voor de rechter

1%
Sliedrecht

1%
Nederland

CBS Jeugd | 2021

Achterstand onder jeugd Sliedrecht

CBS Jeugd | 2021

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

10,1%
Sliedrecht

26,8%
Nederland

berekening | 2020

Netto arbeidsparticipatie

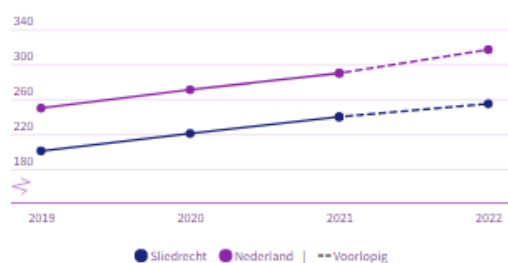
73,8%
Sliedrecht

72,2%
Nederland

CBS | 2022

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde x €1.000

CBS - WOZ | 2019 - 2022

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners

Sliedrecht

308,6

Nederland

431,2

CBS | 2021

Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen

1,0

Sliedrecht

9,3

Nederland

[Meer Info](#)

BAG/ABF | 2022

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

143,8 *

Sliedrecht

197,7 *

Nederland

CBS | 2022 | *Voorlopig

Demografische druk

Sliedrecht

78,4%

Nederland

70,3%

CBS | 2022

Jongeren met jeugdhulp

% van alle jongeren tot 18 jaar

Sliedrecht

13,5

Nederland

10,7

CBS Jeugd | 2022

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 736

Sliedrecht

€ 823

Nederland

COELO | 2022

Jongeren met jeugdbescherming

2,0%

Sliedrecht

1,1%

Nederland

CBS Jeugd | 2022

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 827

Sliedrecht

€ 905

Nederland

COELO | 2022

Jongeren met jeugdreclassering

X

Sliedrecht

0,3%

Nederland

CBS Jeugd | 2022

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners

890

Sliedrecht

640

Nederland

CBS MSD WMO | 2022

Indicator	Peildatum	Waarde
Formatie gemeente Sliedrecht per 1.000 inwoners	31-12-2022	4,74
Bezetting gemeente Sliedrecht per 1.000 inwoners	31-12-2022	4,38
Apparaatskosten gemeente Sliedrecht per inwoner	31-12-2022	€ 395
Externe inhuur gemeente Sliedrecht (% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	31-12-2022	12,18%
Overhead gemeente Sliedrecht (% van totale lasten)	31-12-2022	11,96%

6.4 Rechtmatigheid

Inleiding

Het begrip financiële rechtmatigheid is concreet gemaakt met behulp van negen criteria (voor nadere informatie hierover zie het Controleprotocol 2022). In de jaarrekening legt het college verantwoording af over alle negen criteria van rechtmatigheid. De eerste zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. De drie specifieke rechtmatigheidscriteria komen tot uitdrukking in de verklaring van de accountant aangaande de rechtmatigheid. Vanaf boekjaar 2023 spreekt de accountant zich hier niet langer over uit, maar is het oordeel hierover aan het college met behulp van de zogenaamde rechtmatigheidsverklaring.

De drie criteria die specifiek van toepassing zijn op de rechtmatigheid zijn de volgende:

- Het begrotingscriterium;
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium;
- Het voorwaardencriterium.

Op deze drie criteria wordt in het vervolg ingegaan. In deze paragraaf zijn ook de punten opgenomen waar het college van B&W (bij haar interne controles) op is gestuit en die onrechtmatig zijn (en die niet meer hersteld kunnen worden).

Begrotingscriterium

Exploitatie

In het begrotingsjaar 2022 is er binnen de exploitatie van de programma's sprake van een overschrijding van de begrote lasten op het programma Economie, onderwijs & arbeidsmarkt. Op hetzelfde programma is er ook sprake van lagere baten dan begroot. Zie hiervoor onderstaand overzicht:

Programma	Lasten	Baten	Totaal
Sociaal	1.688	1.007	2.695
Economie, onderwijs & arbeidsmarkt	-122	-69	-191
Ruimte	631	12	643
Bestuur, organisatie & veiligheid	12	232	244
Financien	412	1.283	1.695
Resultaat (excl. reserve mutaties)	2.621	2.466	5.087

De kostenoverschrijding binnen het programma Economie, onderwijs & arbeidsmarkt hangt samen met de grondexploitaties. De kosten (en opbrengsten) van een grondexploitatie lopen (met uitzondering van de vorming van verliesvoorzieningen en winstnemingen) neutraal door de exploitatie. Het lopende saldo (onderhandenwerk) wordt neutraal naar de exploitatie geboekt.

Reserves

Er is sprake van mutaties op reserves die niet zijn begroot. In deze gevallen zijn er echter wel raadsbesluiten genomen die 'vragen' om de doorgevoerde mutaties, waardoor deze mutaties rechtmatig zijn. Dit betreft:

- Onttrekking algemene reserve, € 119.600 i.v.m. Wandelpromenade Kerkbuurt
- Toevoeging algemene reserve, € 650.000 i.v.m. budgetoverheveling

Ad a)

In het raadsbesluit Revitalisering Kerkbuurt d.d. 13 december 2016 is besloten dat de kosten voor de wandelpromenade Kerkbuurt onttrokken moeten worden uit de algemene reserve. Dit besluit heeft zich niet vertaalt in een begrotingswijziging, maar op basis van het besluit is de onttrekking wel verwerkt. Hetzelfde bedrag is eveneens niet begroot, maar wel toegevoegd aan de reserve

Kapitaallasten investeringen maatschappelijk nut. Uit deze reserve worden de met de investering samenhangende kapitaallasten geboekt.

Ad b)

Bij de 2^e Tussenrapportage is besloten dat het budget van de onderstaande projecten wordt doorgeschoven naar 2023 indien het niet is besteed. Voor een bedrag van € 650.000 doet dat zich daadwerkelijk voor:

Thema	Onderwerp	Maximaal	JR2022
Expl. Bouwgronden woonwijken	Ontwikkelingen Driehoek	€ 130.000	€ 57.000
Werk en ondernemerschap	Stimuleringsregeling Kerkbuurt	€ 100.000	€ 61.000
Ruimtelijke ordening	Kosten toetsing en toezicht bouwvergunningen	€ 89.000	€ 0
Ruimtelijke ordening	Vastgoedadministratie	€ 65.000	€ 0
Milieu	Geluidsisolatieproject Deltalaan-Thorbeckelaan	€ 111.000	€ 0
Overhead	Organisatieontwikkeling	€ 111.000	€ 111.000
Algemene heffingen	Omgevingswet en klimaatmiddelen	€ 421.000	€ 421.000
Totaal		€ 1.027.000	€ 650.000

Investerings

Tenslotte is er bij de investeringen sprake van een overschrijding op de volgende kredieten:

- 70890013: Vervanging lichtmastarmaturen, € 329
- 70700018: Aankoop Rijnstraat 313 (gebouw), € 2.593
- 70530008: Uitvoering begraafplaats – aanleg groen, € 35.308

Zowel de overschrijding op vervanging van de lichtmastarmaturen als de aankoop van Rijnstraat 313 (gebouw) betreffen marginale overschrijdingen van het goedgekeurde krediet. De overschrijding bij de uitvoering van de begraafplaats betreft een overschrijding op een jaarschijf van het totale krediet. Er resteert in 2023 een bedrag van € 207.000 voor de uitvoering van dit krediet.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Door de raad zijn in verordeningen en besluiten verschillende aspecten van Misbruik en oneigenlijk gebruik (verder: M&O) opgenomen. Voor bestaande procedures wordt getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik worden genomen. Daarbij is de vooronderstelling gerechtvaardigd dat binnen de belangrijkste procedures al (informeel) adequate maatregelen zijn getroffen ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording. Het M&O-beleid financiële rechtmatigheid betreft met name uitkeringen.

De verbijzonderde interne controles over het boekjaar 2022 zijn uitgevoerd waarbij de selectie op de te controleren posten door de accountant heeft plaatsgevonden. De uitkomsten van deze interne controles zijn gedeeld met de accountant. In de VIC hebben we niet geconstateerd dat niet wordt voldaan aan het misbruik en oneigenlijk criterium. Daarmee is de conclusie aannemelijk dat het M&O beleid op een juiste en adequate wijze is uitgevoerd.

Voorwaardencriterium

Baten, lasten en balansmutaties zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de eigen gemeentelijke regelgeving. Door de raad zijn in verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen. Het door de gemeenteraad vastgestelde Normenkader 2022 bevat alle normen waaraan voldaan moet worden.

Bij de verbijzonderde controle is op twee dossiers gestuit waarbij sprake is van het niet voldoen aan aanbestedingsregels. Dit betreft de aanbesteding van schoonmaakdiensten. Reeds in de Jaarrekening 2020 is geconstateerd dat deze niet rechtmatig is verlopen. Het betreffende contract liep tot 1 januari 2023, waardoor de kosten ook in 2022 onrechtmatig zijn. In 2022 betreft het een bedrag van € 91.400.

Daarnaast hebben we in 2022 zonder contract ons oud papier verkocht. Inmiddels is dit weer aanbesteed en vanaf 2023 is de verkoop weer rechtmatig. Hiermee is een fout gemoeid van € 175.000. Dit is wat hoger uitgevallen dan eerder ingeschat door de piek in de oud papier prijs in de zomer van 2022.

6.5 Interbestuurlijk toezicht

Financiën	Groen	TOELICHTING
		De begroting 2023 voldoet aan de kaders en komt dus in aanmerking voor regulier financieel toezicht. De begroting 2023 én de meerjarenraming 2024-2026 sluiten met een structureel voordelig saldo en de ramingen zijn reëel. Dat betekent dat we de structurele lasten kunnen dekken met structurele baten.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	Geen interventie
Huisvesting Vergunninghouders	Groen	TOELICHTING
		De gemeente voldeed op 1 januari 2023 aan de taakstelling met een voorsprong van 12 vergunninghouders. Daarom staat Sliedrecht op trede nul van de IBT-ladder (taakstelling gerealiseerd).
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	
Informatie- en archiefbeheer	Geel	TOELICHTING
		Uit de archiefverslagen over 2020 en 2021 blijkt dat de gemeente nog niet voldoet aan alle wettelijke eisen. Beide verslagen zijn bestuurlijk behandeld en naar de provincie gestuurd. In de begeleidende brief van 21 september 2022 is uitgebreid ingegaan op de aanbevelingen uit de archiefverslagen en de stappen die de gemeente heeft gezet/nog gaat zetten.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Ja	Informatie opvragen
Monumentenzorg en archeologie	Groen	TOELICHTING
		Uit de archiefverslagen over 2020 en 2021 blijkt dat de gemeente nog niet voldoet aan alle wettelijke eisen. Beide verslagen zijn bestuurlijk behandeld en naar de provincie gestuurd. In de begeleidende brief van 21 september 2022 is uitgebreid ingegaan op de aanbevelingen uit de archiefverslagen en de stappen die de gemeente heeft gezet/nog gaat zetten.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	Geen interventie
Omgevingsrecht	Oranje	TOELICHTING
		De gemeente voldoet gedeeltelijk aan de minimale procescriteria die de provincie op grond van het Besluit Omgevingsrecht voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) hanteert. Sliedrecht heeft een actueel operationeel VTH-beleidsplan 2020-2024. Het jaarlijks vereiste uitvoeringsprogramma en jaarevaluatieverslag hadden we niet. In 2022 stelden we ambtelijk een verbeterplan op en stemden dat met de provincie af. Volgens dat verbeterplan zou Sliedrecht in Q4 2022 een evaluatiejaarverslag op- en vaststellen. Omdat dat evaluatieverslag niet is

		opgesteld, is de gemeente op trede 3a van de IBT-ladder geplaatst.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Ja	Ambtelijk afspraken maken
Ruimtelijke ordening	Groen	TOELICHTING
		De bestemmingsplannen zijn geactualiseerd en voldoen aan de Omgevingsverordening.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	Nee	Geen interventie

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

RA2589

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Sliedrecht

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Sliedrecht te Sliedrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeente Sliedrecht op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 20 september 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling;
- 2 de balans en toelichting op de balans;
- 3 het overzicht van baten en lasten over 2022;
- 4 de toelichting op het overzicht baten en lasten;
- 5 de overzichten van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld;
- 6 de SiSa verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 20 september 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Sliedrecht zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 854.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 42.700 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd zoals bijvoorbeeld ook de Gedragscode Raad 2012, de Gedragscode burgemeester en het college van burgemeester en wethouders 2012 en de Regeling melden vermoeden misstanden.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Frauderisico	Onze controlewerkzaamheden en observaties
<i>Het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management</i> Op grond van onze controlestandaarden gaan wij uit van de veronderstelling dat er altijd een risico aanwezig is op doorbreking van interne beheersingsmaatregelen door het college van burgemeester en wethouders en de directie. Hierdoor ontstaat het risico om verslaggevingsfraude te plegen. Meer concreet zien wij het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het college van burgemeester en wethouders en de directie met name in: ▶ Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; ▶ De betrouwbaarheid van schattingen en schattingsprocessen; ▶ Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.	Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Daarnaast hebben wij op basis van risicocriteria specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het college van burgemeester en wethouders waaronder: ▶ De waardering van de grondexploitaties; ▶ De waardering van vaste activa; ▶ De waardering van debiteuren en andere vorderingen; ▶ Het toereikend zijn van voorzieningen. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college van burgemeester en wethouders bij deze posten en daarbij tevens aandacht besteed aan de risico's die voortkomen uit nevenfuncties Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college van burgemeester en wethouders.

<i>Frauderisico in de inkoopprocedure</i> Binnen het inkoopproces is sprake van onvoldoende controle-technische functiescheiding, waardoor medewerkers bestellingen kunnen plaatsen en tevens de inkoopfactuur kunnen goedkeuren. Hierdoor is een risico aanwezig op het onrechtmatig onttrekken van middelen aan de organisatie. Om die reden hebben wij aan dit risico significante aandacht besteed.	Als gevolg van de tekortkomingen in de interne beheersing rondom de inkoopprocedures, konden wij niet op de interne beheersing steunen. Onze bevindingen rondom de administratieve organisatie en interne beheersing hebben schriftelijk aan het management gerapporteerd. Om het risico op onrechtmatige onttrekkingen te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd: ▶ Wij hebben door middel van een aselechte deelwaarneming verantwoorde inkopen geselecteerd en hiervan getoetst in hoeverre de prestatielevering aantoonbaar is en kosten terecht ten laste van de gemeente zijn gebracht. ▶ Wij hebben de gerealiseerde kosten op programmaniveau geanalyseerd ten opzichte van de vastgestelde begroting om na te gaan of indicaties van materiële onrechtmatige onttrekkingen waarneembaar zijn. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor frauduleuze onttrekkingen of vermoedens daarvan.
<i>Frauderisico in de inkoopprocedure ten aanzien van het aangaan van contracten</i> Binnen het proces van inkoop & aanbesteden is sprake van onvoldoende borging van controle-technische functiescheiding, waardoor medewerkers zelfstandig contracten kunnen aangaan. Hierdoor is het risico aanwezig op onrechtmatige onttrekking van middelen aan de organisatie. Om die reden hebben wij aan dit risico significante aandacht besteed.	Als gevolg van de tekortkomingen in de interne beheersing rondom de inkoop- en aanbestedingsprocedures, konden wij niet op de interne beheersing steunen. Onze bevindingen rondom de administratieve organisatie en interne beheersing hebben schriftelijk aan het management gerapporteerd. Om het risico op onrechtmatige onttrekkingen te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd: ▶ Wij hebben door middel van een aselechte deelwaarneming vastgesteld of contracten in functiescheiding tot stand zijn gekomen. ▶ Indien niet ondubbelzinnig kon worden vastgesteld of een contract in functiescheiding tot stand is gekomen hebben wij op basis van gerealiseerde transacties en patronen beoordeeld of indicaties bestaan ten aanzien van het onrechtmatig onttrekken van middelen aan de organisatie.

	Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor frauduleuze onttrekkingen of vermoedens daarvan.

Het in de controlestandaarden veronderstelde frauderisico rondom de opbrengstverantwoording is door ons weerlegd. Een gemeente laat zich typeren als een meerdoelenbestedingshuishouding en is daarmee inherent niet gericht op het verwerven van opbrengsten. De van toepassing zijnde opbrengstenstromen (voornamelijk algemene en specifieke uitkeringen en gemeentelijke heffingen), de transparante wijze van totstandkoming hiervan en de relatief beperkte omvang van de beïnvloedbare opbrengstenstromen zorgen ervoor dat het frauderisico rond de opbrengstverantwoording als geheel door ons als een niet-significant risico is aangemerkt.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij het college en de gemeenteraad.

Wij hebben tijdens onze controle geen specifieke aanwijzingen gekregen voor (een vermoeden van) fraude.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in het onderdeel 'paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing' in de jaarstukken, heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de risico's vanuit de normale bedrijfsvoering financieel op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder voort te zetten.

Onze werkzaamheden hebben bestaan uit:

- ▶ Het uitvoeren van een risicoanalyse gericht op het risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder;
- ▶ Het kennisnemen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het college en overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan de accountant als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis heeft en het bevragen van het college over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten;
- ▶ Het kennisnemen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden;
- ▶ Het kennisnemen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder;
- ▶ Het vaststellen dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen;
- ▶ Het inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering;
- ▶ Het verkrijgen van inlichting over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt; en

- ▶ Het evalueren of voldoende en geschikte controle-informatie is verkregen met betrekking tot de conclusie en veronderstellingen van het college inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering door te kunnen zetten.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- ▶ Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- ▶ De bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader 2022 d.d. 20 september 2022.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol 2022 en het normenkader 2022 voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 20 september 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
    - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
    - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstelling aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 14 juli 2023

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

C.M. Steehouwer MSc RA
